ولادت حضرت امام موسی کاظم(ع) مبارک باد

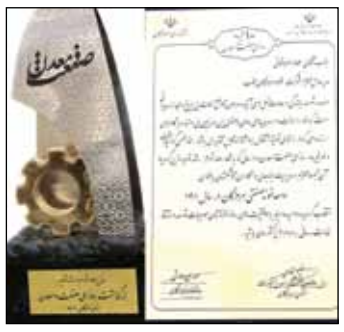
اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۱۸ تیر ۱۴۰۲
• ۲۰ ذی‌الحجه ۱۴۴۴
• ۹ ژوئیه ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۶۷۳ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۵۵ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

برگزاری همایش تجلیل از صنعتگران و معدنکاران نمونه استان هرمزگان

فولاد هرمزگان
واحد نمونه صنعتی
استان هرمزگان

۳

بررسی صمت از عضویت رسمی ایران در سازمان اوراسیایی

فرصت‌ها و چالش‌های شانگهای

سازمان همکاری‌های شانگهای، سازمانی اوراسیایی میان‌دولتی است که برای همکاری‌های چندجانبه امنیتی، اقتصادی و سیاسی تشکیل شده است. این سازمان در سال ۱۹۹۶ توسط رهبران چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان با هدف برقرار کردن موازنه در برابر نفوذ امریکا و ناتو در منطقه، پایه‌گذاری شد. ایران بیش از ۲ دهه بود که تمایل به عضویت دائم در سازمان همکاری شانگهای داشت، اما اعضای این سازمان تحت‌تاثیر تحریم‌های اقتصادی، موافق عضویت کامل کشور ما در این نهاد نبودند. با این حال در ۱۳ تیر سال جاری سرانجام پس از چندین سال عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای در نشست مجازی سران این سازمان به ریاست هند رسما اعلام شد. بی‌شک عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای فواید بسیار مهمی برای ایران دارد، اما این فقط شرطی لازم است و کافی نیست! کارشناسان دراین‌باره تاکید دارند در فرصت الحاق ایران به‌سازمان شانگهای تجربه‌های پیشین تکرار نشود.

۷و۸

عکس: صمت

صمت توقف اجرای «اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی» را بررسی کرد

گرهی که باز نشد

۱۰

سرمقاله

اهمیت پژوهش در توسعه مدیریت شهری

۲

یادداشت‌های امروز

نقدی بر «خام‌فروشی در سنگ ساختمانی»

۶

یک تیر و دو نشان برای توسعه حمل‌ونقل

۱۰

دست به چرخه زیستی حیوانات نزنید

۱۳

گفت‌وگو

این حق ملت است

۶

گزارش روز

طبیعت، بهترین متحد بشر

۵۰ سال پیش در یک روز گرم تابستانی، نخستین کنفرانس بین‌المللی درباره محیط‌زیست جهان برگزار شد و میزبان این کنفرانس استکهلم، پایتخت سوئد بود. این کنفرانس سازمان ملل متحد برگرفته از قطعنامه‌ای بود که در مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۱۹۶۸ منعقد شد و حاضران در این قطعنامه خواستار برگزاری کنفرانسی بین‌المللی در حوزه محیط‌زیست شدند. Unfccc در در این‌باره نوشته است، در واقع جنگ سرد، خلأ آگاهی از محیط‌زیست و یک‌سری بلایای زیست‌محیطی از دلایل مهم شکل‌گیری این کنفرانس بین‌المللی شد.

۱۳

آگهی مناقصه عمومی

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور به شماره ثبت ۱۲۹۲۶۶ و شماره اقتصادی ۴۱۱۱۵۸۳۷۸۳۴۸

در نظر دارد جهت **اجرای عملیات دپوسازی، خوراک‌دهی، بارگیری، تخلیه و حمل داخلی انواع محصولات و باطله به دپوهای اختصاص یافته، تامین ماشین‌آلات و همچنین انجام سایر امور جاری مرتبط درون مجتمع‌های معدنی خود در استان‌های کردستان و همدان** از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

لذا از متقاضیان دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه جزئیات آن به سایت شرکت صبانور به آدرس www.sabanour.com مراجعه نمایند و یا با شماره‌های ۲۷۶۴۵۳۰۸، ۲۷۶۴۵۳۸۵ و ۲۷۶۴۵۳۰۵ تماس حاصل نموده و اسناد و اطلاعات مربوطه را دریافت کنند.

متقاضیان شرکت در این مناقصه می‌توانند پیشنهاد خود را از تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ الی ۱۴۰۲/۰۴/۳۱ به آدرس: تهران - سعادت‌آباد - خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) - پلاک ۴۹ طبقه ۳ - دبیرخانه ارسال یا تحویل نمایند.

مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچ گونه ادعا و اعتراضی در این زمینه پذیرفته نخواهد بود.

هیئت‌مدیره شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

مناقصه عمومی

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

خرید لوازم مصرفی ماشین آلات سنگین (نوبت دوم)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد **خرید ۸ ردیف لوازم مصرفی ماشین‌آلات سنگین خود.** را به فروشنده واجد شرایط واگذار نماید. لذا فروشندگان واجد شرایط می توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۰۸ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۳۱ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

مناقصه عمومی

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

تغییر جرثقیل سقفی (نوبت دوم)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد عملیات ایجاد تغییر در جرثقیل سقفی برای کارخانه خود، واقع در استان همدان (کارخانه گندله‌سازی) خود را به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. لذا شرکت‌های واجد شرایط می توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۲۷۶۴۵۳۰۸ - ۰۲۱ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۳۱ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

آگهی مزایده عمومی ۱۴۰۲-۱ محدوده های معدنی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت
اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

این اداره کل در نظر دارد **تعدادی محدوده‌های معدنی اکتشافی، گواهی کشف و بهره‌برداری** را از طریق برگزاری مزایده عمومی واگذار نماید. متقاضیان می‌توانند جهت آگاهی از مشخصات محدوده و شرایط مزایده، از روز **یکشنبه** مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به سایت این سازمان به آدرس https://khr.mimt.gov.ir بخش مزایده معدن و یا سایت https://cadastre.mimt.gov.ir مراجعه نمایند. جهت دریافت اسناد مزایده حداکثر تا تاریخ ذکر شده در سامانه با توکن مربوطه به سامانه ستاد ایران به نشانی اینترنتی www.setadiran.ir مراجعه و پس از اخذ و دریافت اسناد مزایده و بررسی کامل موضوع و شرایط مزایده؛ پیشنهادات خود به انضمام مدارک شرکت در مزایده را حداکثر تا **یکشنبه** ۱۴۰۲/۰۵/۰۸ بصورت الکترونیکی در سامانه ستاد ایران به آدرس www.setadiran.ir تکمیل و بارگذاری نمایند. لازم به ذکر است این مزایده بصورت الکترونیکی برگزار خواهد شد و از پذیرفتن پاکت‌ها بصورت فیزیکی معذوریم. همچنین برای دریافت گواهی امضاء الکترونیک (دستگاه توکن)، متقاضیان می‌بایست از طریق دفاتر پیشخوان مورد تایید (فهرست آنها در سامانه ستاد ایران موجود است) اقدام نمایند و جهت هرگونه راهنمایی و رفع خطاهای سایت ستاد ایران، مزایده‌گران محترم می‌بایست با مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه به شماره تلفن ۰۲۱۴۱۹۳۴ داخلی ۵ کارشناس مزایده، تماس حاصل نمایند.

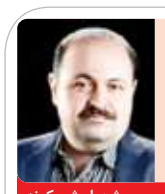
جلسه بازگشایی تضامین شرکت در مزایده (پاکت الف سابق) راس ساعت ۸ صبح روز **دوشنبه** مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۹ توسط کمیسیون مزایده می‌باشد و در صورت تایید تضمین ارایه شده، به کمیته فنی ارجاع خواهد شد و پس از تایید کمیته فنی، جلسه بازگشایی پیشنهاد قیمت (پاکت ج سابق)، توسط کمیسیون مزایده برگزار و برنده اعلام خواهد شد. آخرین تغییرات و اطلاعیه‌های بعدی از طریق سامانه فوق‌الذکر (https://khr.mimt.gov.ir) اطلاع‌رسانی خواهد گردید و متقاضیان می‌بایست قبل از تایید و ارسال پیشنهادات خود در سامانه ستاد ایران؛ از آخرین تغییرات و اطلاعیه‌های مزایده، در سایت مذکور اطلاع حاصل نمایند و اداره کل هیچ‌گونه مسئولیتی در قبال ضرر و زیان ناشی از عدم آگاهی مزایده‌گر ناشی از این تغییرات نخواهد داشت. به درخواست‌های فاقد امضاء، ناقص، ناخوانا، مخدوش، مشروط و دارای چک بانکی نباشد و همچنین درخواست‌هایی که بعد از مهلت مقرر ارائه گردند، بنا بر نظر کمیسیون مزایده ترتیب اثر داده نخواهد شد.

اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

سرمقاله

اهمیت پژوهش در توسعه مدیریت شهری

شهرام شیرکوند
پژوهشگر و مشاور صنعت

امروزه همه مدیران شـهری به‌ویژه در کلانشـهرها بر این باورند که در موضوعات مهم شـهری و نحوه خدمات‌رسـانی به شهروندان تحقیق و پژوهش باید در اولویت امور باشد. همه بخش‌های شهری در حوزه‌های حمل‌ونقل، فرهنگی، عمرانی، زیست‌محیطی و بهداشتی، قبل از هر نوع اقدام توسـعه‌ای باید موردپژوهش قرار گیرند تا نقاط ضعف و قوت سیسـتم شناسـایی شود؛ بنابراین پژوهش باید در همه بخش‌های مدیریت شـهری به‌عنوان یک ضـرورت برای تصمیمات کلانشـهری عملیاتی شـود. تحقیقات نشـانگر این است که تمرکز بسـیاری از امکانات و ظرفیت‌های اقتصادی در کلانشـهرها موجب توسـعه روابط و کسـب‌وکار، افزایش فعالیت‌های اقتصادی و مشاغل سـودآور و همین امر مهاجرت بی‌رویه به شـهرها را به‌دنبال داشته و از آنجا که امکان جذب خیل عظیم جمعیت مهاجر در شهرها وجود ندارد، پیدایش مناطق حاشیه‌ای جویای کار در مجاورت شهر منجر به ایجاد اختلاف طبقاتی در کیفیت زندگی می‌شود. شاخص‌های مهمی همچـون حمل‌ونقل، بهداشـت، آموزش، امید بـه زندگی و کیفیت زندگی نسبت به گذشته دستخوش تغییر شده و اگر درباره این مسائل تحقیق و پژوهش نشـود و توسعه شهری بدون نظارت و برنامه‌ریزی شـکل بگیرد منجر به عمیق‌تر شدن شکاف طبقاتی، کاهش عدالت، مخدوش شـدن اهداف توسعه اجتماعی و شـهری، ایجاد مشکلات در بحث امنیت اجتماعی و کاهش شـاخص‌های بهداشـت و آموزش می‌شود که این مسائل در روند توسعه اختلال ایجاد می‌کنند. در حال حاضر فرهنگ پژوهش تا حدودی در کشـور نهادینه شـده و باتوجه به شـرایط موجود هر اقدامی در زمینه توسـعه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی در شهرها باید علم‌محور و پژوهش‌مدار باشد تا با بهره‌گیری از این دسـتاوردها مشکلات را به‌خوبی مدیریت کرد. مدیران شهری باید با درک این ضرورت‌ها، شهر را به‌صورت علمی اداره کنند. نکته‌ای که وجود دارد این اسـت که در بسـیاری از موارد شـاهدیم که بین یافته‌های علمی با نظام‌های تصمیم‌گیری و اجرایی فاصله وجود دارد که این امر منجر به این می‌شود که بسیاری از مطالعات و پژوهش‌های انجام‌شـده در آرشـیو قرار گیرند و نتایج پژوهش‌ها مورداسـتفاده و بهره‌برداری نباشد؛ از این رو باید راهکارهایی دنبال شود که مدیران تصمیم‌گیر شـهر را دائم با نتایج تحقیقات پژوهشـگران مرتبط کند. این مسئله امروزه تحت عنوان تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد معرفی شـده که همان تصمیم‌گیری‌های علمی اسـت. متاسفانه این اعتقاد که تحقیق و پژوهش در کشـور مـا ثمردهی اندکی دارد، موردقبول بسـیاری از واحدهای علمی، محققان، پژوهشـگران و حتی مراکزی اسـت که از این پژوهش‌ها بهره می‌گیرند. برنامه‌ریزی، یک فرآیند فنی و تخصصی اسـت و تهیه و تدوین برنامه‌های ثمربخش و مفید مسـتلزم آشـنایی دقیق با اصول و فنونی است که صحت و اعتبار آن در میدان عمل به اثبات رسیده باشد. اجرا و ارزشیابی حساب‌شده و دقیق از ارکان و اصول این کار است. اگر برنامه‌ریزی تنها روش اداره ثمربخش جوامع شهری محسوب می‌شود، پژوهش و تحقیق را باید یکی از عوامل اصلی نظام اجتماعی به حساب آورد. جامعه‌ای می‌تواند از تحقیق به‌عنوان تنها امکان شناسـایی و برنامه‌ریزی حل معضلات جاری خود بهره گیرد که علاوه بر گسترش فرهنگ تحقیق و پژوهش، به امر نظام‌بخشی به جامعه علمی خود نیز بپردازد و پژوهش و تحقیق را به‌عنوان یک عنصر بنیادین سازماندهی کند.

اهم موضوعاتی که موجب پویایی امر پژوهش در حوزه تصمیم‌گیری شهری می‌شوند، عبارتند از:

- ارتباط منسـجم و منطقی بین دانشگاه‌ها، موسسات تحقیقاتی، صنایـع حمل‌ونقل و به‌طور کلی واحدهای مرتبط با مدیریت اجرایی شهری
- تخصیص بودجه کافی، حذف مقررات دست‌وپاگیر مالی و اداری، توجه به پژوهشـگران و مشـخص کردن سیاسـت‌ها و اولویت‌های تحقیقاتی و انتخاب سوژه‌های مهم تحقیقاتی
- تدویـن نظـام صحیح و مطلوب برای توزیع اعتبارات پژوهشـی توسط مدیران شهری
- سیاست‌گذاری مشخص و متمرکز در پژوهش و تمرکز بر اجرای آن
- بسترسـازی بـرای شـکل‌گیری و رشـد تحقیقـات کاربردی و توسعه‌ای
- تدوین ضوابط منسجم و قابل اجرا در زمینه سیاست‌های حمایتی از پژوهشگران و متخصصان.

با در نظر گرفتن این مسـائل امیدواریم ذوق و شوق تحقیق دوباره از سـرگرفته شود و این خود فرصت مغتنمی است برای پژوهشگران تا طیف وسیعی از مسائل و گره‌های کور اجرایی کشور را موردتوجه قـرار دهنـد. چنین فضایی در صورت تحقق، این فرصت را در اختیار مجریان امور قرار می‌دهد تا گام‌های علمی برای حل معضلات موجود بـا اتکا بـه تحقیقات ژرف‌نگر و مطالعات کاربـردی بردارند و اهداف توسعه همه‌جانبه را به‌تدریج جامه عمل بپوشانند. بدون‌تردید آنچه امیـدواری سـازمان‌های اجرایـی را برای گرایش بـه تحقیق فزونی می‌بخشـد، گذر از دوره بحران شـک‌گرایی در تصمیم‌گیری است و فعل و انفعالاتی که می‌تواند به این روحیه خاتمه بخشد، نتایج مستند و مستدل پژوهش‌های پرمایه است. گذشته از فقدان دستگاه منسجم کنترل‌کننـده پژوهش در کشـور، عامل دیگری که متاسـفانه مانع عمده‌ای در راه پیشبرد امر تحقیق است، وجود برخی محقق‌نماهای مدرک‌دار و بی‌مدرک اسـت که به‌جای فهم عمیق مسـائل و درک اهداف متعالی، پژوهش را به تجارت تبدیل کرده‌اند. در این شـرایط ضروری اسـت برای بهره‌برداری بهینه از توان پژوهشـی در کشـور به پژوهشـگران و اسـتادان آگاه میدان داده و موانع و ناهمواری‌های موجود از سـر راه برداشـته شود. این امر زمانی محقق خواهد شد که مدیران شـهری با تمرکز اجرایی در یک سـازمان مشخص از تشتت و پراکندگی طرح‌های پژوهشـی و صرف هزینه‌های موازی ممانعت به عمل آورند و با تعیین اولویت‌های کاربردی به تشـخیص استادان محقق و کارشناسان با تجربه، از انجام تحقیقات زودرس و خام پرهیز کنند.

عرضه اوراق مرابحه ارزی برای نخستین بار

بانک مرکزی درصدد اسـت برای نخستین بار و برای تامین مالی طرح‌های سودآور اقتصادی اوراق مرابحه ارزی را عرضه کند.

به گزارش ایسـنا، بانک مرکزی به‌منظـور تامین مالی طرح‌های ارزآور و سـودآور اقتصادی و صنعتـی اوراق مرابحه ارزی را عرضه می‌کند. سررسید این اوراق حداقل یک و حداکثر چهارساله خواهد بود. سـود این اوراق به صورت یورویی و سـالانه از ۵ تا ۵.۵ درصد خواهد بود. بانک مرکزی در راسـتای تامین مالی تکمیل پروژه‌های ارزآور ملی «دسـتورالعمل اجرایی عرضه اوراق مرابحه ارزی» را در بخشنامه‌ای به شبکه بانکی ابلاغ کرد.

این نهاد با هدف تقویت تشـکیل سـرمایه ثابـت و تامین منابع ارزی بـرای تکمیـل پروژه‌های ارزآور ملی، نسـبت به صدور مجوز عرضـه اوراق مرابحه ارزی از طریـق مرکز مبادله ارز و طلای ایران وفق دستورالعمل اجرایی به‌منظور اجرا یا تکمیل طرح‌های سودآور اقتصادی و صنعتی بخش خصوصی در داخل کشور، اقدام می‌کند.

براسـاس این دستورالعمل، اوراق مرابحه ارزی، اوراق بهادار ارزی اسـت که نشان‌دهنده مالکیت مشـاع دارنده آن در دارایی مالی یا دینی اسـت که براساس قرارداد مرابحه حاصل شده و دارنده اوراق، مالک و طلبکار آن دین اسـت و عرضه این اوراق، صرفا توسط ناشر با مجوز کمیسیون ارز بانک مرکزی مجاز است.

سقف مبلغ عرضه اوراق مرابحه ارزی برای هر طرح ۲۰۰ میلیون یـورو بوده که این سـقف با صلاحدید و اخذ مجوز کمیسـیون ارز قابل‌افزایش به مبالغ بالاتر است.

گفتنی اسـت خرید اوراق از محل منابع ارزی مشمول رفع تعهد ارزی صادراتی ممنوع بوده و سررسـید اوراق حداقل یک و حداکثر ۴ سـال و سود سالانه برای اوراق یورویی یکساله حداکثر ۵ درصد؛ اوراق دوسـاله حداکثر ۵.۲۵ درصد؛ اوراق سـه سـاله و چهارساله حداکثر ۵.۵ درصد تعیین شـده و پرداخت سـود در مواعد یکساله صورت خواهد پذیرفت.

درخواسـت انتشـار اوراق مذکور برای تامین مالی چندین پروژه انجام شده و مراحل مربوطه در دست اقدام است.

رئیس جمهور

فرصت یک هفته‌ای برای رفع مشکل تسهیلات ساخت مسکن

رئیس‌جمهوری به بانک مرکزی دستور داد که ظرف یک هفته آینده، مشـکل آن دسته از متقاضیانی را که موفق به دریافت تسـهیلات ساخت مسـکن نشده‌اند، بررسی و در راستای رفع آن اقدام کند.

به‌گزارش ایسـنا، سـیدابراهیم رئیسـی در جلسـه شورای‌عالی مسکن که پیش از ظهر روز گذشته، شنبه برگزار شـد، ضمن ابراز خرسندی از اقدام بنیاد مسکن برای احداث ۲۵۰هزار مسـکن روستایی، بر تسریع در روند تکمیل و واگذاری پروژه‌های نهضت ملی مسـکن تاکیـد کـرد. رئیس‌جمهوری بـا بیان اینکـه پرداخت به‌موقع تسـهیلات، از جمله عوامل مهم و تسریع‌کننده ساخت مسـکن اسـت، روند پرداخت این تسهیلات با نقطه مطلوب را فاصله‌دار دانسـت و بر اهتمام بیشـتر بانک‌هـا و نظارت پیگیری بانـک مرکزی در این زمینه تاکید کرد. رئیسـی همچنین به بانک مرکزی دسـتور داد کـه ظرف یک هفته آینده، مشـکل آن دسـته از متقاضیانی را که موفق به دریافت تسـهیلات سـاخت مسکن نشده‌اند، بررسی و در راستای رفع آن اقدام کند.

رئیس‌جمهوری کاهش نرخ سـود بانکی تسـهیلات مسـکن از ۲۳ درصـد به ۱۸ درصـد را اقدامی مثبت، اما ناکافی دانست و گفت: نظام بانکی باید با متقاضیان بـرای بازپرداخـت این تسـهیلات همکاری بیشـتری داشته باشد. رئیس‌جمهوری همچنین بااشاره به برخی ناهماهنگی‌ها در دسـتگاه‌های دولتی در اجرای «طرح هادی»، وزارت کشور و اقتصاد را مکلف کرد با همکاری بنیاد مسکن مشکل را بررسی و نسبت به رفع آن اقدام کنند. رئیسـی ضمن تاکید به استانداران برای پیگیری تحقق تصمیمات شـورای‌عالی مسـکن، روند واگذاری زمین بـه متقاضیان در قالب طـرح جوانی جمعیت را قابل‌قبول دانسـت و ابرازامیـدواری کرد که با واگذاری ۷۰ هزار قطعه زمین دیگر، تا آخر امسال تعهدات دولت در این طرح تحقق یابد. نظارت موثر اتحادیه مشاورین املاک بر عملکرد منضبـط بنگاه‌های معاملاتی، ایجاد سـازکاری موثر و کارآمد برای تعیین‌تکلیف زمین‌های بلااسـتفاده بـرای بکارگیـری در طرح جهـش تولید مسکن، بررسی نیاز کشور به سیمان و فولاد برای تولید مسـکن و برنامه‌ریزی برای تامین آن از سـوی وزارت صمت تا ۱۰ روز آینده و همکاری بیشـتر مسـئولان استانی برای افزایش سرعت ساخت مسکن در بافت‌های فرسـوده از دیگر توصیه‌های رئیس‌جمهوری در جلسه شـورای‌عالی مسکن بود. رئیسی در ابتدای این نشست با تقدیـر از حضور معنادار و حماسه‌سـاز مردم ولایی، با بصیرت و متدین در جشـن پرشـکوه عید غدیر، این حضور را جلوه‌ای از انسـجام، نشاط ملی و ولایتمداری ملت ایران دانسـت و از همه دست‌اندرکاران برپایی این جشن باشکوه نیز تشکر کرد.

آمادگی ایران برای گسترش همکاری با الجزایر

رئیس‌جمهـوری روابـط ایـران و الجزایر را ارتباط دو کشور دوست، برادر و مسلمان دانست که می‌تواند مبتنی بر مواضع نزدیک و همسوی منطقه‌ای و بین‌المللـی دو طرف، در عرصه‌های مختلف از جمله در زمینه‌های تجاری و اقتصادی گسـترش یابد. به گزارش ایسنا، سـید ابراهیم رئیسی در دیدار بـا «احمد عطاف» وزیـر امور خارجه جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر، با تمجید از سـابقه انقلابی و ایستادگی ملت الجزایر در برابر استعمار، بر اراده جمهوری اسلامی ایران برای گسترش همکاری‌هـا و ارتقای سـطح روابط با الجزایر تاکید کرد. رئیسـی با اشاره به دستاوردها و توانمندی‌های قابل‌توجه علمـی و فناوری ایران و اعلام آمادگی بـرای بـه اشـتراک گذاشـتن ایـن دستاوردها با الجزایر، تقویت تعاملات کشـورهای اسـلامی را زمینه‌سـاز تشکیل مجموعه‌ای قوی از کشورهای همسـوی اسلامی دانست و افزود: اگر همه کشـورهای اسـلامی با یکدیگر همسـو و همراه باشند و موضعی را که ایران و الجزایر در حمایت از فلسطین دارند، دیگر کشـورهای اسـلامی نیز داشـتند، امـروز شـاهد بسـیاری از ظلم‌های نظام سـلطه علیه مسلمانان در منطقـه و جهـان نبودیـم. احمد عطـاف، وزیر امـور خارجه جمهوری دموکراتیک خلـق الجزایر نیز در این دیـدار ضمن ابلاغ گرم‌ترین سـلام‌ها و بهتریـن آرزوهـای رئیس‌جمهوری کشـورش به دکتر رئیسـی، با اشاره به گفت‌وگوهای تلفنی بسـیار سازنده رؤسای جمهوری دو کشور گفت: آقای «عبدالمجید تبون» در راستای همین گفت‌وگوها، به بنده ماموریت دادند تا عـزم، اراده و آمادگـی الجزایـر برای گسترش روابط با ایران را در عالی‌ترین سـطح ممکن به جنابعالی اعلام کنم. وزیر امـور خارجه الجزایر با تمجید از دسـتاوردهای سیاست خارجی دولت جمهـوری اسـلامی ایـران در عرصه روابط خارجی و تلاش برای گسترش روابط با کشـورهای همسو، دوست و مسلمان، افزود: سطح روابط اقتصادی و تجاری دو کشور به هیچ‌وجه تناسبی با روابط سیاسی ممتاز فیمابین ندارد، اما با اهتمام رؤسـای‌جمهور دو کشور شاهد تحول در عرصه روابط اقتصادی و تجاری خواهیم بود.

رئیسی به کنیا، اوگاندا و زیمبابوه سفر می‌کند

سـید ابراهیم رئیسـی، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران صبح سه‌شنبه به دعوت رسـمی رؤسای‌جمهوری کنیا، اوگاندا و زیمبابوه، عازم سفری سه‌روزه به این ۳ کشور خواهد شد.

به گزارش ایسـنا، استقبال رسـمی از رئیس‌جمهوری، دیدار دوجانبه رؤسای‌جمهوری، برگزاری نشست‌های مشترک هیات‌های عالی‌رتبه دو کشـور، امضای اسـناد همکاری و تشریح نتایج رایزنی‌های رسمی در نشست مطبوعاتی مشترک بخش از برنامه‌های رئیسی در سفر به کشورهای کنیا، اوگاندا و زیمبابوه است.

رئیس‌جمهوری در این سفرها همچنین در راستای معرفی متقابل ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری ایران و این کشورها، نشست‌هایی را با حضور تجار، فعالان بازرگانی و مقامات اقتصادی ایران و کشورهای میزبان برگزار خواهد کرد.

جهاد دانشگاهی، نماد ارتباط دانشگاه و صنعت

معاون اول رئیس‌جمهوری در جلسه بررسی ۳ طرح مهم جهاددانشگاهی بااشاره به ظرفیت‌های گسترده این نهاد در حل مسائل کشـور گفت: جهاددانشگاهی در حقیقت نماد ارتباط دانشـگاه‌های کشور با بخش صنعت است و می‌تواند با احصا و توزیع مسـائل کشـور در میان دانشگاه‌ها، نقش موثری در حل مسائل ایفا کند.

به‌گزارش ایسـنا، دکتر محمد مخبر ظهر روز شـنبه ۱۷ تیر در جلسـه بررسـی ۳ طرح مهم جهاددانشگاهی که با حضور دکتر حسـن مسـلمی‌نائینی، رئیس این نهاد برگزار شـد، بر لزوم برنامه‌ریزی برای تقویت ارتباط دانشـگاه‌ها با بخش صنعت تاکید و اظهار کرد: جهاددانشـگاهی به‌دلیل داشـتن ۲ ویژگی مهم یعنی وابستگی دولتی و برخورداری از زیسـت‌بوم دانشگاهی می‌تواند حلقه اتصال و نقطه وصل دانشگاه و صنعت باشد.

معاون اول رئیس‌جمهوری افزود: جهاد دانشـگاهی باید ضمن شناسـایی مهم‌ترین مسـائل و مشـکلات کشـور و احصای ایده‌ها در دانشگاه‌ها، راهکارهای عملیاتی و اجرایی برای حل مسـائل را از دانشـگاه‌ها مطالبـه و همزمان رفع موانع را در دستگاه‌های اجرایی دنبال کند. مخبر از آمادگـی دولت برای پشـتیبانی و حمایت از این نهاد در زمینـه تامین منابع، صدور مجوزها و تسـهیل فرآینـدهـا خبـر داد و افـزود: جهاد دانشـگاهی با ظرفیت‌های اسـتثنایی که دارد، بایـد فعالیت‌های خـود را گسـترده‌تر کند و از چشـم‌اندازی فراتر از وضعیـت کنونی، بیش از پیش در توسـعه و پیشرفت کشور نقش‌آفرین باشد. معاون اول رئیس‌جمهوری از جهاد دانشـگاهی به‌عنوان کلینیک حل مسـئله کشـور نام برد و از طرح پیشـنهادی این نهاد در زمینه ایجاد نخستین شـهر معدنی با توسعه تکنولوژی غنی‌سـازی ذخایر هماتیت کشـور اسـتقبال کرد و گفت: در این طرح از ظرفیت دریا اسـتفاده شـود تا با حمایت‌ها یـک پروژه کارآفرینانه و اجتماعی کـه امتیاز ویژه‌ای برای کشـور دارد، راه‌اندازی کنیم. معـاون اول رئیس‌جمهوری همچنین به طرح دیگر جهاددانشـگاهی در زمینه توسـعه فناوری شکافت هیدرولیکی برای بهبود و ازدیاد برداشت از میادین نفت و گاز کشور پرداخت و گفت: این حوزه اهمیت بسیاری دارد و باید ماموریت و نقش ویژه‌ای برای جهاددانشگاهی در این حوزه در نظر گرفته شود.

مخبر در همین جلسـه در تماسی با معاون وزیر نفـت تاکید کرد: در این رابطه جلسـه‌ای با این نهاد برگزار و نهایت همکاری انجام شـود. معاون اول رئیس‌جمهوری همچنین، در ابتدای جلسه ضمن تبریک عید سعید غدیر، به حضور پرشور و گسترده مردم در برنامه راهپیمایی غدیر اشاره و خاطرنشان کرد: در این مراسـم جمعیت گسـترده‌ای از اقشار مختلف حضور داشتند و این حضور پرشور بیانگر این واقعیت است که مردم همواره پای نظام و رهبری ایسـتاده‌اند و در مسیر ولایت حرکت می‌کنند.

آمادگی جهاددانشگاهی برای جذب نخبگان و نظارت بر فرآیند انتقال فناوری

رئیس جهاددانشـگاهی نیز در این جلسـه گزارشـی از برنامه‌ها و اقدامات انجام‌شده در این نهاد ارائه کرد و گفت: جهاددانشـگاهی به‌دنبال جذب اساتید، نخبگان و صاحبان ایـده اسـت تا با کمک و مشـارکت آنها به حل مشـکلات کشـور کمک کند. وی از پیگیری این نهاد برای متولیگری و نظارت بر فرآیند انتقال فناوری در واردات براسـاس ابلاغ و نظر رئیس‌جمهـوری خبر داد و گفت: این آمادگی وجود دارد تا براساس ابلاغ رئیس‌جمهوری در خریدهای خارجی بزرگ برای انتقال فناوری در کنار دستگاه‌ها باشیم.

مسلمی‌نائینی همچنین به برنامه‌ریزی و تلاش برای جذب و بکارگیری نخبگان اشـاره کرد و گفت: براساس ماموریت ابلاغی رئیس‌جمهوری جلسـاتی با معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری و وزیر علوم، تحقیقات و فناوری برگزار شده است تا بتوانیم از ظرفیت نخبگان بیشتر اسـتفاده کنیم. وی ادامه داد: هم‌اکنون در برخی استان‌ها، تعدادی از مدیران واحدهای سـازمان جهاددانشـگاهی از میان نخبگان و اسـاتید دانشـگاهی انتخاب شدند. رئیس جهاددانشـگاهی پیرامـون جذب نخبگان شـاخص ملی و بین‌المللی گفـت: نخبگانی را که ایده‌های شـاخص دارند و این ایده‌ها در حضور مقامات عالی‌رتبه کشـور ارائه شده اسـت، شناسایی کردیم و با برگزاری جلساتی در نظر داریم که زمینه عملیاتی شدن ایده‌ها را فراهم کنیم.

عکس روز

افتتاح کلان بیمارستان غدیر با حضور رئیس‌جمهوری

عکس: ایسنا

ویژه تر از خبر

جمع‌آوری کارت‌های اضطراری سوخت امکان‌پذیر نیست

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با تاکید بر اینکه جمع‌آوری کارت‌های اضطراری سوخت امکان‌پذیر نیسـت گفت: اجرای طـرح جایگزینی کارت بانکی با کارت سـوخت در فاز مطالعه و فاز توسعه بوده و هنـوز اتفاق خاصی در هیچ کـدام از جایگاه‌ها حادث نشده اسـت. به گزارش ایسنا، علی‌اکبر نژادعلی با اشاره به اجرای طرح جایگزینی کارت بانکی با کارت سـوخت، اظهـار کـرد: در حوزه‌هـای نرم‌افـزاری و در حوزه‌های اسـتفاده از فناوری نیاز به توسـعه و گسترش است؛ در نتیجـه گروه‌های توسـعه نرم‌افزار و گروه‌های توسـعه فرآینـدی بایـد راهکارهای ویژه و مناسـبی را به‌عنوان راهکارهای توسعه‌ای ببینند تا بتوانند فرآیند کاری خود را گسـترش دهنـد. در موضوع طـرح جایگزینی کارت بانکی با کارت سوخت نیز این موضوع مطرح است.

به‌گفتـه وی باتوجه بـه اینکه تراشـه‌های کارت‌های سـوخت وارداتی هسـتند و ارزبری برای کشـور دارند، به‌دنبـال روش‌هـای جایگزین که ارزبری نـدارد و برای کشـور هزینه‌زا نیست، هستیم و هیچ مورد خاصی دیگری نیسـت. اجرای این طرح در فاز مطالعه و فاز توسعه بوده و هنـوز اتفاق خاصی در هیچ کـدام از جایگاه‌ها حادث نشده است. مدیرعامل شـرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان اینکه براساس بند ه تبصره ۱۴ قانون بودجه سـال ۱۴۰۲، به‌منظور بهبـود نظام توزیع بنزین و نفـت‌گاز، قانـون وزارت نفت را مکلف کـرده تا پایان شهریور اسـتفاده از کارت شخصی وسـیله نقلیه، برای خودروهای بنزین‌سـوز تا ۹۰ درصد و برای خودروهای نفت‌گازسـوز تا ۹۵ درصد پیاده‌سازی شـود، ادامه داد: از ابتدای امسـال براسـاس ابلاغیه همین بنـد قانونی، بعد از اطلاع‌رسانی‌های مناسـبی که در شهرستان‌های مختلف انجام شد، تمامی کارت‌های سوختی را که مردم درخواسـت داده بودند چه به‌صـورت کارت‌های المثنی و چـه به‌واسـطه خودروهـای نو شـماره و نوپلاکی که شماره‌گذاری شـده بود کارت‌ها را آماده کردیم و پست نیز آنها را در اختیار مردم قرار داد.

سازمان ایدرو: ممنوعیت دریافت وکالتنامه از برندگان طرح جایگزینی

مراکز متخلف از طرح جایگزینی حذف می‌شوند

اسقاط خودروهای فرسوده در سال ۱۴۰۱ با وجود همه فراز و نشیب‌ها با رشد حدود ۵۰ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ همراه بود. بر اساس آمار در سال ۱۴۰۰ حدود ۳۰ هزار دستگاه خودرو اسقاط شد در حالی که این رقم در سال ۱۴۰۱ از ۴۰ هزار گواهی اسقاط فراتر رفته است با این وجود به نظر می‌رسد سال ۱۴۰۲ سال بهتری برای حوزه اسقاط خودروهای فرسوده باشد و رشد بهتری را در زمینه صدور گواهی اسقاط شاهد باشیم. در مرحله دوم فروش یکپارچه خودروها، طرح جایگزینی خودروهای فرسوده هم به دو طرح ویژه متقاضیان عادی و طرح جوانی جمعیت (ویژه مادران) اضافه شد تا اجرای طرح اسقاط خودروهای فرسوده تسریع شود. در آخرین اخبار نیز سازمان ایدرو اعلام کرده؛ آن دسته از برندگان طرح‌های جایگزینی خودروهای فرسوده که برای تحویل خودرو فرسوده خود به مراکز اسقاط مراجعه می‌کنند، نیازی به ارائه وکالتنامه به نام خودروسازان ندارند.

عکس: صمت

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

بررسی درخواست خارج از صف انتظار

طبق اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت، دارندگان خودروهای فرسوده که در طرح جایگزینی خودروهای فرسوده در مرحله دوم فروش یکپارچه قرار دارد، در صف انتظار خودروهای طرح عادی قرار نمی‌گیرند و با متقاضیان عادی قرعه‌کشی نوبت‌دهی نمی‌شوند، بنابراین در زمان کوتاه‌تری می‌توانند محصول خود را دریافت کنند. در این طرح که همه شرایط عمومی و اختصاصی همچون داشتن گواهینامه رانندگی معتبر، عدم خرید یا تحویل خودرو از خودروسازان داخلی در ۴۸ ماه گذشته، هر کدملی یک دستگاه و... لحاظ می‌شود و طبق تاکید مدیر سامانه یکپارچه تخصیص خودروها، تعریف حساب وکالتی و مسدود کردن ۱۰۰ میلیون تومان در این حساب هم پیش‌شرط اصلی است. متقاضیان طرح جایگزینی خودروهای فرسوده در یک گروه، جدا از متقاضیان عادی قرار خواهند گرفت و قرعه‌کشی نوبت‌دهی میانشان انجام و اولویت‌بندی می‌شوند.

تنها تفاوت آن با دو طرح دیگر یعنی عادی و مادران این است، به‌طبع شرط پلاک انتظامی فعال به‌نام متقاضی، محدودیت نیست؛ اما باید در نظر داشت که متقاضیانی می‌توانند در این طرح شرکت کنند که خودروی فرسوده آنها مدل ۱۳۸۵ یا قبل از آن باشد و بایستی پلاک و سند خودرو فرسوده به نام خود متقاضی باشد.

دستور جدید ایدرو به مراکز اسقاط

محمد حیدری پاشاکی با بیان اینکه آن دسته از برندگان طرح‌های جایگزینی خودروهای فرسوده که برای تحویل خودرو فرسوده خود به مراکز اسقاط مراجعه می‌کنند، نیازی به ارائه وکالتنامه به نام خودروسازان ندارند، اظهارکرد: متاسفانه برخی مراکز اسقاط از برندگان طرح‌های جایگزینی خودروهای فرسوده درخواست تعهدنامه یا دریافت وکالت به نام خودروسازان می‌کنند که تاکید می‌شود هیچ نیازی به دریافت این مدارک نیست.

بر اساس اعلام سازمان گسترش و نوسازی صنایع (ایدرو)، مدیر اجرایی ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده درباره مراحل مراجعه برندگان طرح‌های جایگزینی خودروهای فرسوده گفت: برندگان این طرح‌ها باید به ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده به نشانی nnhk.ir مراجعه و پس از ثبت‌نام در سایت مذکور و انتخاب مرکز اسقاط مورد نظرشان باید به همراه خودرو و مدارک مربوطه به مرکز اسقاط انتخاب شده برای تحویل و اسقاط خودرو خود مراجعه کنند. وی خاطرنشان کرد: اسقاط خودرو فرسوده باید به نام مالک خودرو فرسوده صرفا انجام شده و تنها به نام وی در سامانه ستاد ثبت شود.

پرداخت ارزش لاشه خودرو به مالکان

مدیر اجرایی ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده گفت: مراکز اسقاط مکلفند ارزش لاشه خودرو فرسوده را به مالکان پرداخت کنند.

به گزارش ایدرو نیوز، محمد حیدری پاشاکی افزود: متقاضیانی که در طرح جایگزینی خودروهای فرسوده شرکت کرده و در قرعه‌کشی شرکت‌های خودروساز برنده شده‌اند باید به ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده به نشانی nnhk.ir مراجعه کنند. وی گفت: این دسته از متقاضیان پس از ثبت‌نام در سایت مذکور و انتخاب مرکز اسقاط مورد نظرشان باید به همراه خودرو و مدارک مربوطه به مرکز اسقاط انتخاب شده برای تحویل و اسقاط خودرو خود مراجعه کنند.

مدیر اجرایی ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده تصریح کرد: مراکز اسقاط مکلفند پس از اسقاط خودرو متقاضیان، ارزش لاشه خودرو فرسوده را به حساب مالکان خودروهای فرسوده واریز کنند.

وی خاطرنشان کرد: درصورتی که مرکز اسقاط از پرداخت وجه لاشه خودرو به مالک خودرو فرسوده خودداری کند تخلف بوده و مالکان می‌توانند از طریق سامانه ۱۲۴ طرح شکایت کنند.

حیدری تاکید کرد: ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده در صورت بروز این تخلف، ضمن برخورد با مراکز اسقاط متخلف، آنها را از طرح جایگزینی خودروهای فرسوده حذف می‌کنند.

درصورتی‌که مرکز اسقاط از پرداخت وجه لاشه‌خودرو به مالک خودرو فرسوده خودداری کند تخلف بوده و مالکان می‌توانند از طریق سامانه ۱۲۴ طرح شکایت کنند

کاهش آلودگی هوا با اسقاط خودروهای فرسوده

حسین احمدی کیا، عضو گروه پژوهش آلودگی هوا پژوهشکده محیط‌زیست دانشگاه اصفهان معتقد است؛ خودروهای فرسوده سهم زیادی در آلودگی هوای شهرهای ایران و دنیا دارند. خودروهای سبک و سنگین جدید آمریکایی در مقایسه با مدل‌های ۱۹۷۰ تقریبا ۹۹ درصد آلایندگی کمتری دارند. ارتقای فناوری در محفظه احتراق و اجزای آن، سیستم مدیریت الکترونیک خودرو، سیستم تزریق سوخت، آیرودینامیک خودرو، کاهش وزن خودرو، نوع لنت و تایر و... تاثیر بسیار زیادی در کاهش آلودگی هوا ایجاد کرده‌اند.

به گزارش ایمنا، وی افزود: بنابراین صرف آنکه یک خودرو نو و جدید باشد، اما از فناوری قدیمی استفاده کند، لزوما منجر به کاهش آلودگی هوا نخواهد شد. برخی خودروهای پرتیراژ داخلی بیش از ۲۰ سال است که تولید می‌شوند و فاقد فناوری‌های به روز هستند.

احمدی کیا افزود: بر اساس ماده ۸ قانون هوای پاک، خودروهای سواری شخصی با عمر ۲۵ سال، سواری دولتی با عمر ۱۵ سال، تاکسی با عمر ۱۰ سال، مینی‌بوس با عمر ۱۵ سال، اتوبوس درون شهری با عمر ۱۰ سال، اتوبوس برون‌شهری با ۱۵ سال، کامیون و کشنده با ۲۵ سال عمر، وانت با ۱۵ سال، موتورسیکلت با ۱۰ سال و سایر وسایل نقلیه با گذشت ۲۵ سال از تاریخ ساخت به‌عنوان خودروی فرسوده و از رده خارج محسوب می‌شوند. اما این قانون توسط دیوان عدالت اداری باطل شد زیرا یک خودروی فرسوده توانسته بود استاندارد آلایندگی را پاس کنند. به گفته این کارشناس محیط‌زیست از نظر فنی، خودروی فرسوده به خودرویی اطلاق می‌شود که استانداردهای ایمنی، مصرف سوخت و آلایندگی را نداشته باشد. بنابراین سن خودرو معیار مناسبی برای فرسودگی نیست اما باید توجه داشت که مراکز معاینه فنی در ایران و حتی در بسیاری از کشورها شاید از نظر انتشار آلاینده‌ها و مصرف سوخت بتوانند معیار فرسودگی را تعیین کنند اما از نظر ایمنی قطعات نمی‌توانند فرسودگی آنها را به‌دست آورند. وسایل نقلیه بی‌کیفیت به دلیل نقص مکانیکی و ایمنی ممکن است به تصادفات مرگبار و یا صدمات جدی منجر شوند. بنابراین سن، معیار کاربردی مناسبی برای فرسودگی خودروها است. عضو گروه پژوهش آلودگی هوا پژوهشکده محیط‌زیست دانشگاه اصفهان افزود: تجربه کشورهای توسعه یافته نشان می‌دهد که وظیفه از رده خارج کردن خودروهای فرسوده بر عهده خودروسازان است. خودروسازان با ارائه وام، برنامه‌ها و تخفیف‌های ویژه در محصولات جدید، مالکان خودروهای فرسوده را مجاب به تعویض خودروهای قدیمی خود با خودروهای جدید می‌کنند. متاسفانه تصدی دولت و انحصاری بودن تولید خودرو و لابی آنها موجب شده است که خودروسازان داخلی نه تنها در ارتقای فناوری خودروها تلاش نکنند بلکه خودروها را به دشواری و با هزینه زیاد در اختیار مصرف‌کنندگان قرار دهند.

سخن پایانی

آبان سال ۱۴۰۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو در مجلس به تصویب رسید و پس از برخی اصلاحات در نهایت در خرداد ۱۴۰۱ از سوی مجلس شورای اسلامی ابلاغ شد؛ قانونی که در بند ۱۰ آن به صراحت به موضوع اسقاط خودروهای فرسوده پرداخته است و وظایفی را برای خودروسازان در حوزه اسقاط تکلیف می‌کند. اصلاح قانون اسقاط خودروهای فرسوده و تاخیر در ابلاغ آیین‌نامه اجرایی آن در شرایطی انجام گرفت که گزارش‌ها و مطالعات نشان می‌دهد سهم بالایی از آلودگی هوا مربوط به منابع متحرک به‌خصوص خودروها و وسایل نقلیه موتوری است و در این بین حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد از آلودگی منابع متحرک در شهری مانند تهران مربوط به خودروهای فرسوده است.

حمایت ایدرو از تجاری‌سازی ایده‌ها و دستاورد دانش‌بنیان‌ها

معاون صنایع پیشرفته ایدرو در رویداد تانای صنعت خراسان شمالی بر حمایت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران از تجاری‌سازی ایده‌ها و دستاوردهای علمی شرکت‌های دانش‌بنیان تاکید کرد.

حمید بازارگان در بازدید از نمایشگاه نخستین رویداد تانای صنعت خراسان شمالی به ۹ مرحله تولید علم تا تجاری‌سازی در ادبیات زیست‌بوم نوآوری اشاره و خاطرنشان کرد: کشور در مرحله تولید علم در موقعیت خوبی قرار دارد، اما در مرحله میانی و پایانی که تولید فناوری و تولید صنعتی است، دچار نقصان است و نمی‌تواند در تجاری‌سازی علم خوب عمل کند.

به گزارش ایدرو نیوز، بازارگان با تاکید بر اینکه ایدرو بر ۲ موضوع فراهم کردن زیرساخت تجاری‌سازی و به‌هم‌رسانی شرکت‌های دانش‌بنیان و نیازهای فناورانه واحدهای تولیدی متمرکز است، افزود: سازمان از سال ۱۳۹۸ به دنبال طرح رسوخ فناوری بوده و براساس آن شرکت‌های دانش‌بنیان را به نیازمندی‌های صنایع به‌هم‌رسانی می‌کند.

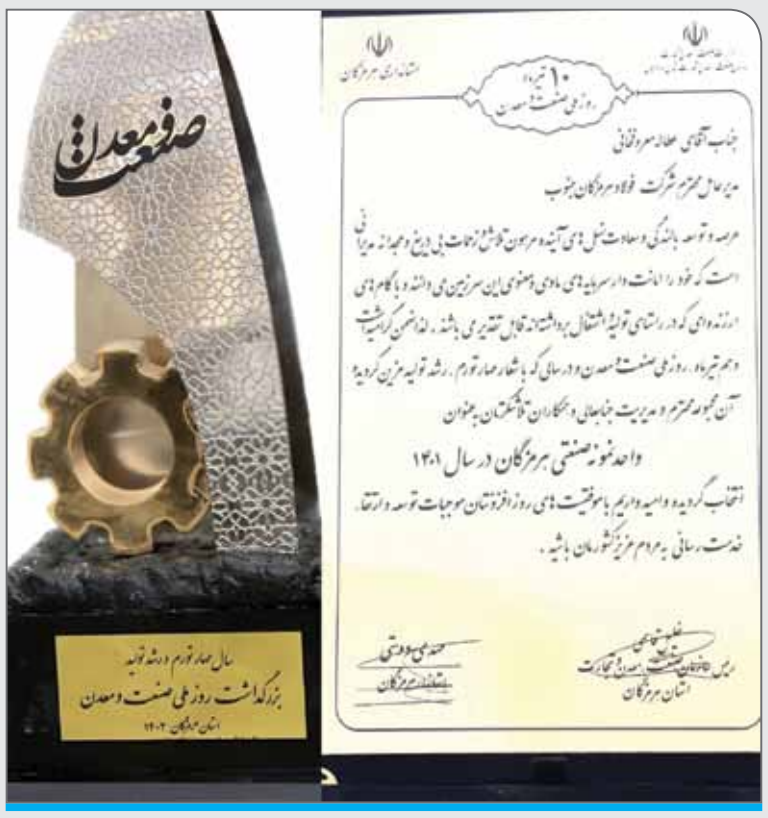
رویداد علمی تانا (توسعه و ارتقای زیست‌بوم نوآوری استان‌ها) در حوزه صنعت با هدف توسعه تعاملات سازنده بین سازمان‌ها و نهادهای صاحب نیاز، گروه‌های فناور و صاحب راهکار و سرمایه‌گذاران برگزار می‌شود تا جدای از باز کردن گره‌های مالی شرکت‌های دانش‌بنیان، نیازهای فناورانه صنایع نیز تامین شود.

برهمین اساس خراسان شمالی هفته گذشته میزبان رویداد تانای صنعت به میزبانی شرکت لوله گستر اسفراین و با همکاری مجتمع صنعتی اسفراین است.

در نمایشگاه تانای صنعت خراسان شمالی ۳ صنعت بزرگ و ۱۱ شرکت دانش‌بنیان حضور دارند.

برگزاری همایش تجلیل از صنعتگران و معدنکاران نمونه استان هرمزگان

فولاد هرمزگان واحد نمونه صنعتی استان هرمزگان

در همایش تجلیل از صنعتگران و معدنکاران نمونه استان هرمزگان از شرکت فولاد هرمزگان به عنوان واحد نمونه صنعتی این استان با اهدای لوح و تندیس جشنواره تقدیر شد.

به گزارش ایراسین، همایش تجلیل از صنعتگران و معدنکاران نمونه استان هرمزگان با همت اداره کل صمت استان هرمزگان و با حضور برادران معاون صنایع عمومی وزارت صمت، مهدی دوستی استاندار هرمزگان، محمد آشوری و احمد مرادی نمایندگان مردم هرمزگان در مجلس شورای اسلامی و مدیران عامل و فعالین شرکت‌های فعال صنعتی و معدنی در استان هرمزگان در سالن اجتماعات حوزه علمیه بندرعباس برگزار شد. در این همایش از شرکت فولاد هرمزگان به عنوان صنعت نمونه با اهدای لوح و تندیس جشنواره تقدیر شد.

استان هرمزگان با بیش از ۱۰۰۰ شرکت صنعتی و ۲۵۰ معدن فعال، با وجود بنادر استراتژیک و پهنه ساحلی وسیع، به‌عنوان یکی از مهمترین قطب‌های اقتصادی کشور شناخته می‌شود.

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی
نوبت دوم ۲۸۷ م الف
آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه
قانون تعیین تکلیف وضعیتی ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰۱۴۸۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای شعبان بی‌خوش فرزند غلام به شماره شناسنامه ۱۲۶۱ کدملی ۳۵۳۹۷۲۷۱۹۱ صادره از گناوه را نسبت به ۱۳۳۴ سهم مشاع از ششدانگ عرصه و اعیان یک قطعه زمین کشاورزی به مساحت ۹۳۹۰ مترمربع در قسمتی از پلاک ۱۳۶۱ اصلی واقع در مال‌قائد گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای/خانم سیده صغری موسوی و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض داد خواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجعه ذیصلاح قضایی نمی‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۰۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ محمد چهابدار، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی
نوبت دوم ۲۸۶ م الف
آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه
قانون تعیین تکلیف وضعیتی ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰۱۴۸۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم سیده صدیقه هاشمی فرزند سیدعباس به شماره شناسنامه ۸۵۰۵ کدملی ۳۵۳۹۲۷۵۰۵۳ صادره از گناوه را نسبت به ۱۴۳۰ سهم مشاع از ششدانگ عرصه و اعیان یک قطعه زمین کشاورزی به مساحت ۹۳۹۰ مترمربع در قسمتی از پلاک ۱۳۶۱ اصلی واقع در مال‌قائد گناوه خریداری مع‌الواسطه از خانم/ آقای سیده صغری موسوی و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض داد خواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجعه ذیصلاح قضایی نمی‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۰۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ محمد چهابدار، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

گزارش خبری

شتاب هرمزگان در مسیر صنعتی‌شدن

استان هرمزگان طی ۲ سال گذشته با روی کارآمدن دولت سیزدهم کارهای بزرگی در بحث تکمیل زنجیره‌های صنعتی انجام داده است؛ به‌گونه‌ای که با قدم گذاشتن در این مسیر در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ رشد ۹ برابری و در بهار امسال رشد ۴۰ درصدی سرمایه‌گذاری در این حوزه را کسب کرده است. هرمزگان به‌سرعت مسیر صنعتی شدن را طی می‌کند و این بخش در سال گذشته موفق شد جایگاه نخست را در نرخ رشد استان به خود اختصاص دهد؛ در حالی که در گذشته بخش حمل‌ونقل این رتبه را در اختیار داشت و این نشان از تغییر ماهیت هرمزگان به استانی صنعتی است. معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت در همایش تجلیل از صنعتگران و معدنکاران نمونه هرمزگان درباره رشد و سرمایه‌گذاری واحدهای صنعتی این استان مطرح کرد: افزون بر هزار و ۲۰۰ واحد صنعتی در هرمزگان فعال هستند و خوشبختانه هیچ واحد صنعتی بزرگی در این استان تعطیل نیست.

محمدمهدی برادران، با تجلیل از اقدامات استاندار هرمزگان در حوزه صنعت بیان کرد: اقداماتی که امروز شکل گرفته در صورت استمرار در سال‌های آینده، هرمزگان را به یک استان صنعتی به‌ویژه در حوزه اقتصاد دریا و دریامحور تبدیل خواهد کرد.

برادران درباره مالیات بنگاه‌های بزرگ اقتصادی هرمزگان که به استان‌های دیگر منتقل می‌شد، ادامه داد: لیست شرکت‌هایی را که مالیات خود را در استان هرمزگان پرداخت نمی‌کنند به ما ارائه دهید تا در تهران راهکار آن را مشخص کنیم؛ چراکه موضع دولت مردمی نیز مبتنی بر همین موضوع است.

وی ابراز کرد: برگزاری ۲۰۹ نشست تسهیلی و رفع موانع تولید در استان هرمزگان کار آسانی نیست. همین امر موجب شده هرمزگان رتبه دوم را در صدور جوازهای تاسیس صنعتی کشور کسب کند و بودجه شهرک‌های صنعتی رشدی ۱۰ برابری داشته باشد.

معاون وزیر صمت اظهار کرد: سال گذشته رشد ۹.۵درصدی در صنعت کشور محقق شد؛ این در حالی است که این رقم در سال ۱۴۰۰، ۳.۳ درصد بوده و نشان می‌دهد رشد قابل‌توجهی نسبت به پارسال داشته است. این رشد صنعتی نسبت به ۸ سال گذشته قابل‌قیاس نیست، چراکه در ۸ سال گذشته رشد صنعت کشور ۱.۶ درصد بود که این روند رو به رشد در ۲ سال گذشته ما را امیدوار به آینده‌ای روشن در بخش صنعت می‌کند.

وی ادامه داد: به تازگی عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای قطعی شد که به گشایش بازارهای بین‌المللی و تحقق افق‌های صادراتی کمک خواهد کرد. البته باید به زنجیره‌های پایین‌دست و بازارهای داخلی نیز توجه داشته باشیم تا توسعه پایدار محقق شود.

این مسئول در ادامه ضمن قدردانی از صنعتگران و معدنکاران هرمزگانی خطاب به آنها گفت: صنعتگران و معدنکاران تا آخرین بستر ارزش‌آفرین هستند؛ البته گام‌های بزرگ پیش روی ماست و انتظار مردم از شما بسیار بیشتر است.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت هرمزگان نیز در این نشست با اشاره به رتبه نخست سرمایه‌گذاری صنعتی استان در کشور، گفت: استان هرمزگان به‌سرعت در حال صنعتی شدن است و در ۲ سال گذشته کارهای بزرگی در بحث تکمیل زنجیره‌های صنعتی استان انجام شده است.

خلیل قاسمی، با اشاره به اینکه در سال گذشته ۱۱۱ واحد صنعتی در هرمزگان ارتقای ظرفیت پیدا کردند، تصریح کرد: با حمایت‌ها و تلاش‌های انجام‌شده در سطح استان مجموع تولیدات صنعتی هرمزگان از ۲۰ میلیون تن در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۲۴ میلیون تن در سال ۱۴۰۱ رسید که نشان از رشد ۱۷ درصدی در این حوزه دارد.

وی بیان کرد: حاصل این تلاش‌ها ایجاد اشتغال برای بیش از هزار نفر بود.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان هرمزگان خاطرنشان کرد: سال گذشته نزدیک ۲ میلیارد دلار صادرات صنعتی از استان داشتیم و برای امسال نیز پیش‌بینی شده با کمک صنعتگران استان، میزان صادرات را به ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار برسانیم.

وی گفت: تا پایان امسال سرمایه‌گذاری بیش از ۲۵۰ هزار میلیارد تومانی در بخش صنعت هدف‌گذاری شده که تقریبا ۴۰ درصد این هدف در همین ۳ ماه نخست امسال محقق شده و رتبه دوم کشوری را در این زمینه کسب کرده‌ایم.

در پایان این مراسم به‌مناسبت هفته تولید و تجارت، از کتاب ۱۵۰ بسته پیشنهادی سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه اقتصادی پارسیان رونمایی شد که این کتاب در حوزه گردشگری، فولاد و صنایع مختلف به چاپ رسیده است.

آغاز طرح سنجش کیفیت کالا و خدمات در پایتخت

سرپرست اداره کل استاندارد استان تهران گفت: طرح اندازه‌گیری سالانه نرخ رشد کیفیت محصولات با بهره‌گیری از معیارها و شاخص‌های معتبر در استان تهران آغاز شد.

به گزارش اداره‌کل استاندارد استان تهران، محمدحسین طاهری با اشاره به اینکه سنجش نرخ کیفیت مطابق بند ۱۸ ماده۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد از وظایف سازمان ملی استاندارد ایران است، افزود: این طرح در استان تهران در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و مراکز خرید با توزیع و تکمیل بیش از ۳ هزار پرسشنامه در حال اجراست.

وی درباره چگونگی تدوین و اجرای طرح سنجش نرخ کیفیت کالاها و خدمات، توضیح داد: براساس مدل‌های موجود برای شاخص‌های ملی اقتصاد کلان، ۵۶ قلم کالای مهم سبد مصرفی خانوار ایران (براساس اطلاعات مرکز آمار ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) در حوزه‌های صنایع غذایی، فلزی و غیرفلزی، برای سنجش نرخ کیفیت کالاها تعیین و براساس مدل تدوین‌شده در ستاد اجرایی سنجش نرخ کیفیت کالای استان، طراحی و به پرسشگران ابلاغ شد.

برپایه این گزارش، در سال جاری اجرای طرح مذکور در استان تهران با بیشترین حجم نمونه در سطح کشور (نزدیک درصد از کل کشور) از طریق استقرار پرسشگران در مناطق مختلف در حال اجراست.

مشکلات تامین مالی قطعه‌سازان ادامه دارد

بار بدهی خودروسازان هر روز بیشتر می‌شود

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

تامین سرمایه در گردش و نقدینگی یکی از مشکلات جدی صنعت قطعه است. فعالان این بازار سال‌هاست که برای تداوم تولید رو به دریافت تسهیلات بانکی می‌آورند که درصورت عدم به موقع بازپرداخت، بدهی بانکی نیز به فهرست مشکلات آنها اضافه می‌شود. در کنار این مشکلات واردات و قاچاق قطعه نیز دامنه مشکلات این گروه را گسترده‌تر می‌کند. به‌علاوه اینکه در سال‌های اخیر، نوسانات ارزی مشکل نقدینگی را تشدید کرده است. صنعت قطعه‌سازی یکی از صنایع وابسته به خودروسازی است که می‌تواند با ایجاد اشتغال، در برون‌رفت از رکود نقش قابل‌توجهی داشته باشد. در آخرین خبرها نیز عضو انجمن صنایع همگن، مجموع بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان را ۶۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد که بسیاری معتقدند این حجم از مطالبات، می‌تواند هر صنعتی را زمینگیر کند.

صمت در این گزارش به بررسی مشکلات فعالان صنعت قطعه پرداخته است.

عکس: صمت

مجموع بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان در حال حاضر به ۶۰ هزار میلیارد تومان رسیده است؛ در حالی که این حجم از مطالبات، می‌تواند هر صنعتی را زمینگیر کند

مشکل نقدینگی و نوسانات ارزی

مجموع بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان به ۶۰ هزار میلیارد تومان رسید. به‌گفته عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، مجموع بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان در حال حاضر به ۶۰ هزار میلیارد تومان رسیده است؛ ضمن آنکه مجموع بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان در حال حاضر به ۶۰ هزار میلیارد تومان

یکه‌فلاح در گفت‌وگو با مهر مشکل صنعت قطعه‌سازی و خودروسازی را تامین منابع ریالی و ارزی و کمبود نقدینگی عنوان و اظهار کرد: این مشکلات موجب بدهی معوق ۲۵ هزار میلیارد تومانی خودروسازان به قطعه‌سازان شده است؛ ضمن آنکه مجموع بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان در حال حاضر به ۶۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. یکه‌فلاح ضمن تاکید بر ضرورت اصلاح سیاست‌ها به‌منظور توسعه صنعت قطعه‌سازی افزود: اگر خواهان رونق صنعت قطعه‌سازی هستیم، خودروساز باید کاملا از قطعه‌سازی خارج شود و تلاشش را روی تولید خودرو بگذارد؛ این حجم از مطالبات، می‌تواند هر صنعتی را زمینگیر کند. وی در ادامه گفت: همان‌طور که اشاره شد، مشکل اصلی صنعت خودروسازی و قطعه‌سازی کشور تامین منابع مالی و ارزی است و اگر این مشکل در صنعت وجود نداشت، تولید خودرو در سال به ۲ میلیون دستگاه نیز می‌رسید.

خودروسازان توان پرداخت به‌موقع بدهی‌شان را دارند

محمود نجفی‌سهی، فعال صنعت قطعه:

سال‌هاست که قطعه‌سازان برای تامین نقدینگی و وصول مطالبات مشکل دارند. هرازگاهی وعده‌هایی به قطعه‌سازان داده می‌شود مبنی بر اینکه تا فلان تاریخ فلان میزان از مطالبات آنها پرداخت خواهد شد؛ وعده‌هایی که محقق نمی‌شوند و دوباره تسویه بدهی‌ها به تاخیر می‌افتد و روزبه‌روز بر مطالبات قطعه‌سازان افزوده می‌شود. عدد و رقم‌های مربوط به این بدهی‌ها بسیار بزرگ است و این مطالبات روزبه‌روز هم بیشتر می‌شود.نرخ مواد اولیه روزبه‌روز افزون‌تر و در نهایت زیان قطعه‌ساز نیز با اجرای تعهدات تحویل کالا بیشتر می‌شود. باوجود تمام مشکلات خیال خودروساز راحت است که تحت هر شرایطی قطعات تامین می‌شود و خط تولید نمی‌خوابد. در مقابل اگر قطعه‌سازی به‌دلیل محدودیت مالی نتواند قطعه‌ای را سر موعد تامین کند، مشمول جریمه عدم تعهد به قرارداد نیز می‌شود. در واقع قراردادهای قطعه‌سازان با خودروسازان یکطرفه است و گاه خودروساز از آن قرارداد یکطرفه هم عدول می‌کند؛ یعنی اگر خودروساز آن قرارداد یا توافق را قبول می‌کرد هم دست‌کم بدهی قطعه‌سازان پرداخت می‌شد. باتوجه به شرایط موجود اینکه قطعه‌سازان چگونه می‌خواهند ادامه فعالیت دهند و در بلندمدت چراغ تولید را روشن نگه دارند جای سوال دارد. در شرایط کنونی چگونه می‌توان توجیه کرد که تولیدکننده مواد اولیه را به‌صورت نقدی خریداری و کالا را تولید کند، اما بهای آن را پس از ۶ ماه دریافت کند؟

باتوجه به مشکلات اقتصادی کشور، نوسانات نرخ ارز، افزایش لحظه‌ای نرخ مواد اولیه و... این رویکرد درستی نیست و فعالیت در چنین شرایطی نمی‌تواند در بلندمدت ادامه داشته باشد. خودروساز چه مطالبات قطعه‌ساز را پرداخت کند و چه نکند، قطعات موردنیاز خط تولیدش تامین خواهد شد؛ پس الزامی به پرداخت به‌موقع مطالبات قطعه‌ساز ندارد. خودروساز محصولات خود را یا پیش‌فروش می‌کند یا به‌صورت نقد به فروش می‌رساند، پول نقد به دستش می‌رسد و در بخش‌های دیگر هزینه می‌کند و اجباری برای پرداخت مطالبات قطعه‌سازان ندارد.گاهی هم فقط مطالبات برخی از قطعه‌سازان پرداخت می‌شود. موضوع ساده است؛ از روزی که مواد اولیه وارد قطعه‌سازی می‌شود تا زمانی که خودرو به فروش می‌رسد یک ماه بیشتر زمان نمی‌برد و در مقابل هم فروش خودرو به‌صورت نقدی است، پس چرا مطالبات قطعه‌سازان به‌موقع پرداخت نمی‌شود تا آنها دست‌کم بتوانند ادامه فعالیت دهند و بخشی از مشکلاتی که دارند، مرتفع شود. پیشنهاد اساسی این است که دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت جدی به این موضوع ورود و خودروساز را موظف به پرداخت مطالبات قطعه‌سازان کنند. واقعیت این است که در حال حاضر فشار روی قطعه‌سازان بسیار زیاد است و هزارویک مشکل دارند. شاید در زمان تاخیر در پرداخت حق‌بیمه کارگران، شرکت بیمه ملاحظه حال خودروساز را بکند، اما چنین امتیازی برای قطعه‌سازان وجود ندارد و اگر قطعه‌سازی یک ماه حق‌بیمه و مالیات و هزینه برق و... را پرداخت نکند، دچار مشکل می‌شود. اینها چالش‌هایی است که قطعه‌ساز با آنها درگیر است و باید ازسوی نهادهای متولی دیده شود تا در نهایت این صنعت در بن‌بست گرفتار نشود و به محاق نرود. برای خروج از این بحران تنها یک راهکار وجود دارد و آن پرداخت مطالبات قطعه‌سازان است.

> خودروساز چه مطالبات قطعه‌ساز را پرداخت کند و چه نکند، قطعات موردنیاز خط تولیدش تامین خواهد شد؛ پس الزامی به پرداخت به‌موقع مطالبات قطعه‌ساز ندارد

دلال‌پرور هستیم؛ نه صنعت‌پرور

مهدی مطلب‌زاده، عضو انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور:

قطعه‌ساز برخی بدهی‌های حقوقی دارد که مجبور است آنها را پرداخت کند. پیمانکاری که با قطعه‌ساز کار می‌کند، مشکلات خود را دارد و باید بدهی او پرداخت شود. همچنین قطعه‌ساز یکسری بدهی‌های دولتی مانند بیمه، مالیات و... دارد که اگر در پرداخت آنها حتی یک روز تاخیر داشته باشد، جریمه خواهد شد؛ یعنی دولت مطالبات قطعه‌ساز را پرداخت نمی‌کند، اما انتظار دارد قطعه‌ساز طلب دولت را به‌موقع پرداخت کند؛ این رویکرد دوگانه قابل‌پذیرش نیست.

در این شرایط قطعه‌ساز به اجبار تسهیلات بانکی با بهره‌های ۲۳ تا ۲۵ درصد می‌گیرد تا بتواند بدهی‌هایی که دارد را پرداخت کند. در پایان سال هم بانک‌ها انقباضی عمل می‌کنند و پول نمی‌دهند و قطعه‌ساز هم از هر دو طرف تحت فشار قرار می‌گیرد. باتوجه به روندی که در صنعت قطعه شاهد آن هستیم، به‌نظر می‌رسد دست‌هایی در کار است که این صنعت را به‌طور کلی نابود کنند تا دلال‌بازی و واسطه‌گری ایجاد شود و دغدغه صنعت و حل مشکلات آن وجود ندارد.

ورود شورای رقابت به قیمت‌گذاری خودرو، عرضه خودرو در بورس، قرعه‌کشی و... به‌عنوان شیوه‌های گوناگون برای قیمت‌گذاری و عرضه خودرو، مطرح است. ورود چند متولی و اجرای چند سازکار برای ساماندهی و کنترل یک بازار واحد یعنی رانت در این بخش وجود دارد و تا زمانی که متقاضی بازار خودرو و اختلاف نرخ بین بازار و کارخانه، زیاد است، این روند ادامه دارد. البته در این میان خودروساز هم سود نمی‌کند، چون محصولش را به نرخ دستوری می‌فروشد و توان پرداخت مطالبات قطعه‌سازان را ندارد و در حال زیاندهی است. چه کسی برنده این رویکرد اشتباه است؟

در واقع این دلال و واسطه است که برنده بازی این نوسان بازار است، چون خودرو را با نرخ کم از کارخانه خریداری می‌کند و با سود قابل‌توجهی در بازار آزاد به فروش می‌رساند.براساس آنچه گفته شد به‌نظر می‌رسد در صنعت، به‌ویژه صنعت قطعه ما بیشتر دلال‌پرور هستیم، نه صنعت‌پرور. این یک اصل ساده اقتصادی است که نرخ خودرو باید در حاشیه بازار و ازسوی خریدار و فروشنده تعیین شود که متاسفانه در کشور ما این‌گونه نیست. اینکه قطعه‌ساز تا چه زمانی می‌تواند با وضعیت کنونی به فعالیت خود ادامه دهد، جای سوال است. در حال حاضر برخی از قطعه‌سازان، فعالیت خود را تغییر داده‌اند و تعدادی هم در شرف ورشکستگی هستند و باید پیش از آنکه دیر شود چاره‌ای برای کمک به آنها اندیشید و به داد قطعه‌سازان رسید و یک‌بار برای همیشه مشکل مطالبات معوق آنها را برطرف کرد.

سخن پایانی

صنعت قطعه‌سازی ایران برای برآورده کردن الزام‌های کمی و کیفی از یک سو و بازگشت به ریل حرکت به سوی اهداف افق ۱۴۰۴ صنعت خودرو از سوی دیگر، براساس برآوردهای اولیه نیازمند به سرمایه‌گذاری ثابت ریالی حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان به اضافه سرمایه‌گذاری ثابت ارزی ۳ میلیارد یورویی است که باتوجه به عدم امکان وصول مطالبات جاری قطعه‌سازان از مشتریان و طولانی شدن مدت وصول مطالبات، در عمل بخش قابل‌توجهی از توان سرمایه‌گذاری قطعه‌سازان به تامین سرمایه در گردش تولید قطعات برای خودروسازان اختصاص یافته و تامین سرمایه ثابت از طریق سیستم بانکی نیز بسیار مشکل است.

از طرفی دیگر، این صنعت به دلیل زیاندهبودن، جذابیتی برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی ندارد و به جای جذب سرمایه صاحبان کسب‌وکار در حال فرار از این بخش هستند.

نوبت دوم
۲۹۱م الف

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیتی ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۱۰۱۴۸۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم فاطمه کمالی فرزند غلامعباس به شماره شناسنامه ۷۰۶ کدملی ۳۵۳۹۶۷۹۱۱۱ صادره از گناوه را نسبت به ۲۶۵۹ سهم مشاع از ششدانگ عرصه واعیان یک قطعه زمین کشاورزی به مساحت ۹۳۹۰ مترمربع در قسمتی از پلاک ۱۳۶۱ اصلی واقع در مال‌قائد گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای/خانم سیده صغری موسوی و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجعه ذیصلاح قضایی نمی‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۰۳
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۱۸
محمد چهابدار، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

قیمت‌گذاری زغال‌سنگ دستوری است؟

عکس: صمت

کشور ما حدود ۱۴ میلیارد تن ذخیره زمین‌شناسی زغال‌سنگ دارد و با توجه به اکتشافات صورت گرفته و میزان تولید فعلی، حداقل به‌اندازه ۲۰۰ سال ذخیره زغال‌سنگ در اختیار داریم اما همزمان یکی از واردکنندگان این محصول هستیم و سال گذشته رقمی معادل ۸۰۰ میلیون دلار ارز صرف واردات زغال‌سنگ شد.

در گفت‌وگوی هفته گذشته صمت با سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران وی درباره این موضوع گفت: زغال‌سنگ در کشور ما از یک‌طرف باقیمتی تکلیفی و از طرف دیگر با انحصار مصرف‌کننده روبه‌رو است و این دو عامل در کنار هم موجب شده است، که نرخ این ماده در کشور واقعی نباشد. این مسئله موجب شده است که برخی از معادن زغال‌سنگ امکان ادامه فعالیت و تولید را نداشته باشند و برخی از پروژه‌های جدید هم که قرار بود در زمینه بهره‌برداری زغال‌سنگ فعال شود، به دلیل اینکه صرفه اقتصادی ندارد، متوقف شدند. در پاسخ معاون معدنی اظهار کرده است که قیمت‌گذاری زغال‌سنگ دستوری نیست، بااین‌حال، صمدی در گفت‌وگویی تاکید کرد: قیمت‌گذاری دستوری دلیل روند نامناسب تولید زغال‌سنگ در کشور است. در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به این اظهارنظرها که آشکارا در تضاد باهم قرار دارند.

قیمت‌گذاری زغال‌سنگ دستوری نیست

معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صمت درباره قیمت‌گذاری دستوری زغال‌سنگ گفت: اساسا مشکل زغال‌سنگ، مداخله در نرخ نیست، بلکه موضوع عرضه و تقاضا است. به گزارش دنیای معدن، رضا محتشمی‌پور گفت: تولیدکنندگان زغال‌سنگ تقاضا دارند دولت در بازار زغال‌سنگ ورود و به مصرف‌کنندگان نرخ دیگری را تکلیف کند، اما دولت هیچ علاقه‌ای به اینکه در همه بازارها ورود و به‌صورت تکلیفی نرخ تعیین کند، ندارد.

محتشمی‌پور بابیان اینکه هرچند تقاضاهای زیادی از دولت صورت گرفته است، اما هیچ‌وقت تمایلی برای ورود به این مسئله نداریم.

وی افزود: اتفاقی که در یک سال گذشته در زغال‌سنگ رخ‌داده این است که حجم خوبی زغال‌سنگ صادر و وارد شده است، یعنی درواقع ما در زنجیره تجارت زغال‌سنگ قرار گرفتیم.

■ مداخله نمی‌کنیم

وی افزود: تولیدکنندگان زغال‌سنگ ما پیش‌ازاین محدودیت‌هایی برای صادرات داشتند که این محدودیت‌ها هم برداشته‌شده است و توانستند زغال‌سنگ خود را صادر کنند.

محتشمی‌پور گفت: اکنون اگر تقاضا برای زغال‌سنگی که صادر می‌شود با نرخ بالاتر از خرید تولیدکننده، داخلی باشد، تولیدکنندگان می‌توانند محصول خود را صادر و مصرف‌کنندگان داخلی نیز کسری نیازشان را وارد کنند.

وی افزود: بنابراین باوجود اینکه مصرف‌کنندگان این محصول بارها خواهان جلوگیری از صادرات زغال‌سنگ شده‌اند، هیچ محدودیتی اعمال نشده است زیرا اساسا سیاست وزارت صمت این نیست که سطح مداخلات را بیشتر از گذشته کند.

وی تاکید کرد: هنوز در برخی موارد ممکن است نیاز به پیگیری و ایجاد محدودیت باشد. انتظار نمی‌توان داشت که یک‌شبه همه مشکلات رفع شود، اما حداقل این است که سعی کنیم بیشتر از گذشته مداخله نکنیم.

معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صمت گفت: سال گذشته در زغال‌سنگ هم افزایش واردات و هم جهش صادرات داشتیم.

وی ادامه داد: تقاضای زغال‌سنگ داخلی به دلیل کیفیت آن کم است و تولیدکنندگان زغال‌سنگ باید برای احداث واحدهای شست‌وشو سرمایه‌گذاری می‌کردند که به دلیل نرخ پایین محصولات خود امکان این کار را نداشتند، بنابراین زغال‌سنگی که عرضه‌شده ممکن است به دلیل مواد مزاحم، کیفیت لازم را نداشته باشد و این موجب شده که مصرف‌کنندگان در مواردی زغال‌سنگ را با قیمت‌های خیلی بالاتر از خارج از کشور خریداری کنند.

مشکل اصلی قیمت‌گذاری دستوری است

در همین حال دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران از واردات ۸۰۰ میلیون دلاری زغال‌سنگ در سال گذشته خبر داد و گفت: با داشتن ۱۲ میلیارد تن ذخیره، تبدیل به واردکننده بزرگ زغال‌سنگ شده‌ایم.

به گزارش معدن نیوز، سعید صمدی گفت: سال گذشته حدود یک‌میلیون و ۷۵۰ هزار تن کنسانتره زغال‌سنگ تولید داخلی داشتیم و تقریبا یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تن زغال‌سنگ وارد کردیم.

وی ادامه داد: طبق آخرین آمار در ۲ ماه نخست امسال ۲۶۲ هزار تن زغال‌سنگ به ارزش ۱۱۴ میلیون دلار وارد کشور شده است که حکایت از افزایش ۱۳ درصدی در مقایسه با سال گذشته دارد.

صمدی در مورد تفاوت کیفیت زغال‌سنگ داخلی و وارداتی پیش از این به صمت گفته بود: زغال‌سنگ داخلی با نمونه وارداتی آن اختلاف نرخ بسیار زیادی دارد. نرخ تمام شده زغال‌سنگ خارجی که سال گذشته وارد ایران شد، حدود ۱۵ میلیون تومان است درحالی‌که زغال‌سنگ داخلی باقیمتی کمتر از ۴ میلیون تومان به فروش می‌رسد. تفاوت کیفیت زغال‌سنگ نهایتا ۳۰ درصد روی نرخ تاثیر دارد نه حدود ۴۰۰ درصد. اگر نرخ زغال‌سنگ داخلی واقعی و با توجه به هزینه‌های معادن اصلاح می‌شد طبعا شرایط تولیدکننده و معدنچی ما این نبود و واردات هم تا این حد بالا نمی‌رفت.

■ یارانه فولاد از جیب معدنچیان زغال‌سنگ

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران بابیان اینکه متاسفانه چند سالی است که روند تولید زغال‌سنگ در کشور، شکل مناسبی ندارد، گفت: دلیل اصلی این مشکل قیمت‌گذاری دستوری روی زغال‌سنگ است و با این شیوه عملا کارگر معدن که در عمق زمین کار می‌کند، به بخش فولاد یارانه می‌دهد.

صمدی افزود: سال گذشته نرخ یک تن زغال‌سنگ وارداتی حدود ۱۶ میلیون تومان و نرخ زغال‌سنگ تولید داخلی ۴میلیون تومان بود که چنین اختلافی بین نرخ زغال‌سنگ داخلی و وارداتی وجود دارد.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران ادامه داد: درمجموع بالا رفتن نرخ تمام شده و ثابت ماندن نرخ زغال‌سنگ موجب شده تا بخشی از توسعه‌ها و آماده سازی‌ها متوقف شود این در حالی است که کشور ما می‌تواند به تولیدکننده قابل‌توجه زغال‌سنگ در منطقه تبدیل شود.

■ سرمایه‌گذاری کم، اشتغال زیاد

صمدی درباره اکتشافات زغال‌سنگ نیز گفت: زغال‌سنگ تنها کانی است که به‌اندازه کافی اکتشاف شده است، یعنی اگر با ظرفیت فعلی تولید کنیم، به‌اندازه حداقل ۳۰۰ سال زغال‌سنگ اکتشاف شده داریم.

وی افزود: در حوزه ماشین‌آلات نیز وقتی‌که معدن توسعه پیدا نکند، طبیعتا کسی به دنبال ماشین‌آلات نمی‌رود. البته یکسری مشکلات در بحث واردات ماشین‌آلات وجود دارد، اما مهم‌تر از مشکلات ماشین‌آلات بحث نرخ غیرمنطقی زغال است که عملا که موجب پایین آمدن تولید شده است.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران گفت: تقریبا همه معادن زغال‌سنگ ما زیرزمینی هستند که اکتشافات در عمق نیز مشکلاتی فراوانی دارد و شرایط کاری بسیار سخت است. از طرفی دیگر معادن زغال‌سنگ جزو معدود حوزه‌های معدنی هستند که با سرمایه‌گذاری کوچک و اندک تعداد زیادی اشتغال ایجاد می‌کنند.

سخن پایانی

درباره صادرات این محصول باید به این نکته توجه داشت که زغال‌سنگ کک شو اجازه صادرات ندارد. از این نوع زغال‌سنگ، که آن را متالوژیک هم می‌نامند، برای تولید کک استفاده می‌شود که از اصلی‌ترین نهاده‌های تولید فولاد است.

به گفته فعالان صنعت زغال‌سنگ جایی به‌صراحت به ممنوعیت صادرات این ماده اشاره نشده است، اما عملا شرایطی ایجاد شده که احتمال صادرات آن نزدیک به صفر است. به‌این‌ترتیب فقط زغال‌سنگ حرارتی که مصرف داخلی ندارد، صادر می‌شود.

مجتمع فولاد مبارکه

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹

شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۷۸۴۱ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم و نمایندگان قانونی آنان می‌رساند، جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) به شرح ذیل برگزار می‌گردد.

■ **زمان:** روز پنجشنبه ۱۴۰۲/۰۴/۲۹ ساعت ۱۰:۰۰ صبح

■ **مکان:** اصفهان، سپاهان شهر، بلوار غدیر، بلوار قائم جنوبی، جنب دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی، سالن اجتماعات ساختمان نگین نقش جهان

■ **دستور جلسه:**

- استماع گزارش هیئت‌مدیره و بازرس قانونی شرکت درخصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
- تصویب صورت‌های مالی دوره مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹
- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌های شرکت در سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹
- انتخاب اعضای هیئت‌مدیره
- تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیئت‌مدیره
- تعیین پاداش اعضای هیئت‌مدیره
- اتخاذ تصمیم درخصوص تقسیم سود
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی باشد.

سهامداران محترم حقیقی می‌توانند شخصاً یا از طریق وکیل با ارائه وکالتنامه رسمی یا قائم‌مقام قانونی شخص حقیقی صاحب سهم با همراه داشتن اصل شناسنامه یا کارت ملی از ساعت ۰۹:۰۰ صبح همان روز در محل برگزاری مجمع، برگه ورود دریافت نمایند.

سهامداران محترم حقوقی و یا نمایندگان آنان، معرفی‌نامه خود را حداکثر تا دو روز قبل از برگزاری مجمع از طریق نمابر ذیل ارسال و از ساعت ۰۹:۰۰ صبح روز برگزاری مجمع نسبت به ارائه اصل معرفی‌نامه با امضای صاحبان امضای مجاز شخص حقوقی، اصل وکالتنامه رسمی و اصل کارت ملی اقدام و برگه ورود دریافت نمایند.

(توجه: درج شناسه ملی، شماره ثبت سهامدار حقوقی، همچنین کدملی، شماره شناسنامه، نام پدر و تاریخ تولد نماینده معرفی شده در معرفی‌نامه ارسالی الزامی می‌باشد.)

همچنین امکان مشاهده همزمان مجمع از طریق مراجعه به سایت شرکت به آدرس www.msc.ir برای سهامداران گرامی فراهم می‌باشد.

نشانی امور سهام شرکت: اصفهان، میدان آزادی، ابتدای خیابان سعادت‌آباد، شرکت فولاد مبارکه اصفهان، دفتر امور سهام و مجامع. کدپستی: ۸۱۶۸۶۴۵۴۹۷

تلفن: ۰۳۱۵۲۷۳۳۹۳۵، نمابر: ۰۳۱۵۲۷۳۳۹۲۲

هیات‌مدیره شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)

مجتمع فولاد مبارکه

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۷۸۴۱ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت که به شرح ذیل برگزار می‌گردد، حضور به هم رسانند.

■ **زمان:** روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۹ ساعت ۰۹:۳۰ صبح

■ **مکان:** اصفهان، سپاهان شهر، بلوار غدیر، بلوار قائم جنوبی، جنب دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی، سالن اجتماعات ساختمان نگین نقش جهان

■ **دستور جلسه:**

- اصلاح ردیف ۲ بند الف ماده ۲ اساسنامه
- اصلاح ردیف ۶ بند "ب" ماده ۲ اساسنامه
- الحاق تبصره به مفاد ماده ۱۴ اساسنامه
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

سهامداران محترم حقوقی و یا نمایندگان آنان، معرفی‌نامه خود را حداکثر تا دو روز قبل از برگزاری مجمع از طریق نمابر ذیل ارسال و از ساعت ۸:۳۰ صبح روز برگزاری مجمع نسبت به ارائه اصل معرفی‌نامه با امضای صاحبان امضای مجاز شخص حقوقی، اصل وکالتنامه رسمی و اصل کارت ملی اقدام و برگه ورود دریافت نمایند.

(توجه: درج شناسه ملی، شماره ثبت سهامدار حقوقی، همچنین کدملی، شماره شناسنامه، نام پدر و تاریخ تولد نماینده معرفی شده در معرفی‌نامه ارسالی الزامی می‌باشد.)

همچنین امکان مشاهده همزمان مجمع از طریق مراجعه به سایت شرکت به آدرس www.msc.ir برای سهامداران گرامی فراهم می‌باشد.

نشانی امور سهام شرکت: اصفهان، میدان آزادی، ابتدای خیابان سعادت‌آباد، شرکت فولاد مبارکه اصفهان، دفتر امور سهام و مجامع. کدپستی: ۸۱۶۸۶۴۵۴۹۷

تلفن: ۰۳۱۵۲۷۳۳۹۳۵، نمابر: ۰۳۱۵۲۷۳۳۹۲۲

هیات‌مدیره شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)

یادداشت

نقدی بر «خام‌فروشی در سنگ ساختمانی»

سیامک اخطاری
کارشناس و فعال صنعت سنگ

نـکات جالبـی در حمایت از خام‌فروشـی در یادداشـت آقای علیرضا مهدیـه (روزنامه صمت شـماره ۲۳۳۲ مورخ ۱۷ خرداد ۱۴۰۲) مطرح شده است. برای نقد این دیدگاه کافی است به‌جای «سـنگ سـاختمانی» عبارت «نفـت و گاز» را جایگزین کنیم و بعد دوباره متن را بخوانیم. اگر چنین رویکردی در تصمیم‌سـازی صادراتی نفت رعایت شـده بود، ایران امروز پالایشگاه‌های تولید فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی نداشت.

اسـتدلال اینکه چون توان تولیـد داخلی وجود ندارد و مصرف داخلـی هم آنقدر نیسـت، پـس خام‌فروشـی «خام‌فروشـی» نیسـت، فاقد معیار علمی و خلاف رویکرد ارتقـای ارزش‌افزوده است.،اگرچه متن منطقی تهیه شده، اما در عمل پیشنهاد می‌کند که صورت‌مسئله پاک شود.

مجموعه عواملی که بتواند موجب ایجاد ارزش‌افزوده در صنعت سنگ سـاختمانی ایران شود، تاکنون به دلایل مختلف، از جمله چنین نظریه‌هایی، مسکوت مانده یا تضعیف شده است.

بدیهی اسـت که خریداران سـنگ‌خام، سیاسـت کشـورهای خـود را به‌صورتی چیدمان می‌کنند که فروشـنده در مقام اجبار از رویکردهـای آنان تبعیت کند. تعرفه‌های بالاتر ورودی سـنگ برش‌خورده اسلب یکی از این نمونه‌ها است.

مادامی‌که صاحب منابع نتواند سیاسـت‌های خود را به‌شـکلی مطلوب و بهینـه مدیریت کند، ملزم بـه رعایت دیکته تحمیلی خارجی‌ها اسـت. تا زمانی که وارد بحث توسـعه پایدار در بخش فـرآوری نشـویم و اعتمادبه‌نفس صنعتی ـ معدنی ما از سـوی خودی‌هـا لطمه ببیند یا چیدمان مبتنـی بر فرآوری محصولات صادرات‌محور را تدارک نبینیم، آش همین اسـت و کاسه همین و آنچه برای ما باقی می‌ماند، تنها آب‌باریکه خام‌فروشـی است و به‌این‌ترتیب، ما از این چرخه معیوب و تکراری خارج نمی‌شویم و دسـت‌آخر هم برخی مدعی می‌شوند که اگر این را هم نفروشیم، اصلا از ما نمی‌خرند!

ترکیـه ۴۴ درصد درآمد ۲ میلیارد دلاری فروش سـال ۲۰۱۷ خـود را از ۲۷ درصد حجم فرآوری به‌دسـت آورده و ۵۵ درصد این درآمد را از ۶۸ درصد حجم فروش بلوک خام و اسلب کسب کرده که این یعنی قسمت عمده درآمد با حجم کمتری فرآوری، ایجاد شده است. حمایت از ماشین‌سازی داخلی و توسعه صادرات هـم با حضـور فیزیکی این کشـور در بازارهای هـدف، از جمله ایالات‌متحده در یک دهه از سـال ۲۰۰۸ الی ۲۰۱۸ ثبت شده و مستندات از اداره اقتصاد ترکیه قابل‌دسترس است.

این یعنی افزایـش بهره‌وری و ارتقـای اعتمادبه‌نفس ملی. در غیر این صورت باید پرسـید اصلا چرا سنگبری‌ها کار می‌کنند؟ به‌عبارت‌دیگر، چون فروش سـنگ فرآوری در حال حاضر ممکن نیسـت، دشـوار اسـت یا سـودآوری چندانی ندارد و ما هم که نمی‌توانیم تولید کنیم، پس چاره‌ای جز خام‌فروشـی نداریم. این شیوه طرح مسئله، خروجی مطلوب خود را هم استخراج می‌کند.

نسـخه جایگزین با رویکرد ارتقای ارزش‌افزوده این اسـت که سیاست‌های پلکانی تعریف شود تا بتوان سهم صادرات محصولات فـرآوری را افزایش داد، چرا از فروش اسـلب خام سـاب‌نخورده شروع نکنیم؟ چرا محصولات نیمه‌فرآوری‌شده را همراه کوپ خام پیشنهاد ندهیم؟ چرا سیاست‌های قدم‌به‌قدم برای توسعه صنعتی صنعت سنگ ساختمانی را به‌طورموازی پیگیری نکنیم؟

بدیهی اسـت که مشـتری با آگاهی از جزئیات وضعیت تولید داخلـی، ما را در چارچوب تحمیلی خود در مذاکره قرار می‌دهد، اما چرا ما می‌خواهیم در جای خود بمانیم؟

نکتـه اینجا اسـت که این تغییر رویه، دشـوار اسـت و بهایی دارد،اما این بخشـی از سـناریو توسعه است و چاره‌ای نیست جز اینکه برای جایگاه‌سـازی در صنعت سـنگ دنیـا ما نیز متحمل هزینه‌هایی شویم.

ضعـف ریشـه‌دار فعلی صنعـت ناشـی از سـال‌ها تبعیت از سیاست‌هایی است که مشتری خارجی به تولیدکننده ما تحمیل کرده است.

خام‌فروشی به‌عنوان تامین بخشی از سرمایه در گردش معادن، دارای توجیه اقتصادی اسـت، اما رویکرد ما باید به‌سمت افزایش تولیدات با ارزش‌افزوده یعنی صـادرات فرآوری‌محور پیش برود. با این رویکرد به‌سـمت توسـعه صنعتی و افزایـش بهره‌وری در معـادن و کارخانه‌های فرآوری برویم و با چیدمان سیاسـت‌های صادراتی درسـت بتوانیم سهم درآمدسـازی در بخش فرآوری را بزرگ‌تر کنیم. این سیاسـت‌ها آنی نیستند و نیازمند برنامه‌ریزی و مهندسـی معکوس هسـتند؛ یعنی علاوه بـر بازاریابی باید در جسـت‌وجوی بازارسازی و برندسازی سـنگ‌های ایران باشیم و این مهم با تقویت حضور فیزیکـی در بازارهای هدف امکان‌پذیر است. بدیهی است که با ایجاد دسترسی آسان به بازار، روش‌های بازاریابی محصولات فرآوری‌شده بیشتر فراهم می‌شود و می‌توان تقاضای بازار را بالا برد.

امروزه متاسـفانه سنگ‌های فرآوری‌شـده ایران دست‌به‌دست می‌شـود و از طریق چند واسـطه خارجی با نام‌هـای غیرایرانی به‌دست مشتری نهایی می‌رسد. سکان این توسعه و رشد صنعتی می‌تواند در اختیار بازیگردانان اصلی آن، یعنی صاحبان معادن و صنایع سنگ‌های ساختمانی ایران باشد.

برای خروج از این چرخه، نیازمند افراد متفکر، شجاع و توانایی هسـتیم که مدل فکری آنها به‌جای پولدار شـدن، تولید ثروت و توسـعه ریشه‌ای صنعت سنگ ساختمانی و چیدمانی از همراهی معادن و سـنگبری‌ها، سیستم‌سـازی، برندسازی، مدیریت تولید کیفیت، حضـور بلندمدت و لمس فرهنگ مصـرف در بازارهای هدف باشد.

خوشـبختانه نمونه‌های موفق چنین رویکردی در حال افزایش است و می‌توان با تلاش‌های فردی خود و همراهی تصمیم‌سازان کشور در این موفقیت‌ها سهیم شویم.

ماشین‌آلات معدنی جدید در مسیر تولید

جدیدترین و قوی‌ترین دسـتگاه حفاری عمیق اکتشافی معدنی ایران با توان حفاری ۲۵۰۰ متر رونمایی شد. به‌گزارش دنیای‌معدن، این دستگاه که محصول مشترک یک شرکت مستقر در پارک علم و فناوری استان سـمنان و شرکت ملیس سوندارْ ترکیه است، در محل پردیس مرکزی پارک اسـتان (شـاهرود) رونمایی شـد. در این مراسـم، محسـن نظری، رئیس پارک علم و فناوری سمنان، به اهمیت بحث روابط بین‌الملل و صادرات محصولات دانش‌بنیان شرکت‌های پارک اشاره کرد و گفت: پارک استان سمنان به‌عنوان مجموعه‌ای تراز اول در کشـور و پیشـرو در عرصـه بین‌الملل در حال توسـعه تعاملات بین‌المللی خود با کشورهای مختلف است. نظری افزود: از جمله اقدامات پارک استان سمنان در زمینه توسعه صادرات محصولات شـرکت‌های دانش‌بنیان، ایجاد دفتر توسـعه سرمایه‌گذاری و صادرات در این پارک با کارگزاری بخش خصوصی اسـت. همزمـان مدیرعامل شـرکت هپکو گفت: تولیـد ۱۵ نوع ماشین‌آلات راهسازی و معدنی جدید امسال در این واحد تولیدی کلید خـورد. علیرضا کاظمی افزود: برای تولید این ماشـین‌آلات قراردادهای متعددی با شرکت‌ها و نهادهای بهره‌بردار منعقد شده اسـت. وی بیان کرد: همچنین، علاوه بر تولید ماشـین‌آلات و در راستای اسـتفاده حداکثری از ظرفیت‌ها، تولید بیش از ۱۰ پروژه صنعتی و سفارشی در خطوط تولید شرکت هپکو فعال شده است.

کاظمـی گفـت: سـال گذشـته قـرارداد تولید ۵۰ دسـتگاه ماشین‌آلات راهسازی با وزارت راه و شهرسازی منعقد شد که ۴۰ دسـتگاه در همان سال و ۱۰ دستگاه باقیمانده نیز در بهار امسال تولید و تحویل شد. هپکو در سال ۱۳۵۱ در زمینی به وسعت ۹۰ هکتار با هدف مونتاژ ماشـین‌آلات راهسازی در اراک تاسیس و از سـال ۱۳۵۴ شروع به فعالیت کرد. این شرکت در اوج پیشرفت و بالندگی در سال ۱۳۸۵ به بخش خصوصی واگذار شد.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت درباره وعده حذف قیمت‌گذاری دستوری مطرح شد:

این حق ملت است

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

عباس علی‌آبادی، وزیر صمت در نخستین سخنرانی‌های عمومی خود، وعده عدم‌دخالت در قیمت‌گذاری‌ها را داد و گفت: دولت نباید مستقیم در بازار رقابتی و قیمت‌گذاری دخالت کند، اما نخست باید به رفع انحصار پرداخت و بازار را کاملا رقابتی کرد. وی که در مراسم روز ملی صنعت و معدن و در حضور رئیس‌جمهوری سخن می‌گفت، اظهار کرد: نه‌تنها بر کاهش دخالـت در اقتصاد اعتقاد داریم، بلکـه تلاش و تمرکز ما بر سیاسـت‌گذاری و تنظیم‌گری خواهد بود و در این راستا به تشکل‌های صنفی اعتقاد کامل داریم و احترام می‌گذاریم، اما «قیمت‌گذاری» چیسـت که فرمانده جدید صمت، از حذف آن سخن می‌گوید. این فرآیند نوعی مداخله اقتصادی دولتی است که به‌منظور مقرون به‌صرفه‌تر شدن کالاها، خدمات و... برای مصرف‌کنندگان انجام می‌شود یا برای کمک به هدایت اقتصاد کلان در راستای خاصی به‌کار می‌رود. به‌عنوان‌مثال، سال گذشته که افزایش تورم جهانی، هزینه تامین مواد غذایی و انرژی را برای مردم نقاط مختلف دنیا به‌شدت بالا برده بود، دولت ژاپن برای جلوگیری از صعود بهای انرژی، همزمان سیاسـت پرداخت یارانه به تولیدکنندگان و کنترل قیمت‌ها را در پیش گرفت. در گفت‌وگوی امروز صمت، نظرات سـعید عسگرزاده، دبیر اجرایی انجمن سـنگ‌آهن ایران را می‌خوانیم که از مخالفان شـیوه فعلی کنترل قیمت‌ها اسـت که آن را «قیمت‌گذاری دستوری» می‌نامند.

عکس: آیدا فریدی

سعید عسگرزاده

صاحبان بسیاری از کسب‌وکارها تلاش می‌کنند به انواع و اقسام روش‌ها از پرداخت مالیات طفره بروند، اما وقتی همین آدم‌ها به خارج از کشور می‌روند، به راحتی مالیات خود را می‌پردازند

◉ قیمت‌گـذاری دسـتوری به چـه معنایی است؟

هرگاه میـزان عرضه از میـزان تقاضای کالایی کمتر باشـد، طبیعی است که بخشی از نیاز جامعه تامین نمی‌شود و قیمت‌ها رو به افزایش می‌رود. در این شرایط، شیوه‌های گوناگونی مدنظر حکمرانان قـرار می‌گیرد کـه از رویکرد اقتصادی آن کشـور نشأت می‌گیرد.

تفکر اقتصادی متمایل به دیدگاه‌های چپ بر این گزاره تاکید دارد که باید نظام حاکم که از نظر آنها بخشـی از نخبگان جامعه هستند، بر قیمت‌گذاری کالاها نظارت داشته باشند و سیاست قیمت‌گذاری تکلیفی را تجویز می‌کنند.

اگر سـوال درباره اقتصاد دسـتوری بود، می‌شد در مقابـل آن از عبارت اقتصاد آزاد اسـتفاده کرد، اما نقطه متقابل مشـخصی در مقابل قیمت‌گذاری دسـتوری وجود ندارد. هر نوعـی از قیمت‌گذاری یعنـی دخالت در فضای کسـب‌وکار؛ پس شـاید بتـوان گفت نقطه مقابل قیمت‌گذاری دسـتوری، عدم‌دخالت در فضای کسـب‌وکار است. مهم‌ترین شـرط در موضـوع قیمت‌گـذاری، حتی بـا نگاه چپ‌گرایانه کـه بنیان‌گذار این روش بوده‌اند، برای کالاهای اساسـی یا کالاهایی است که درباره آنها میزان عرضه از میزان تقاضا کمتر باشد.

◉ به‌نظر شما قیمت‌گذاری بر کالاهایی که با اسـتفاده از یارانه دولتی تولید می‌شود، جزو حقوق دولتی نیست؟

طبیعی است که در مرحله جانمایی یک کارخانه یا بنگاه اقتصادی برای انتخاب اینکه کدام منطقه، کدام کشـور یا کدام کالا را انتخاب کنیم، بررسی و مطالعاتـی اولیه صورت می‌گیـرد که مبتنی بر مزیت‌هـای نسـبی مناطق موردنظر اسـت. اگر از ابتدا این شرط گذاشته شود که دولت انرژی، مواد اولیه یا عوامل موثر در هزینه تمام‌شـده کالا با نرخ یارانـه‌ای (و ارزان‌تر از دیگـر نقاط دنیا) در اختیار تولیدکننده می‌گذارد، اما در مقابل قیمت‌گذاری‌ها دسـتوری خواهـد بـود، بررسـی‌ها و مطالعـات سرمایه‌گذار شکل دیگری به خود می‌گیرد. اما این اتفـاق زمانی رخ می‌دهد که سـرمایه‌گذاری انجام شده و بنگاه پا گرفته است.

بنابراین در این شرایط باید بسیار احتیاط کرد و موضوع قیمت‌گذاری را با بررسـی بیشتری مدنظر قـرار داد. نکته دیگر این اسـت که اگر قرار باشـد قیمت‌گـذاری صورت گیـرد، جزو حقـوق دولت نیسـت، جزو حقوق ملت است. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات دولت‌ها در کشور ما ناکارآمدی و پرهزینه بودن آنها است، بنابراین بخش زیادی از درآمدهایی که دولت کسب می‌کند، عادلانه به‌نظر نمی‌رسد.

به‌عبارت‌دیگـر، دولـت به مجموعـه پرهزینه و ناکارآمدی تبدیل شده است و از همین‌رو صاحبان بسیاری از کسـب‌وکارها تلاش می‌کنند به انواع و اقسـام روش‌ها از پرداخت مالیات هم طفره بروند، اما وقتی همین آدم‌ها به خارج از کشـور می‌روند، راحت‌تـر مالیات خود را می‌پردازند. شـاید یکی از دلایـل عمده عدم‌همراهی مردم بـا دولت، همین ناکارآمـدی و بی‌برنامگـی دولـت باشـد. طبیعی اسـت که این اتفاق منجر به فاصله بیشـتر میان دولت ـ ملت می‌شـود و در این شرایط به‌طورقطع قیمت‌گـذاری روی تولیدات بنگاه‌هـا جزو حقوق دولت به‌شمار نمی‌رود.

◉ وقتی به هر دلیلی عرضـه کمتر از تقاضا باشد، چه‌کاری باید انجام داد؟

مهم‌ترین چیزی که کشـورها به آن رسـیده‌اند، این است که سرانجام باید مدیریتی بر فضای عرضه و تقاضا حاکم شود.

مدیریت کار سختی است و با تنظیم‌گری متفاوت اسـت. به‌دلیل اینکه دولت‌هـا معمولا در مدیریت ضعیف هستند و نمی‌توانند کار را به‌درستی انجام دهند، برای حل مشکل عدم‌تناسب عرضه و تقاضا و جلوگیـری از اینکه در یک فضـای رقابتی و در تقابل عرضه و تقاضا قیمت‌ها به‌شـدت رشد کنند، وارد فضـای تنظیم‌گری می‌شـوند. به‌عبارت‌دیگر، به‌جـای مدیریت بازار، تنظیم بازار انجام می‌شـود که کاری بسیار خطرناک است.

◉ چه خطری ایجاد می‌کند؟

وقتی دولت جایی قیمت‌گذاری می‌کند، نرخ‌های دوگانه و سه‌گانه‌ای برای یک کالا به‌وجود می‌آید. به‌محض اینکـه برای یک کالا ۲ نرخ ایجاد شـد، بدون‌شـک فسـاد هم به همـراه آن خواهد آمد. بنابراین باوجود اینکه دولت گاهی از سر ناکارآمدی به موضوع تنظیم بازار و قیمت‌گذاری ورود می‌کند، موردحمایت افـرادی قرار می‌گیرد کـه از دوگانه بودن قیمت‌ها و فسـاد پشت آن ارتزاق می‌کنند و وضعیت مالی خود را بهبود می‌دهند. به‌این‌ترتیب، اگر کسـی بخواهد قدم در مسـیر سخت مدیریت بازار بگذارد، علاوه بر اینکه باید در مسیری سخت و دشـوار حرکت کند، باید با جمعیت قابل‌توجهی از کسـانی که اتفاقا موافق شفافیت و حذف فرآیند فسـادزا نیستند هم، روبه‌رو شود. پس مسئولی که عـزم خود را جزم می‌کند تا حوزه خود را مدیریت کنـد، باید در ۲ جبهه بجنگـد؛ یکی مبارزه‌ای که ماهیت مدیریـت بازار با خودش به‌همـراه دارد و دیگری مقابله با مدافعان قیمت‌گذاری که خواهان برقراری فرآیندهای فسـادزا هسـتند. کسانی که مطالعات تاریخی یا علوم سیاسـی دارند، می‌دانند که چکیـده تفکرات رهبـران فکری چـپ مانند مارکس و لنین این بود که جامعه‌ای آرمانی یعنی جامعه کمونیستی، بدون دولت و کاملا برابر ایجاد کنند، اما می‌گویند که آرمان‌شـهر از مسیر ایجاد دولتی سوسیالیسـتی می‌گذرد. به‌این‌ترتیب، باید در مقطعی پذیرفت که یک مجموعه‌ای از انقلابیون پیشـرو و پیشـروان انقلاب، حکومتی را به‌صورت دیکتاتـوری پرولتاریـا ایجاد کننـد و به‌اصطلاح دوره گـذار را به‌این‌ترتیب طی کننـد تا به دوران کمونیسم واقعی برسند.

اتفاقـی که در واقـع افتاد، این بـود که ماهیت حکومـت دوران گذار انقلابیون بـا حکومت پیش از خود تفاوت چندانی نداشـت و قـدرت که قرار بود از سـرمایه‌داران گرفته شود و طی مراحلی به حکومت بدون طبقه تبدیل شـود، در دست حزب حاکم قبضه شـد. وقتـی نتایج را بررسـی کنیم، می‌بینیم که قیمت‌گذاری دسـتوری که خاستگاه آن از همان تفکرات انتزاعی بود که تصور می‌شـد مردم همه خود انسـان‌های شـریفی هستند و اگر شریف نباشـند، انقلابیون پیشـقراول، آنها را سر جای خودشـان خواهند نشاند؛ اما در عمل چنین اتفاقی نیفتاد.

لنین در همان دوران اجازه می‌دهد کشـورهایی مانند فنلاند، لهسـتان و...بتوانند استقلال خود را داشته باشـند و می‌گوید: «مطمئن هستم که آنها به‌زودی در راسـتای کمونیسم جهانی از استقلال خـود صرف‌نظر می‌کنند»؛ اما هرگز چنین نشـد. واقعیت این است که انسان چندان قابل‌پیش‌بینی و کنترل نیسـت و صددرصد اعضای جامعه بشری از سـلامت روان و اخـلاق برخـوردار نیسـتند، به‌این‌ترتیب اسـت کـه قیمت‌گذاری دسـتوری، زمینه‌ای را برای فسـاد برخی از ایـن افراد فراهم می‌کند کـه خود را به حلقه‌هـای نزدیک مدیران دولتی نزدیک می‌کنند.

زیـرا افـراد عادی به اخبـار دسـته اول و نحوه قیمت‌گذاری و زمان آن دسترسـی ندارند و علاوه بر این، از قدرت چندانی هم برخوردار نیسـتند که بتواننـد از فرصت‌هایی که قیمت‌گـذاری تکلیفی ایجاد می‌کند، بهره ببرنـد. بنابراین، افرادی که از این رانت بهره‌مند می‌شوند، می‌توانند تاثیرگذاری مسـتقیمی هم در تصمیمات دولتی داشته باشد و این بخش خطرناک ماجرا است.

◉ بسیاری از کشورهایی که دارای اقتصادی قدرتمنـد هسـتند، در شـرایط اقتصـادی دشـوار، سیاسـت جلوگیری از صـادرات را پیاده می‌کنند، اما در کشـور مـا که در حال حاضر شرایط سـختی را پشت‌سر می‌گذارد، این سیاست موردانتقاد واقع می‌شود.

ما هم می‌توانیم از این سیاسـت‌ها تبعیت کنیم، اما این به‌معنی قیمت‌گذاری دستوری نیست. برای مثال می‌تواند بگوید که بخش نرخ کالای موردنظر باید بـرای مصرف‌کننـده داخلی چقدر باشـد تا مصرف‌کننده دچار سختی نشود. برای تامین آن‌هم به‌اندازه کافی بنگاه‌های دولتی و نیمه‌دولتی وجود دارد کـه می‌تواند کالای موردنیاز را با نرخ مصوب در اختیار مردم قرار دهد. یکی از پیشـنهادهای ما به دولـت همین بود که نـرخ کالا را برای مصرف بخش داخلی و خارجی از هم جدا و مشخص کند کـه کدام بنگاه‌ها باید نیـاز بخش داخلی را تامین کننـد و هیچ‌کس نتواند آن را به هیچ شـکلی به خارج از کشـور بفروشـد. اما رونـد خارجی را باز بگذارند تـا همه بتوانند بـرای بهره‌مندی از آن و ارزآوری برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری کنند.

اما نکته مهم این است که دولت بخواهد این کار را انجـام دهد و بر بـازار مصرف بنگاه‌های تولیدی وابسته به خود نظارت داشته باشد.

راهکار دیگری که برخی کشورها به کار می‌برند، این است که در آخرین حلقه زنجیره، یعنی جایی که فرآیند تولید از شـکل B۲B یا Business to Business خارج می‌شـود و بـه مرحله B۲C یا Business to Customer می‌رسـد، مداخله و قیمت‌ها را در این مرحله کنترل می‌کنند.

مصرف‌کننده نهایی محصول موردنظر خود را از پایان زنجیـره تهیه می‌کند و آنجا هم با محصولی مواجه اسـت که نرخ تمام‌شده آن اهمیت چندانی ندارد و مهم این اسـت که نرخ فروش نهایی چقدر اسـت. پس دخالـت دولـت در نـرخ محصولات مبادله‌شـده در زنجیـره ارزش نه‌تنهـا نفعی برای مصرف‌کننـده نهایی ندارد، بلکـه تعادل زنجیره را بـه هم می‌زند. البته تا جایی کـه من اطلاع دارم، در بسـیاری از کشـورها عوارضـی هم کـه برای محصـولات نهایی کـه به‌صورت B۲C هسـتند، محدود است و مدت زمان مشخصی دارد تا دوران بحرانی را پشت‌سر بگذارند. برای مثال برای اینکه تلاطمی به اقتصاد کشـور وارد نشود، عوارضی در نظـر می‌گیرند کـه آخرین حلقه زنجیـره مجبور باشـد کالای تولیـدی خود را به نـرخ پایین‌تر به داخل عرضه کند و وقتی حلقه نهایی کنترل شـد، خودبه‌خود به بقیه حلقه‌ها هم تسری پیدا می‌کند.

◉ اگر قرار است شـرایط بازار داخلی به‌نفع مصرف‌کننده مدیریت شـود، چه اقدامی باید انجام شود؟

به‌عقیـده من، دولت باید خـود را آماده کند و با عزم جزم معادلات میـان عرضه و تقاضای کالاها، به‌ویـژه کالاهایی را که میـزان عرضه آنها از تقاضا کمتـر اسـت، تنظیم کنـد. در حـال حاضر من چنیـن نگاهی را در حکمرانی نمی‌بینم. نگاه فعلی سیاست‌گذاران نزدیک‌تر به اندیشه‌های چپ است. این در حالی است که باید پذیرفت که امروزه دنیا از شرایط دوقطبی خارج شده است و چیزی به نام اقتصاد کاپیتالیستی یا اقتصاد سوسیالیستی؛ دیگر وجود ندارد.

در نهایـت از همه تجربه‌های بشـری تا به امروز یک خروجی به‌دسـت‌آمده که مورد وفاق همه نیز هسـت. برای همین است که کشوری مانند چین، که یکی از مدافعان جدی دیدگاه‌های کمونیسـتی به اقتصاد اسـت، به توافقی نانوشـته، اما ضمنی با دیگـر نقاط دنیا رسـیده و به‌این‌ترتیب، به یکی از قدرت‌های بزرگ اقتصادی تبدیل شده است.

از سـوی دیگـر، امریکا هـم قوانیـن اقتصادی خـود را موردبازنگـری قـرار داد، زیـرا متوجـه شـده از خلأهایـی که در قوانیـن اقتصادی وجود داشـته، اسـتفاده نادرستی شده اسـت. بنابراین، بایـد قوانینی که برمبنـای آزادی مطلق اقتصادی تدوین شده اسـت،تعدیل شود. متاسفانه تئوری‌ها و چارچوب‌های کلی به‌شـکلی درآمده‌اند که کافی اسـت کسـی برنامه‌ای پیشـنهاد کند تا وی را به هواداری از یک مکتب اقتصادی متهم کنند.

بنابراین به‌نظر مـن، نباید خیلی در بند تعاریف کلی بشـویم، زیرا همان‌طور که اشـاره شد، بر سر اصول کلی وفاقی در سـطح جهانی ایجاد شـده و مـواردی که امتحـان خود را پس داده اسـت، به اجرا گذاشـته می‌شـوند و از دیگر نظریه‌ها دوری می‌شـود. پس اگـر ما در این شـرایط به سـراغ آزمـودن آزموده‌هـای دیگران برویم، دسـتاوردی جـز هـدر دادن منابع نخواهیم داشـت. این نکته ظریفی است که فکر می‌کنم باید به آن توجه شود. قیمت‌گذاری دستوری هم یکی از تصمیماتی است که ناکارآمدی خود را نشـان داده و می‌توان گفت در همه‌جای دنیا از اعتبار ساقط شده است و دیگر کشـوری را نمی‌توان یافت که با ورود مستقیم به بازار، قیمت‌گذاری و بگیروببند، مسائل اقتصادی را حل‌وفصل کند.

تبادل دینار عامل خروج از سلطه دلار در مبادلات با عراق

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق گفت با تبادل دینار به‌جای دلار در مبادلات با عراق، یکی از اهداف دولت سیزدهم که خروج از سلطه دلار در واردات و صادرات است، به ثمر خواهد نشست. «یحیی آل‌اسحاق» در گفت‌وگو با ایرنا با تاکید بر اینکه معامله با پول‌های ملی کشورهای مختلف از اهداف دولت سیزدهم است، تصریح کرد: بیشتر کشورهای جهان به‌دنبال شکستن هژمونی امریکا در مبادلات خود هستند و استفاده از پول‌های ملی کشورها می‌تواند به تسریع این روند کمک کند. وی با اشاره به سابقه تاریخی روابط ایران و عراق، اظهار کرد: سالانه بیش از ۱۰ میلیارد دلار کالا و خدمات بین دو کشور مبادله می‌شود که در صورت اعمال سیستم تجارت با پول‌های ملی دو کشور، می‌تواند به عمق این روابط کمک کند و تجارت خوبی را رقم بزند. آل‌اسحاق با اشاره به مشکلات موجود در تجارت با پول‌های ملی دو کشور، تصریح کرد: توازن در تجارت در این سیستم جدید بسیار اهمیت دارد. اگر عراق واردات بیشتری از ایران داشته باشد و همه بدهی خود را به‌صورت دینار پرداخت کند، مشکلاتی در زمینه مبادلات دیگر ایران به‌وجود خواهد آمد، زیرا باید بتوانیم با دینارهای دریافتی نیازهای خود را با برطرف کنیم.

وی خاطرنشان کرد: ورود ۳ میلیون گردشگر مذهبی به عراق و تعداد بالای گردشگر سلامت از این کشور به ایران می‌تواند در راستای تبادلات دینار به‌جای دلار کمک‌کننده باشد.

عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای

عصر سیطره دلار به پایان می‌رسد؟

جمهوری اسلامی ایران قریب به دو دهه است که تمایل به عضویت دائم در سازمان همکاری‌های شانگهای دارد. با این حال بنا به دلایل گوناگون تاکنون چنین امری محقق نشده بود. تا اینکه در نهایت در ۱۳ تیر و در بیست و سومین نشست سران سازمان همکاری شانگهای که به صورت مجازی و به ریاست هند برگزار شد، عضویت جمهوری اسلامی ایران در این سازمان به صورت رسمی اعلام شد. فعالان اقتصادی معتقدند که پیمان شانگهای در صورتی‌که طبق سازکارهای اقتصادی پیش برود، به توسعه تجارت کشور کمک خواهد کرد. اگر در آن‌سوی سکه پیمان شانگهای، مسائل سیاسی نسبت به مسائل اقتصادی در اولویت قرار بگیرند، این پیمان نیز تاثیر بسزایی در توسعه اقتصاد و تجارت کشور نخواهد داشت. صمت در این گزارش به مزیت‌های عضویت در سازمان همکاری‌های شانگهای پرداخته است.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

توانمندی‌های ثابت شده و غیرقابل انکار ایران

تارنمای رادیوی بین‌المللی چین در گزارشی به قلم محمدرضا منافی کارشناس حوزه چین و مسائل آسیا نوشت بیست‌وسومین اجلاس سران کشورهای عضو سازمان همکاری‌های شانگهای که روز ۴ژوئیه ۲۰۲۳ مصادف با ۱۳ تیر به میزبانی هند و طور مجازی برگزار شد، اهمیتی ویژه و مضاعف هم برای جمهوری اسلامی ایران و هم برای همه کشورهای عضو این سازمان داشت و کشورهای عضو مراتب خرسندی خود را از عضویت ایران به عنوان کشوری با توانمندی‌ها و ظرفیت‌ها فراوان اقتصادی، انرژی، تجاری، امنیتی- دفاعی و ترانزیتی ابرازکردند. یکی از دستور کارهای مهم این دوره از نشست‌های سران سازمان همکاری‌های شانگهای، تصویب عضویت کامل و دائم ایران در این سازمان بود. بدین ترتیب، ایران که تاکنون رسما عضو ناظر این سازمان بود، بعد از هند و پاکستان، به عنوان نهمین عضو دائم سازمان همکاری‌های شانگهای تصویب شد.

از آنجا که سازمان همکاری‌های شانگهای در سال ۱۹۹۶ به عنوان یک سازمان اوراسیایی و میان دولتی برای تقویت همکاری‌های چندجانبه اقتصادی، امنیتی و سیاسی و با هدف ایجاد موازنه در برابر نفوذ امریکا و ناتو در منطقه پایه‌گذاری شد، بنابراین اهداف و رویکردهای این سازمان، در مجموع همسو و هم جهت با اهداف و سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران است و به‌طور طبیعی عضویت ایران به عنوان کشوری با ویژگی‌ها، توانمندی‌ها و ظرفیت‌های منحصر به فرد در منطقه در سازمان همکاری‌های شانگهای، بدون تردید یک پل همکاری برد-برد ایجاد خواهد کرد.

ظرفیت‌ها و توانمندی‌های ویژه جمهوری اسلامی ایران از جمله ذخایر عظیم نفت و گاز، واقع شدن در جغرافیای منحصر به عنوان یک چهارراه تراتزیت در راهبردی‌ترین مسیر کریدور شرق به غرب و جنوب به شمال و همچنین توانمندی‌های ثابت شده و غیرقابل انکار ایران به عنوان یک قدرت دفاعی برتر منطقه و نقش غیرقابل انکار آن در تقویت امنیت، صلح و ثبات منطقه از جمله نکات بسیار مهمی است که همه اعضای سازمان همکاری‌های شانگهای به‌خوبی نسبت به آن واقف هستند و نقش و جایگاه ایران به عنوان قطب انرژی و عامل ثبات و امنیت منطقه را به‌خوبی درک می‌کنند. علاوه بر این، چین به عنوان مبتکر طرح جهانی و عظیم کمربند-راه که توجه تمام کشورهای جهان را به خود جلب کرده، به خوبی نسبت به ویژگی‌های ایران به عنوان شریک مسیر تاریخی «جاده ابریشم» برای توسعه طرح کمربند-راه آگاه است و برای گسترش این طرح عظیم اقتصادی و تجاری به سمت بازارهای خاورمیانه، افریقا، مدیترانه و مغرب زمین، نگاه ویژه به مسیر ایران دارد.

از سوی دیگر، ایران به عنوان کشوری مستقل که همچون برخی دیگر اعضای کلیدی سازمان همکاری‌های شانگهای نظیر چین و روسیه، تحت تحریم‌های غیرقانونی و یکجانبه امریکا قرار دارد و این تحریم‌ها، تنگناها و مشکلات اقتصادی و تجاری زیادی برای ایران درپی داشته، به‌دنبال آن است تا از طریق عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه و گسترش همکاری‌های تجاری و اقتصادی با کشورهای همسو، ضمن افزایش مبادلات تجاری خود با کشورهای مختلف، از آثار تحریم‌های غیرقانونی امریکا بکاهد. از این رو عضویت ایران در یک نهاد اقتصادی و سیاسی قوی مثل سازمان همکاری‌های شانگهای که چین از اعضا و پایه‌گذاران اصلی آن است، می‌تواند یک فرصت طلایی برای جمهوری اسلامی ایران باشد و متقابلا، یک امتیاز قابل توجه برای سازمان همکاری شانگهای خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران که جدا از روابطش با سازمان همکاری‌های شانگهای، روابط و مناسباتی در هم تنیده و راهبردی با کشورهای عضو این سازمان از جمله چین و روسیه دارد، با ورود به جمع اعضای دائم این سازمان، فرصت‌ها و زمینه‌های بیشتری برای همکاری‌های تجاری و اقتصادی با کشورهای عضو به‌دست خواهد آورد. تقویت همکاری‌های تجاری و اقتصادی میان کشورهای منطقه، عملا به معنی تقویت مناسبات سیاسی و بهبود شرایط امنیت و ثبات منطقه خواهد بود.

▣ فعالیت‌ها و اهداف سازمان همکاری‌های شانگهای

سازمان همکاری‌های شانگهای در حوزه‌های مختلف امنیتی، انرژی، فرهنگی و همچنین اقتصادی فعالیت می‌کند. از دغدغه اصلی این سازمان می‌توان به مسائل امنیتی در آسیای میانه به ویژه تروریسم، جدایی‌طلبی و افراطی‌گری اشاره کرد. اهداف سازمان همکاری‌های شانگهای عبارت است از: توسعه همکاری‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی، تقویت اعتماد و حسن همجواری، حفظ ثبات در کشورهای عضو، حفظ صلح، ثبات و امنیت در منطقه، مبارزه با تروریسم، قاچاق انسان و مواد مخدر، اهمیت سازمان همکاری‌های شانگهای، سازمان شانگهای بیشترین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان انرژی در جهان را دارد، بزرگ‌ترین سازمان منطقه‌ای است که نقش موازنه گر در برابر پیمان ناتو ایفا می‌کند، ۲۰ درصد کل جمعیت دنیا را دارد، ۴ قدرت اتمی دنیا یعنی روسیه، چین، هند و پاکستان عضو این سازمان هستند، ۲ عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل عضو این سازمان هستند، اعضای سازمان شانگهای نزدیک به ۲۵ تولید ناخالص ملی دنیا را در اختیار دارند، همچنین بیش از نیمی از منابع جهان در این منطقه قرار دارند و تولید ناخالص داخلی معادل یک پنجم اقتصاد جهان است.

> ایران یکی از کشورهای آسیب دیده از تروریسم، موج آوارگان و قاچاق مواد مخدر است و یکی از اهداف اولیه تشکیل شانگهای نیز مبارزه با این چالش‌ها بوده است

فضایی برای همکاری و تعامل منطقه‌ای

مهرداد کیایی، هماهنگ‌کننده ملی جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای درباره مزایای اقتصادی عضویت ایران در سازمان شانگهای گفت: ایران، ظرفیت‌های بسیار خوب و گسترده‌ای در زمینه‌های اقتصادی، مسیرهای مواصلاتی، کریدورها، ترانزیت، انرژی، علم و فناوری و بهداشت و سلامت دارد و این ظرفیت‌ها می‌تواند به عنوان ارزش‌افزوده در این سازمان مطرح باشد و با توجه به نیاز به این ظرفیت‌ها، عضویت ایران می‌تواند در این سازمان، تحول ایجاد کند.

کیایی با اشاره به ماهیت سیاسی - امنیتی سازمان همکاری‌های شانگهای افزود: این سازمان بر اساس نیازهای سیاسی - امنیتی تشکیل شده و همکاری اعضا هم تا حد زیادی در این حوزه، گسترش یافته، اما به موازات فعالیت در این حوزه، همکاری‌های اقتصادی، علمی، فرهنگی، رسانه‌ای، گردشگری و دیگر زمینه‌ها نیز مطرح است.

کیایی همچنین درباره مزیت‌های سیاسی - امنیتی پیوستن ایران در سازمان شانگهای گفت: ایران در زمینه امنیتی، تجربیات بسیار ارزنده‌ای در مبارزه با گروه‌های تروریستی و افراطی در منطقه به ویژه در سوریه و عراق دارد که از ارزش بالایی برخوردار است و کشورهای عضو حتی قبل از عضویت کشورمان اعلام کردند که منتظر الحاق ایران هستند تا از دیدگاه‌ها و تجربیات ما استفاده کنند.

وی افزود: عضویت ایران در این سازمان، حضور در جلسات سطح بالا و برقراری ارتباط با کشورهای عضو، ناظر و شرکای گفت‌وگو، خنثی‌کننده تلاش برخی کشورها برای منزوی کردن کشورمان است و فضای جدیدی را برای همکاری و تعامل منطقه‌ای ایجاد می‌کند.

مدیریت زنجیره تولید تا مصرف

محمدپارسا نجفی، کارشناس روابط بین‌الملل با اشاره به پیامدهای اقتصادی اجلاس شانگهای برای اعضا یادآور شد: عضویت در این پیمان از جنبه اقتصادی نیز برای اعضا دارای مزیت‌هایی است زیرا می‌تواند زنجیره تولید تا مصرف را مدیریت و هماهنگ کند، اتفاقی که پس از تحریم‌های روسیه توسط غرب رخ داد و روسیه و ایران توانستند بازار مصرف مشتریان خود را مدیریت و هماهنگی کنند از یک سو صادرات نفت، گاز و انرژی روسیه به هند و از سوی دیگر صادرات نفت ایران به چین افزایش پیدا کرد.

وی سازمان شانگهای را در حال تبدیل به یک بلوک قدرت در برابر امریکا و اروپا تعریف کرد و افزود: این سازمان زمینه‌های همکاری در مسائل گوناگون نظامی، امنیتی، مالی و اقتصادی از جمله حمل، نقل انرژی و مانند آن را فراهم می‌کند بنابراین با عضویت کشورما در این پیمان یک روند برد برد برای همکاری اعضای شانگهای با ایران به وجود آمده است.

این کارشناس روابط بین‌الملل یکی از نگرانی‌های مصرف‌کنندگان عمده مانند چین و هند را حفظ روند تولید تا صادرات نفت از خلیج‌فارس دانست و ادامه داد: با پیوستن ایران به پیمان شانگهای این اطمینان خاطر برای مصرف‌کنندگان بزرگی مانند چین، هند و پاکستان، ایجاد می‌شود، مسئله بعدی تامین مالی است که ایران به دلیل تحریم‌های ظالمانه غرب با مشکل انتقال منابع ارزی و ارتباطات بانکی روبه‌رو بوده و این مشکل در سازمان شانگهای قابل حل خواهد بود.

به گزارش ایمنا، نجفی پیوستن ایران به این سازمان را دستاورد تمایل ایران و دیگر اعضای عضو این سازمان دانست و گفت: در زمینه مسائل امنیتی نیز ایران یکی از کشورهای آسیب دیده از تروریسم، موج آوارگان و قاچاق مواد مخدر است و یکی از اهداف اولیه تشکیل شانگهای مبارزه با این چالش‌ها بوده است، بنابراین می‌توان از این فرصت برای همکاری‌های مشترک در زمینه کنترل قاچاق مخدر و موج تروریسم استفاده کرد.

وی درباره روند ده ساله پیوستن ایران به این اجلاس نیز افزود: دولت گذشته غربگرا و فاقد اندیشه‌های نوآورانه بود، اما دولت سیزدهم با دید جامعی که به کشورهای جهان دارد، همکاری‌های شرقی یعنی توسعه روابط با کشورهای چین، جنوب آسیا و منطقه را در اولویت قرار داده است.

این کارشناس روابط بین‌الملل بهره‌مندی از همکاری‌های اقتصادی، امنیتی، مالی و سیاسی را از مزایای عضویت در سازمان شانگهای بیان کرد و افزود: این پیمان دارای مزیت‌های بسیار زیادی است که باعث می‌شود کشورهای خارج از این گستره مانند ترکیه، کامبوج و مناطق جنوب شرق آسیا خواستار پیوستن به آن باشند، اهمیت شانگهای در بعد اقتصادی نیز بسیار قابل توجه است، به ویژه در بخش ارتباطات جاده‌ای کریدور شمال جنوب و یا کریدور شرق به غرب که از آن به عنوان یک جاده کمربند یا احیای جاده ابریشم یاد می‌شود.

سخن پایانی

این روزها که موضوع دلارزدایی و پایان دادن به سیطره دلار امریکا در اقتصاد جهانی و مقابله با یکجانبه‌گرایی و ترویج چندجانبه گرایی در جهان بیش از هر زمان دیگر مطرح است و حتی کشورهایی کلیدی از دوردست‌ترین نقاط کره زمین از جمله کشورهای حوزه امریکای لاتین به روند دلارزدایی از اقتصاد خود پیوسته‌اند، افزوده شدن به تعداد اعضای اثرگذار در سازمان هایی نظیر سازمان همکاری شانگهای و بریکس بدون تردید می‌تواند آنها را در تحقق اهدافشان از جمله مقابله با یکجانبه گرایی‌ها و برتری جویی‌های امریکا، پایان دادن به عصر سیطره دلار و ایجاد واحدهای پولی جایگزین و تجارت عادلانه به پیش براند.

گزارش خبری

قانون تعهد ارزی عامل کاهش صادرات فرش دستباف

ساعد عصاچی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان با اشاره به اینکه بسیاری از صادرکنندگان ترجیح می‌دهند کالاهای دیگری که سریع‌تر به فروش می‌رسد را صادر کنند، گفت: این موضوع در کنار مسائل دیگر مانند تحریم‌های ظالمانه سبب شده است که صادرات فرش دستباف دچار مشکل و بحران شود.

وی بیان کرد: دریافت تعهد ارزی برای صادرات فرش دستباف، مشکلات زیادی برای صادرکنندگان این محصول در سال‌های اخیر ایجاد کرده است به همین دلیل برخی از صادرکنندگان رغبتی به صادرات این کالا ندارند. با توجه به قانون تعهد ارزی موجود، صادرکنندگان باید ارز خود را در مدت یک سال به بانک برگشت دهند، در حالی که فرش محصولی است که سریع در بازار هدف به فروش نمی‌رسد و ممکن است فروش آن ماه‌ها طول بکشد، بنابراین بازگشت ارز حاصل از آن در طول یک سال، کار دشواری است.

به گفته وی، میزان صادرات فرش دستباف ایران در گذشته بیش از ۲ میلیارد دلار در سال بود اما در یکی دو سال اخیر این رقم به حدود ۵۰ میلیون دلار رسیده که نشاندهنده کاهش شدید صادرات این محصول راهبردی (استراتژیک) است. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان خاطرنشان کرد: بدلیل کاهش صادرات، جایگاه فرش دستباف ایران در بسیاری از بازارهای هدف خارجی تنزل پیدا کرده و محصولات کشورهایی مانند ترکیه، هند، پاکستان و افغانستان، جای آن را گرفته است.

عصاچی با اشاره به اینکه رفع تعهد ارزی برای حل مشکل صادرات فرش دستباف، ضروریست، تصریح کرد: اگر این مسئله حل شود به‌دنبال آن می‌توانیم اقدامات بهتری برای صادرات انجام دهیم، بازار هدف را مشخص، سلیقه‌سازی و سلیقه‌یابی کنیم، به روز شویم و طراحان و تولیدکنندگان فرش را آموزش دهیم تا بر اساس سلیقه روز دنیا طراحی کنند. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان با تاکید براینکه فرش دستباف ایران می‌تواند با رفع این مشکلات و حمایت دولت به جایگاه اصلی خود در دنیا بازگردد، افزود: حدود ۸۰ درصد از تولیدات فرش دستباف ایران، صادراتی و ۲۰ درصد برای مصرف داخلی است به همین دلیل باید مشکلات صادراتی برای حفظ جایگاه این هنر صنعت، برطرف شود. عصاچی ادامه داد: فرش دستباف ایران با وجود مشکلات مُبتلابه هنوز هم مشتریان و علاقه‌مندان خود را در دنیا دارد زیرا در بسیاری از کشورهایی که فناوری روز تولید فرش ماشینی را به ما دادند، کماکان از فرش دستباف استفاده می‌شود و آن را به فرش ماشینی ترجیح می‌دهند.

وی با تاکید براینکه همه حلقه‌های زنجیره صنعت فرش دستباف بر روی یکدیگر تاثیرگذار هستند، تصریح کرد: اگر یکی از این حلقه‌ها مانند صادرات دچار مشکل شود سایر بخش‌ها نیز با بحران مواجه می‌شود.

وی به مشکل ثبت سفارش برای مواد اولیه فرش دستباف نیز اشاره و اضافه کرد: این مواد با ارز آزاد تهیه می‌شود بنابراین افزایش نرخ ارز بر روی این بخش تاثیر زیادی دارد و هزینه تولید را بالا می‌برد.

به گفته وی، افزایش هزینه تولید باعث می‌شود که تولیدکننده یا میزان تولید خود را کاهش و نرخ آن را افزایش دهد که این کار به‌طورمستقیم روی مصرف‌کننده تاثیر دارد یا اینکه کیفیت کارش را پایین بیاورد تا محصولش مقرون به صرفه شود. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان با تاکید بر اینکه کاهش کیفیت فرش به هیچ عنوان مطلوب نیست و در درازمدت اثر خود را نشان می‌دهد، ادامه داد: این موضوع توسط این اتحادیه و کمیسیون‌های تخصصی آن پیگیری می‌شود و تا جای ممکن با بازرسی‌ها، اجازه نمی‌دهیم که این موضوع اتفاق بیفتد.

وی با اشاره به اینکه حدود هشت و نیم میلیون نفر در کشور بطورمستقیم و غیرمستقیم در هنر صنعت فرش فعالیت می‌کنند، خاطرنشان کرد: فرش دستباف اشتغالزایی و ارزآوری بالایی دارد و از طرفی فرهنگ و تمدن ما را هم به دنیا معرفی می‌کند. عصاچی با بیان اینکه حدود ۲۷۰ هزار نفر فعال در صنعت فرش دستباف در استان اصفهان شناسایی شده‌اند، افزود: در اوائل دهه ۹۰ سهمیه حدود ۶۰ هزار نفری برای بیمه کردن این افراد به اصفهان تخصیص یافت اما به‌دلیل مشکلات موجود، این تعهد بطور کامل عملیاتی نشد و تنها حدود ۱۶ هزار نفر بیمه شدند.

▣ صدور شناسنامه برای فرش دستباف

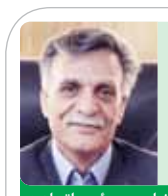
همچنین رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان گفت: با پیگیری انجام شده توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت، مرکز ملی فرش و «ایران کد» به‌زودی برای فرش دستباف ایران شناسنامه صادر می‌شود.

عصاچی افزود: صدور شناسنامه درواقع به محصول تولید شده هویت می‌بخشد و از طرفی به جمع‌آوری آمار دقیق از تولید و صادرات آن کمک می‌کند.

وی درباره اینکه در زمان حاضر چه فرش‌های دستبافی بیشتر فروش دارد، توضیح داد: در بخش صادراتی، هر کشوری سلیقه خود را دارد و در زمان حاضر برخی از طرح‌ها به سبک مدرن و به روز شده، هرچند هنوز هم بازارهای جهانی از فرش‌های با طرح‌های سنتی و قدیمی استقبال می‌کنند. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان با بیان اینکه فرش‌های با کیفیت و دارای برند در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و روسیه مشتریان خود را دارد، افزود: در داخل کشور نیز در زمان حاضر فرش‌های نایینی، کاشانی، اردکانی و اصفهان با قیمت‌های پایین‌تر، بیشتر متقاضی دارد.

یادداشت

محدودیت در صادرات و افزایش قاچاق

غلامرضا میری، رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی

زعفران یک محصول خاص و قاچاق آن نسبت به دیگر محصولات آسان است. متاسفانه هر زمانی که پیشنهادی در زمینه صادرات بهینه این محصول ارائه شد ازسوی مسئولان مربوطه شنیده نشد. وقتی صادرات یک کیلو زعفران حدود ۸ میلیون تومان هزینه سربار دارد، قاچاقچی از این موقعیت سوءاستفاده می‌کند.

از سوی دیگر محدودیت‌های ایجادشده برای صادرات زعفران باعث شد قاچاق زعفران به کشورهای همسایه رونق پیدا کند. عوامل بسیاری در افزایش قاچاق زعفران دخیل هستند که در نتیجه آن متاسفانه در حال از دست دادن بازارهای صادراتی هستیم. وقتی صادرکننده بار خود را در بازارهای جهانی عرضه می‌کند و همزمان قاچاقچی محصول خود را در همان بازار ۲۰ تا ۳۰ درصد ارزان‌تر می‌فروشد، صادرکننده نمی‌تواند کار کند. دولت برای ۰.۵ درصد آب مجازی مورداستفاده در فرآیند تولید زعفران نیز عوارض تعیین کرده، در حالی که این مورد برای صادرات سایر محصولات کشاورزی معافیت دارد. در نتیجه شرایط یادشده صادرکنندگان ما که کارآفرینی می‌کنند، متضرر می‌شوند و به‌تدریج در حال خانه‌نشین شدن هستند، چراکه صادرکننده توان رقابت با قاچاقچیان را ندارد. متاسفانه همه این مشکلات بیان می‌شود، اما هیچ‌کس به فکر حل آنها نیست. بیشتر تولیدکنندگان زعفران صورت خود را با سیلی سرخ نگه داشتند تا کارگران بیکار نشوند، اما با وضعیت فعلی نمی‌شود ادامه داد و سرمایه‌گذاری ریسک بالایی دارد. در سال گذشته ۲۲۵ تن زعفران صادر کردیم که حدود ۴۰ درصد این میزان قاچاق شده است. راهکارهای مقابله با این موضوع بسیار ساده است، اما گوش شنوایی نیست. وقتی سالانه حدود ۴۰ تن زعفران از طریق قاچاق از کشور خارج می‌شود، یعنی چندهزار دلار به کشور بازنمی‌گردد و اشتغالزایی نیز نخواهد داشت، این در حالی است که بارها به مسئولان گوشزد کرده‌ایم که اگر محدودیت‌های صادرات برطرف شود، این مقدار زعفران از مبادی قانونی از کشور خارج و در نتیجه باعث اشتغالزایی و ورود ارز به کشور می‌شود که این موضوع به نفع دولت است. دولت همیشه مدعی است که با قاچاق کالا مبارزه می‌کند، اما واقعیت این است که قاچاق زعفران به‌طور روزانه در کشور انجام می‌شود. این موضوع با در نظر گرفتن آمار ۴۰ تنی خروج زعفران به‌صورت قاچاق از کشور، عیان‌تر می‌شود. برای مثال قبل از قطع ارتباط با عربستان سعودی ۴۰ تن از زعفران ایران به این کشور صادر می‌شد؛ در دوران قطع ارتباط این زعفران از چه طریقی تامین می‌شد؟ زعفران محصولی است که نرخ آن بالا است و امکان صادرات آن بدون ال‌سی در حجم بالا وجود ندارد که در نهایت به سبب تحریم جلوی صادرات گرفته شده است. مقدار صادرات این محصول در سال ۱۴۰۰، ۲۶۸ تن بوده که در سال گذشته به ۲۲۵ تن نیز نرسیده است. اکنون ایران به ۷۰ کشور جهان زعفران صادر می‌کند. وقتی آمار صادرات باوجود افزایش تولید، کاهشی است، نتیجه می‌گیریم با افزایش قاچاق روبه‌رو هستیم. اگر ادامه مسیر را با همین روش طی کنیم قطعا سال آینده با کاهش چشمگیر صادرات زعفران روبه‌رو خواهیم شد. همچنین علاوه بر اسپانیا، ترکیه و افغانستان شاهد ورود کشورهای دیگر به کشت زعفران خواهیم بود. متاسفانه ما با دنیا ارتباط نداریم و همین موضوع باعث بی‌اعتمادی طرف مقابل در روابط تجاری می‌شود. این در حالی است که عوامل متعددی در رشد صادرات دخیل است. اول اینکه منبع تامین ارز برای برخی از وارد کننده‌ها شده است. مثلا واردکننده‌ای می‌خواهد قطعه‌ای وارد کند اول مقداری زعفران صادر می‌کند و از محل ارز حاصل از صادرات اقدام به واردات کالای موردنظر خود می‌کند.

افزایش خرید کالای ایرانی توسط اعضای شانگهای

بررسی آمار گمرک در ۱۲ ماه سال گذشته نشان می‌دهد بیش از ۴۲ میلیون تن انواع کالاهای مختلف به ارزشی بالغ بر ۱۹ میلیارد و ۶۸۷ میلیون دلار، معادل مبلغی بیش از ۵۴۵ هزار میلیارد تومان به کشورهای عضو سازمان شانگهای صادر شده بود که از نظر وزنی، ارزش دلاری و ارزش ریالی به ترتیب ۳ درصد، ۲۴ درصد و ۴ درصد رشد را نسبت به ۱۲ ماهه سال ۱۴۰۰ تجربه کرده‌اند. تقریبا همه بار این تجارت ۱۹ میلیارد دلاری بر دوش ۴ کشور چین، هند، پاکستان و روسیه است و دیگر اعضای شانگهای سهمی کمتر از ۲ درصد از این مبادلات دارند. از سوی دیگر این ۴ کشور در بین بزرگ‌ترین مشتریان کالای ایرانی در سال گذشته قرار دارند. نگاهی به وضعیت تجارت اعضای سازمان همکاری‌های شانگهای با ایران در سال گذشته نشان‌دهنده رشد نسبی صادرات به این کشورها از نظر وزنی و ارزشی است، چراکه غیر از چین که ارزش دلاری صادرات ایران به این شریک تجاری تغییر چندانی نداشته و تقریبا صفر درصد رشد را تجربه کرده و ازبکستان و قرقیزستان که منفی ۲۸ درصد و منفی ۱۲ درصد رشد داشته‌اند، دیگر اعضای سازمان همکاری شانگهای خرید کالای بیشتری از ایران را تجربه کرده‌اند. تاجیکستان گرچه جزو قعرنشینان جدول صادرات ایران در مقایسه با دیگر اعضای شانگهای است، اما رشد ۸۶ درصدی را در قیاس با سال ۱۴۰۰ از حیث ارزش دلاری تجربه کرده است. روسیه نیز رشد ۲۹ درصدی در این زمینه داشته و کشورهای هند، پاکستان و قزاقستان نیز به ترتیب ۱۸ درصد، ۱۸ درصد و ۵ درصد رشد را در سال گذشته نسبت به سال ۱۴۰۰ از نظر ارزش دلاری در زمینه واردات از ایران تجربه کرده‌اند.

بررسی صمت از فرصت‌ها و چالش‌های عضویت رسمی ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای

کاش تجربه‌های پیشین تکرار نشود

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

سازمان همکاری‌های شانگهای، سازمانی اوراسیایی میان‌دولتی است که برای همکاری‌های چندجانبه امنیتی، اقتصادی و سیاسی تشکیل شده است. این سازمان در سال ۱۹۹۶ توسط رهبران چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان با هدف برقرار کردن موازنه در برابر نفوذ امریکا و ناتو در منطقه، پایه‌گذاری شد. ایران بیش از ۲ دهه بود که تمایل به عضویت دائم در سازمان همکاری شانگهای داشت، اما اعضای این سازمان تحت‌تاثیر تحریم‌های اقتصادی، موافق عضویت کامل کشور ما در این نهاد نبودند. در ۱۳ تیر سال جاری سرانجام پس از چندین سال عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای در نشست مجازی سران این سازمان به ریاست هند رسما اعلام شد. بی‌شک عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای فواید بسیار مهمی برای ایران دارد، اما این فقط شرطی لازم است و کافی نیست! صمت در این گزارش به بررسی شروط لازم برای بهره‌وری مناسب از عضویت در سازمان همکاری‌های شانگهای پرداخت.

چه عضو دائم پیمان شانگهای و چه در مسیر عضویت دائم باشیم، برای کشور تفاوت چندانی نخواهد داشت

عضویت در سازمان همکاری‌های شانگهای کافی است؟

۱۳ تیر در بیست‌وسومین نشست سران سازمان همکاری شانگهای که به‌صورت مجازی و به ریاست هند برگزار شد، عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در این سازمان به‌صورت رسمی اعلام شد. بر این اساس جمهوری اسلامی ایران، نهمین عضو سازمان همکاری شانگهای شد. چین، روسیه، هند، قزاقستان، تاجیکستان، قرقیزستان، پاکستان و ازبکستان ۸ عضو اصلی این سازمان بودند که با پیوستن ایران در حال حاضر این سازمان ۹ عضو دائم دارد.

سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری ایران درباره مزیت‌های الحاق ایران به سازمان همکاری‌های شانگهای گفت: ایران بر این باور است که شانگهای، سازمانی در حال رشد با شاخص‌ها و ظرفیت‌های قابل‌توجه و جایگاه ممتاز است و مزایای این عضویت رسمی ایران در شانگهای در تاریخ ماندگار خواهد شد. به‌عقیده کارشناسان عضویت ایران در این سازمان به حضور کشور یک چارچوب نهادی رسمی می‌بخشد و موجب رسمی‌سازی حضور ایران در منطقه می‌شود. باتوجه به کارکرد سازمان شانگهای که هم اقتصادی و هم مبارزه با تروریسم و امنیتی است، این عضویت می‌تواند به حضور ایران در ساختارهای اقتصادی، سیاسی و امنیتی ایران در منطقه رسمیت ببخشد. باوجود موارد مطرح‌شده نباید صرف عضویت در این سازمان را اتفاقی خوشایند بدانیم که پس از آن همه چیز خوب پیش می‌رود، بلکه عضویت در سازمان همکاری شانگهای تنها یک شرط لازم است، نه کافی!

به‌عقیده برخی کارشناسان عضویت در سازمان همکاری شانگهای، فروش و صادرات کالاهای تولیدی ایران به بیش از ۳ میلیارد نفر از جمعیت جهان را ممکن می‌کند.

حال سوال مطرح این است که زیرساخت‌های این موضوع فراهم است؟ اگر تولید و کالایی برای صادرات نداشته باشیم، حتی باوجود ۷ میلیارد نفر از جمعیت جهان که آماده خرید کالاهای ایرانی باشند نیز هیچ موفقیت اقتصادی حاصل نخواهد شد.

بر این اساس ابتدا باید زیرساخت‌های موردنیاز تقویت شود تا رشد تولید صورت گیرد که این مورد نیز تنها با حذف موانع مزاحم و بروکراسی‌های زائد از مسیر تجارت و کسب‌وکارها محقق می‌شود.

آمار تجارت با اعضای سازمان شانگهای

در روزهای پایانی سال ۱۴۰۱ روح‌الله لطیفی، سخنگوی کمیسیون روابط بین‌الملل و توسعه تجارت خانه صمت ایران درباره آمار تجارت با اعضای سازمان همکاری شانگهای گفت: در ۱۱ ماه امسال بیش از ۵۰ میلیون و ۶۰۳ هزار تن کالا به ارزش ۳۸ میلیارد و ۸۲۹ میلیون و ۴۴۵ هزار دلار بین ایران و ۱۱ کشور عضو سازمان همکاری شانگهای تبادل شد.

از این میزان ۴۱ میلیون و ۷۰۳ هزار تن کالا به ارزش ۱۹ میلیارد و ۶۱۳ میلیون دلار، سهم صادرات ایران به این کشورها بوده که در وزن بیش از ۲ درصد و در ارزش ۶.۴ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش داشته و سهم واردات نیز از این میزان تجارت ۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تن کالا به ارزش ۱۹ میلیارد و ۲۱۶ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار بوده که نشان‌دهند رشد ۷.۷ درصدی در وزن و ۳۳.۴ درصدی در ارزش است.

به‌گزارش فارس، سخنگوی کمیسیون روابط بین‌الملل و توسعه تجارت خانه صمت ایران افزود: در ۱۱ ماه ۱۴۰۱ تجارت غیرنفتی کشورمان با اعضای سازمان شانگهای نزدیک ۶ میلیارد دلار رشد داشته که نسبت به مدت مشابه سال پیش از آن ۱۸.۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد. البته میزان بیشتر رشد مربوط به واردات بوده، اما صادرات همچنان بیش از واردات است و تراز تجاری کشورمان با ۱۱ کشور عضو و ناظر سازمان شانگهای مثبت ۳۹۶ میلیون و ۴۴۵ هزار و ۴۶۷ دلار بوده است.

لطیفی درباره مقاصد صادراتی ایران به کشورهای عضو شانگهای توضیح داد: چین با ۱۳ میلیارد و ۵۶۲ میلیون دلار (رشد ۶ درصدی)، هند با یک میلیارد و ۹۱۹ میلیون دلار (رشد ۱۷ درصدی)، افغانستان با یک میلیارد و ۴۸۱ میلیون دلار (کاهش ۱۱ درصدی)، پاکستان با یک میلیارد و ۳۱۵ میلیون دلار (رشد ۱۶ درصدی) و روسیه با ۶۷۳ میلیون دلار (رشد ۲۴ درصدی) ۵ مقصد نخست صادرات کالاهای ایرانی به کشورهای عضو سازمان شانگهای بودند و کشورهای ازبکستان با ۲۶۲ میلیون دلار، قزاقستان با ۱۷۴ میلیون دلار، تاجیکستان با ۱۴۹ میلیون دلار، قرقیزستان با ۶۴ میلیون دلار، بلاروس با ۱۴ میلیون دلار و مغولستان با ۲۶۱ هزار دلار در رتبه‌های بعدی خرید کالا از ایران قرار دارند.

با استناد به تمام موارد یادشده تاثیر عضویت در این سازمان را از نگاه کارشناسان و فعالان تجاری نیز باید بررسی کرد.

> سازمان همکاری‌های شانگهای می‌تواند پایه و مبنایی برای توسعه روابط اقتصادی اعضا باشد و باید از این فرصت فراهم شده، نهایت بهره را ببریم

کمبود امکانات مشکلی نیست که با عضویت حل شود

غلامحسین شافعی، رئیس سابق اتاق بازرگانی ایران درباره مزیت‌های عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای به صمت گفت: سازمان همکاری‌های شانگهای براساس محور همکاری متقابل در زمینه‌های مختلف تشکیل شده و حتما می‌تواند پایه و مبنایی برای توسعه روابط اقتصادی اعضا باشد و باید از این فرصت فراهم‌شده، نهایت بهره را ببریم و در راستای تعمیق روابط اقتصادی خود با سایر کشورهای عضو آن قدم برداریم. بی‌شک حضور در شانگهای عامل موثری در افزایش میزان مبادلات اقتصادی با هر یک از اعضای این سازمان به‌صورت آزاد یا ترجیحی خواهد بود. در مجموع قطعا اقدامات اخیر و عضویت در سازمان همکاری‌های شانگهای تاثیرگذار خواهد بود، اما درباره رشد کلی مبادلات تجاری کمی تردید وجود دارد، چراکه در زیرساخت‌ها مشکلاتی به‌چشم می‌خورد. برای مثال در حوزه حمل‌ونقل مشکلات بسیاری وجود دارد که نرخ تمام‌شده کالا را بالا می‌برد.

وی با اشاره به برخی نظرات مبنی بر توجه بیشتر به مزیت‌های سیاسی در پی این عضویت اظهار کرد: توسعه اقتصادی عامل مهمی است که توسعه پایدار روابط سیاسی را به‌دنبال دارد؛ به‌عبارت شفاف‌تر حجم مبادلات اقتصادی تاثیر بسزایی بر روابط سیاسی تاثیر دارد و روابط سیاسی ارتقایافته نیز بر مسائل امنیتی تاثیرگذار خواهد بود. در حقیقت مسائل سیاسی و تجاری هر دو به‌گونه‌ای به یکدیگر وابسته هستند و نمی‌توان این دو را از هم جدا کرد.

امکانات نداریم

شافعی با اشاره به مشکلات فراوان داخلی بیان کرد: مشکلات داخلی بر هیچ کس پوشیده نیست و بسیار مهم‌تر از مشکلات خارجی است. متاسفانه در زیرساخت‌های تولید عقب‌ماندگی داریم. با این حال مدت‌هاست به‌دلیل برخی تصمیمات یک‌شبه و غیرکارشناسی هزینه‌ها افزایش پیدا کرده است. همچنین در بیشتر خط‌های تولید، ماشین‌آلات فرسوده هستند. از سوی دیگر میزان انرژی که در واحدهای تولیدی مورداستفاده قرار می‌گیرد باتوجه به کمبودی که در این حوزه وجود دارد قابل‌مقایسه با سایر کشورها نیست.

از تمام موارد ذکرشده کالایی حاصل می‌شود که کیفیت آن با کیفیت محصولات جهانی تفاوت فاحشی دارد. در نتیجه همین مسائل نرخ تمام‌شده کالاهای ما نمی‌تواند در رقابت با محصولات کشورهای دیگر قرار بگیرد. براساس آنچه گفته شد اگر برای بهبود زیرساخت‌ها به‌دنبال چاره نباشیم، حتی در صورتی که امکان ارتقای مبادلات تجاری را داشته باشیم، کمبود امکانات اجازه چنین ارتقایی را به ما نخواهد داد. توجه به مسائل داخلی و همخوانی بخش تولید کشور با تولید جهانی، مهم‌ترین مسئله‌ای است که باید موردتوجه قرار گیرد.

وضعیت بد بنادر

رئیس سابق اتاق بازرگانی ایران با انتقاد از وضعیت بنادر و گذرگاه‌های خارجی اظهار کرد: متاسفانه در بخش بنادر و گذرگاه‌های خارجی وضع خوبی نداریم و این مشکل در حدی جدی است که اگر در سال جاری کشوری تقاضای افزایش ۳ برابری صادرات را نسبت به سال ۱۴۰۱ داشته باشد، امکان آن را نداریم. گاهی در مرزها شاهد انتظار صدها کامیون برای خروج هستیم. از سوی دیگر در حال حاضر درصد بالایی از محصولات صادراتی از فناوری روز دور هستند و در آینده با مشکلات بسیاری مواجه خواهیم شد.

این پیوستن‌ها راه به جایی نمی‌برد

پیمان مولوی، کارشناس اقتصاد درباره مزیت‌های عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای به صمت گفت: عضویت در هر پیمانی با حضور کشورهای دیگر می‌تواند برای کشورها مفید باشد. با این حال درباره مزایای پیوستن ایران به شانگهای باید گفت واقعیت این است که هیچ عضو پیمان شانگهای نمی‌تواند در ایران سرمایه‌گذاری کند. البته ممکن است روسیه به‌دلیل اینکه تحریم‌زده‌ترین کشور است، بدون ملاحظات FATF با ایران تعامل اقتصادی داشته باشد، اما ایران برای تبادل استاندارد و عادی اقتصادی با چین و هند به‌عنوان دو قدرت اقتصادی پیمان شانگهای باید عضو FATF باشد.

وی با اشاره به اینکه ایران با پیوستن به پیمان شانگهای، نمی‌تواند منافع اقتصادی خاصی را برداشت کند، افزود: راه‌حل عبور از مشکلات این است که ایران یک کشور بدون تحریم، بدون فشارهای بین‌المللی و هرگونه قطع دسترسی بانکی باشد تا بتواند فعالیت اقتصادی داشته باشد، اما اکنون به‌دلیل تحریم‌های موجود و عدم پذیرش FATF منافع اقتصادی چشمگیری برای ایران وجود ندارد. در واقع عضویت دائم ایران در پیمان همکاری‌های شانگهای موجب خروج خودکار ایران از لیست سیاه FATF نخواهد شد. در حال حاضر ایران تعاملات اقتصادی را به‌صورت دوطرفه و بدون U-turn، با هزینه بسیار بالا انجام می‌دهد، اما عضویت در سازمان شانگهای موجب نمی‌شود ایران عضو پیمان‌های بین‌المللی دیگر مانند FATF شود، زیرا این دو ارتباطی با هم ندارند. ایران نباید عضویت در FATF را معطل نگه می‌داشت تا در لیست سیاه این معاهده قرار نگیرد.

مشکلات بسیاری وجود دارد

مولوی با انتقاد از شرایط داخلی و مشکلات بی‌شماری که وجود دارد، افزود: چه عضو دائم پیمان شانگهای و چه در مسیر عضویت دائم باشیم، برای کشور تفاوت چندانی نخواهد داشت و قبل از آن باید جریان ورود و خروج سرمایه و مشکلات آن را کنترل کنیم و سپس

امیدوار باشیم که چشم‌انداز اقتصادی ایران مثبت خواهد شد تا بتوانیم فعالیت تجاری خوبی با سایر کشورها داشته باشیم. در اصل تا زمانی که اقتصاد در کشور در اولویت نباشد، این پیوستن‌ها راه به جایی نمی‌برد.

سخن پایانی

جان کلام اینکه کشور ما در وهله اول باید به رفع مشکلات داخلی بپردازد، چراکه با مشکلاتی که سال‌هاست درگیر آن هستیم، در صورت بهبود روابط بین‌المللی نیز امکانات لازم را برای بهره‌برداری از موقعیت‌ها نداریم. بارها اتفاقات گوناگونی رخ داده که در پی آن صحبت از بهبود اوضاع شده، اما در نهایت پس از مدتی دستاوردی از آن حاصل نمی‌شود. به‌هر حال امیدواریم عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای نتیجه‌ای خلاف تجربه‌های قبلی داشته باشد.

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیتی ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت دوم ۲۸۹ م الف

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۱۰۱۴۸۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم سکینه بنکی فرزند حسین به شماره شناسنامه ۵۱۹۵ کدملی ۳۵۳۹۹۲۵۵۸۹ صادره از گناوه را نسبت به ۱۲۹۹ سهم مشاع از ششدانگ عرصه واعیان یک قطعه زمین کشاورزی به مساحت ۹۳۹۰ مترمربع در قسمتی از پلاک ۱۳۶۱ اصلی واقع در مال‌قائد گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای/خانم سیده صغری موسوی و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجعه ذیصلاح قضایی نمی‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۰۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۱۸

محمد چهابدار، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

حرکت به سوی سرمایه‌گذاری با محوریت صادرات

رشد اقتصادی نیازمند سرمایه‌گذاری مادی و معنوی است. بدون رشد، توسعه معنا پیدا نمی‌کند و برای دستیابی به این امر مهم ضرورت دارد که زمینه سرمایه‌گذاری کم‌ریسک‌تر در کشور فراهم شود. تولیدکنندگان فعال در بخش‌های مختلف صنعتی، کشاورزی، خدماتی و ... به لحاظ مالی وابسته به منابع مالی بانک‌ها هستند و در این حوزه بانک‌ها باید همراهی کنند. محمدجعفر ایرانی، عضو هیات‌مدیره بانک توسعه تعاون با بیان اینکه رقابت بین تولیدکنندگان در داخل برای کشور ارزش‌افزوده ایجاد نمی‌کند، گفت: در صادرات، رقابت واقعی رقم می‌خورد. صادرات در جغرافیایی بزرگ‌تر برای موفقیت در میدان رقابت تولیدکننده را وادار به خلاقیت و نوآوری می‌کند. وی افزود: خلق فرصت و کاهش هزینه تمام‌شده به‌ویژه برای شرکت‌های کوچک‌تر امری ضروری است. به‌طورقطع باید هزینه تولید برای رفتن به سوی صادرات کاهش پیدا کند.به‌گزارش مهر، عضو هیات‌مدیره بانک توسعه تعاون ادامه داد: تحقق بخشی از این مسئله با مدیریت تولیدکننده و بخشی هم با همراهی دولت شدنی است. وی تاکید کرد: صادرات منجر به افزایش مهارت شده است، در حالی که در شرایط تحریم از پیشرفت‌های دنیا غافل ماندیم. ادبیات تجارت باید به‌روز شود و با همراهی بخش خصوصی می‌توان از شرایط دشوار تحریمی عبور کرد.عضو هیات‌مدیره بانک توسعه تعاون در پایان سخنان خود به حوزه‌های پرریسک تولید اشاره کرد و گفت: ریسک‌های مختلفی برای صادرات وجود دارد، اما مهم‌ترین آنها در کشور ریسک‌هایی مربوط به روابط سیاسی، تصویب قوانین، بازار ارز و لجستیک است تا محصولی از مبدأ به مقصد برسد.

در بررسی صمت از تاثیر ورود سرمایه‌گذار خارجی در توسعه کریدورهای ایران نمایان شد

جذب سرمایه، نیازمند ثبات و امنیت اقتصادی

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

چندی پیش، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه اعلام کرد که یک شرکت خارجی برای سرمایه‌گذاری بر توسعه کریدور شرق به غرب کشور،اعلام آمادگی کرد. جذب سرمایه‌گذار برای توسعه کریدور شرق به غرب یا همان مسیر ابریشم معروف، در حالی است که زمان تکمیل کریدور شمال به جنوب هنوز در هاله‌ای از ابهام است. با گذشت بیش از ۲ دهه از زمانی که قرار شد کریدور شمال ـ جنوب شکل گیرد، همچنان این مسیر تکمیل نشده است. حال اخبار حاکی از آن است که دولت در اقدامات جدید خود به توسعه کریدور شرق به غرب توجه دارد.

به گفته مهدی صفری، تسهیل مسیر جذب سرمایه خارجی و ورود سرمایه‌گذاران بین‌المللی با هدف توسعه مسیر ابریشم و کریدور شمال و جنوب ایران، هموار شده و در حال حاضر یک شرکت خارجی به‌عنوان سرمایه‌گذار این کریدور شرق به غرب نیز وارد عمل شده است. این شرکت سرمایه‌گذاری، در سرخس حضور دارد و حجم کنونی این سرمایه‌گذاری ۹۰ میلیون دلار است. طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، این میزان سرمایه‌گذاری در نهایت به ۲۵۰ میلیون دلار خواهد رسید.

تقویت مسیرهای ترانزیتی و تکمیل کریدورهای تجاری، یکی از مهم‌ترین ضعف‌های ایران است و طی دهه اخیر نتوانسته این مشکل را برطرف کند. به‌دلیل خلأهای موجود در این بخش، نه‌تنها از منافع تجارت داخلی، بلکه از مزایای فعالیت‌های بازرگانی کشورهای اطراف از مسیر ترانزیتی ایران سال‌ها است که بی‌بهره هستیم.

صمت در این گزارش، ضمن توجه به اهمیت توسعه کریدورهای ترانزیتی، به نقش ورود سرمایه‌های خارجی برای این هدف و در این‌باره با کارشناسان و فعالان اقتصادی به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

ایران تا امروز از عدم‌وفای به‌عهد شرکای خارجی ضربه‌های زیادی دیده و نباید کاری کنیم که این روند ادامه‌دار باشد

سهم خدمات از تولید ناخالص داخلی

محمدرضا مودودی، سرپرست سابق سازمان توسعه تجارت ایران در گفت‌وگو با صمت، ابتدا به وابستگی توسعه مسیرهای ترانزیتی به بخش‌های اقتصادی اشاره کرد و گفت: امروزه سهم بخش خدمات در تولید ناخالص داخلی و ساختار اقتصادی بسیار زیاد است؛ اگر نگاهی به آمارهای مربوط به این حوزه بیندازیم، می‌بینیم حدود ۵۰ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور، ناشی از فعالیت‌های بخش خدمات است. ترانزیت و حمل‌ونقل یکی از فعالیت‌های کلیدی بخش خدمات است که توجه به آن می‌تواند نقش بسزایی در افزایش تولید ناخالص داخلی داشته باشد. باوجود اهمیت این بخش، تقویت زیرساخت‌های ترانزیتی آن‌طور که باید و شاید انجام نگرفته است. به‌عبارتی، ظرفیت‌های مطلوبی در حوزه بسترهای حمل‌ونقلی وجود دارد که تا به امروز به آن نگاه صحیحی نداشته‌ایم. وی خاطرنشان کرد: اگر بخواهیم کشوری صنعتی و تجاری باشیم، باید برای بهبود سهم در بازارهای تعاملاتی اقتصادی بین‌المللی، حضور خود را افزایش دهیم، اما خلاف ادعاهای عنوان‌شده، کشوری صادراتی و صنعتی نیستیم و تاکنون هیچ‌یک از رویکردها و استراتژی‌های درپیش‌گرفته‌شده، منتج به صادراتی و صنعتی شدن ایران نشدند. به‌دلیل بی‌توجهی به الزامات توسعه فعالیت‌های بازرگانی، هدف «صادراتی شدن» فراموش شده است؛ نه‌تنها برای تولید کالاهای صادرات‌محور برنامه‌ریزی و اقدامات مناسب انجام نشده، بلکه مگاپروژه‌های تجاری در مناطق استراتژیک پایه‌ریزی نشده است. در چنین شرایطی، بدیهی است که زیرساخت‌های مربوط به حمل‌ونقل و فعالیت‌های خدماتی این حوزه رشد و توسعه، نیافته باشند.

▣ اهمیت تسریع تکمیل مسیرهای ترانزیتی

مودودی در ادامه صحبت‌های خود به زنجیره ارزش جهانی اشاره کرد و گفت: جهان امروز، مجموعه‌ای از فعالیت‌های به‌هم‌پیوسته و بزرگ و کوچک اقتصادی و تجاری است. اگر خواهان آن هستیم تا در بخش مهمی از زنجیره ارزش جهانی حضور داشته باشیم، باید زیرساخت‌های مربوط به این امر را فراهم کنیم. مهم‌ترین این زیرساخت‌ها، تقویت بسترهای مربوط به حمل‌ونقل و ترانزیت منطقه است. این مسئله از آنجا اهمیت دارد که در زنجیره ارزش جهانی، کشورها نیاز بالایی به مسیرهای ترددی برای جابه‌جایی کالاهای موردنیاز خود دارند. این کالاها می‌توانند کالاهای اولیه، کالاهای واسطه برای تولید و در نهایت کالاهای نهایی باشند که به بازار هدف عرضه می‌شوند. به‌واسطه این تغییر جهانی، کشورها تلاش دارند تا بتوانند نقشی در تامین نیازهای ترانزیتی تولیدکنندگان و فعالان تجاری داشته باشند. این کارشناس تجارت ادامه داد: ایران به‌دلیل قرارگیری در نقطه طلایی منطقه، می‌تواند به‌عنوان یکی از مهم‌ترین تامین‌کنندگان نیازهای ترانزیتی کشورها نه‌تنها در منطقه بلکه در جهان عمل کند، اما ضعف‌های لجستیکی و بی‌توجهی به اهمیت تسریع تکمیل مسیرهای ترانزیتی برای افزایش حجم نقل‌وانتقال کالاها، باعث شده تا فعالان اقتصادی بین‌المللی از مسیرهایی غیر از ایران در منطقه استفاده کنند، چرا که ظرفیت‌های ترانزیتی ایران برای سایر کشورها، تاکنون جذابیتی نداشته است. ایران یک درصد مساحت خاکی و یک درصد جمعیت جهان را دارا است، اما سهم صادراتی آن در تعاملات بین‌المللی، حدود ۰.۲ درصد است. بدون در نظر گرفتن ظرفیت‌های بالقوه داخلی، ایران تنها از یک‌پنجم ظرفیت‌های تجاری خود را استفاده کرده است و این نشان از عقب‌ماندگی جدی ایران از فضاهای تجاری بین‌المللی دارد.

▣ ناتوانی دولت در سرمایه‌گذاری بر عمران

مودودی به نقش ورود سرمایه برای توسعه کریدورهای تجاری ایران تاکید کرد و گفت: در حال حاضر عنوان شده که سرمایه‌گذار خارجی برای توسعه کریدور شرق به غرب ایران، در کشور مستقر شده است. اطلاعات دقیقی از این سرمایه‌گذاری در دست نیست، اما به‌طورکلی، سرمایه‌گذاری‌های این‌چنینی از ۲ نگاه حائزاهمیت هستند؛ در گام نخست میزان ورود سرمایه‌های مالی و شیوه همکاری‌های بین‌المللی آن مهم است. از آنجایی که، دولت، بدنه بزرگ و متورمی دارد، توان مالی برای سرمایه‌گذاری در بخش عمران ندارد. بنابراین، نیاز ورود سرمایه‌های خارجی و همچنین فناوری و تکنولوژی‌های به‌روز جهانی، به‌شدت احساس می‌شود. با این وجود، هنوز مسئله تنش‌های سیاسی ایران با برخی کشورها برطرف نشده است و به‌نظر می‌رسد که همچنان جذابیت‌های لازم و کافی برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در کشور وجود ندارد.

این کارشناس توسعه تجارت خاطرنشان کرد: مهم‌ترین ورود سرمایه، وجود بینش تجاری است. باید نگاهی صحیح به حوزه خدمات و فعالیت‌های تجاری وابسته به آن وجود داشته باشد تا بتوان از مزیت وجود ابزارهایی همچون سرمایه‌های خارجی استفاده کنیم. مسائل مربوط به تسهیلات بانکی، تامین زیرساخت‌های لجستیکی براساس نیازهای ترانزیتی بین‌المللی و در نهایت ارائه مشوق‌های تجاری برای تسهیل و تسریع فعالیت‌های صادراتی، به‌عنوان مصادیق وجود نگاه تخصصی به مقوله تجارت جهانی است. زمانی که با مفاهیم بین‌المللی خدمات و تجارت جهانی آشنا شویم، سرمایه‌گذاری‌هایی که انجام می‌دهیم یا سرمایه‌هایی که برای فعالیت‌های توسعه‌ای جذب می‌کنیم، هدفمندتر خواهند بود.

▣ سرمایه وارد بخش مولد شود

مودودی در پایان صحبت‌های خود به ابعاد خبر حضور سرمایه‌گذار خارجی برای توسعه کریدور شرق به غرب پرداخت و گفت: مشخص نیست که سرمایه‌گذار مذکور، از کدام کشور است و ابعاد و جزئیات حضور آن به چه صورت است. اما تا به امروز نتایج مثبت چندانی را از این نوع همکاری‌های مشابه شاهد نبوده‌ایم و تعهدات در حد حرف و روی کاغذ باقی مانده‌اند. نمونه بارز این اتفاق را می‌توان در توسعه و تکمیل کریدور شمال ـ جنوب، آزادراه تهران شمال و سایر پروژه‌های عمرانی که قرار بود با همکاری طرف‌های خارجی به‌ثمر برسند، دید. بیشتر پروژه‌هایی که با همکاری سرمایه‌گذاران خارجی قرار بود که پایان یابند، بیش از مدت زمان معلوم طول کشیدند. در این مدت، رویکرد یا سیاست‌های مدیریتی در داخل و شرایط همکاری ایران با سایر کشورها تغییر چندانی نکرده است که بتوان گفت در حال حاضر افق‌های روشنی در رابطه با پیشبرد تعاملات با سرمایه‌گذاران خارجی وجود دارد. این کارشناس توسعه تجارت خاطرنشان کرد: برای جذب سرمایه‌های خارجی و تحقق اهداف توسعه‌ای، باید ابتدا زمینه ورود سرمایه را فراهم کنیم. تا زمانی که بخش زیادی از سرمایه‌های کشور در بخش غیرمولد فعال باشند، هیچ‌یک از فعالان اقتصادی بین‌المللی تمایلی برای ورود به بحث‌های اقتصادی و عمرانی ایران ندارند، چرا که متوجه هستند که سرمایه‌گذاری در ایران سودآوری ویژه‌ای برای آنها ندارد. بنابراین، نمی‌توان به خبر ورود سرمایه‌گذار خارجی، امید زیادی داشت.

تا زمانی که بخش زیادی از سرمایه‌های کشور در بخش غیرمولد فعال باشند، هیچ‌یک از فعالان اقتصادی بین‌المللی تمایلی برای ورود به حوزه‌های اقتصادی و عمرانی ایران ندارند

اهمیت توسعه ترانزیتی ایران

یحیی آل‌اسحاق، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با صمت، به اهمیت توسعه مسیرهای ترانزیتی و تقویت کریدورهای کشور تاکید کرد و گفت: هر ابزاری که بتواند روابط تجاری ایران با کشورهای همسایه و دور را توسعه دهد، لازم و مهم است و باید از آن بهره گرفت. ایران به‌دلیل دارا بودن موقعیت طلایی ژئواکونومیکی در منطقه، با ۱۵ کشور در ارتباط است. تعاملات تجاری این کشورها به طور سالانه، بالغ بر هزار و ۲۰۰ میلیارد دلار است که رقم کمی نیست. از این‌رو راهکاری که بتواند سهم ایران از این اقتصاد را افزایش دهد، ارزشمند است و نباید آن را نادیده گرفت.

ایران به‌دلیل قرارگیری در مرکزیت منطقه، می‌تواند به‌عنوان یکی از مسیرهای ترانزیتی مهم میان کشورها شناخته شود، اما این اتفاق، نیازمند وجود بسترهای توسعه‌یافته و تقویت‌شده ترانزیتی و حمل‌ونقل کالاها است، اما در حال حاضر این ظرفیت وجود ندارد. وی ادامه داد: اعلام شده که قرار است سرمایه‌گذار خارجی برای بهبود و توسعه کریدور شرق به غرب ایران حاضر شود. در این‌باره باید گفت همکاری‌های بین‌المللی، یکی از فرصت‌های بهبود و توسعه به‌شمار می‌روند؛ به‌شرطی که توافقات و همکاری‌ها تنها روی کاغذ نباشند و شاهد ثمرات مثبت آنها نیز باشیم. ایران تا به امروز از عدم‌وفای به‌عهد شرکای خارجی ضربه‌های زیادی دیده است و نباید کاری کنیم که این روند ادامه‌دار باشد.

▣ ارتباط توسعه تجارت با امنیت ملی

این فعال بازرگانی در ادامه صحبت‌های خود، همکاری‌های بین‌المللی را یکی از لوازم گسترش فعالیت‌های تجاری دانست و در این‌باره گفت: در چند مدت اخیر، عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای قطعی شد که اتفاق خوبی برای تجارت خارجی ایران محسوب می‌شود. اگر بتوان حضور ایران در بریکس را نیز قطعی کرد، اتفاق مثبتی در اقتصاد کلان ایران رخ داده است. اما به‌طورکلی همکاری‌های بین‌المللی، باید از روی کاغذ به صحنه عمل درآیند. مجموعه رویکردها باید به‌نحوی باشند که تعاملات بین کشورها، در عرصه فعالیت‌ها توسعه یابند. باید سیاست‌های مدیران در داخل به‌گونه‌ای باشد که بتوان از همکاری‌های بین‌المللی حداکثر بهره‌برداری‌های اقتصادی را داشته باشیم.

آل‌اسحاق خاطرنشان کرد: نباید فراموش کرد که توسعه اقتصادی نقش مهمی در امنیت کشورها دارد. به بیان دیگر، رابطه مستقیمی بین استراتژی تجاری، امنیت ملی و توسعه اقتصادی وجود دارد. هرچقدر توسعه تجاری شکل گیرد، اقتصاد توسعه می‌یابد و در نهایت امنیت ملی ما نیز تقویت می‌شود. از این‌رو اهمیت دارد که نحوه تعاملات ما با سایر کشورها به چه صورت و در چه قالبی است. باید منافع کشور، توسعه اقتصادی و تقویت بسترهای لجستیکی جزو اولویت‌های پذیرش همکاری با کشورهای مختلف باشد. باید بسترها به‌گونه‌ای فراهم شوند که نه‌تنها سرمایه‌گذاران خارجی سرمایه‌های مالی خود را وارد ایران کنند، بلکه سایر فعالان اقتصادی نیز رغبت انتقال تکنولوژی به ما را داشته باشند. باتوجه به مولفه‌های عنوان‌شده، بدیهی است که نگاه مدیران در سطوح کلان به همکاری‌های خارجی اهمیت دارد.

سخن پایانی

در سال ۱۳۷۹، قراردادی میان ایران، هند و روسیه منعقد شد که بر اساس آن، قرار شد این ۳ کشور با همکاری یکدیگر، مسیر بین‌المللی موسوم به کریدور شمال ـ جنوب را در ایران راه‌اندازی کنند. با گذشت بیش از ۲ دهه از این توافقنامه، کریدور شمال ـ جنوب همچنان حلقه‌های مفقوده زیادی داشته و تکمیل نشده است. اما قدیمی‌تر از آن، مسیر ابریشم است که از سده‌های دور، از آن به‌عنوان یکی از شاهراه‌های تجارت جهانی یاد می‌شد. به‌دلیل وجود مشکلات و تکمیل نشدن این مسیر در طول سال‌ها، سایر کشورها به‌تدریج ترجیح دادند تا از مسیرهای جایگزین استفاده کنند. حال اعلام شده که سرمایه‌گذار خارجی برای پایان دادن به ضعف کریدور شرق به غرب ایران پای کار حاضر است. باید دید در ادامه ایران چگونه از فرصت پیش‌آمده استفاده و طرف مقابل را مجبور به اجرای تعهدات خواهد کرد.

یادداشت

فرصت‌ها و چالش‌های تجارت فرش

مهدی پرده‌شناس
فعال صنعت فرش

صنعت فرش به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و کهن‌ترین صنعت تجاری ایران، سال‌ها است که روزگار خوبی را سپری نمی‌کند. ایران از دیرباز، در مقام بازیگر اصلی تجارت فرش در جهان شناخته می‌شد؛ این جایگاه مهم تنها مربوط به یک الی ۲ دهه گذشته نیست و قدمت حضور فرش ایرانی در بازارهای بین‌المللی، به سده‌ها می‌رسد. با این حال، ایران طی چند سال اخیر جایگاه خود را از دست داد و صنعت فرش در سراشیبی قرار دارد. کشورهایی مانند ترکیه و هند، جانشین ایران در مقاصد صادراتی شده‌اند. عوامل مختلفی را می‌توان به‌عنوان دلایل این شرایط نامناسب عنوان کرد، اما ریشه بخش زیادی از این موارد، به سیاست‌گذاری‌های غلط داخلی باز می‌گردد. با افزایش تحریم‌های نفتی ایران و الزام برای توسعه تجارت غیرنفتی، بدیهی است که بیشتر نگاه‌ها به صنایع پرقدرت داخلی معطوف و تمامی توجهات به توسعه تولید آنها متمرکز شود. از این‌رو، سیاست‌های داخلی به‌سمت افزایش محدودیت‌های تولید و تجارت در بخش‌های مختلف به‌ویژه صنعت فرش حرکت کرد. مهم‌ترین و بارزترین این محدودیت‌ها، ایجاد الزام رفع تعهدات ارزی بازرگانان پس از صادرات فرش بود. این چارچوب باعث شد تا بسیاری از تجار علاقه چندانی به فعالیت‌های صادراتی و پذیرفتن خطرهای آن نداشته باشند. افزایش موانع برای اعطای وام و تسهیلات بانکی به واحدهای تولیدی و کارگاه‌ها فرش یکی دیگر از محدودیت‌های داخلی بود که برای صنعتگران حوزه فرش اعمال شد.

علاوه بر تمام چالش‌های عنوان‌شده، ناآگاهی برخی تجار فرش از نیاز کشور مقصد و چگونگی ورود به بازارهای جهانی، شاید یکی دیگر از مشکلات صنعت فرش ایران باشد. فعالان صنعت فرش لازمه توسعه اقتصاد صنعت فرش در سطوح بین‌المللی را رعایت کردن قواعد و استانداردهای جهانی می‌دانند. تدوین برنامه و راهکارهای مناسب برای استفاده مناسب از ظرفیت بازارهای جهانی می‌تواند صنعت فرش ایران را به جایگاه پیشین خود در جهان نزدیک کند. ایران در صنعت فرش (چه دستباف و چه ماشینی) قدرتمند و جزو کشورهایی است که می‌تواند سهم بالایی از بازار را در دست خود گیرد، اما نبود برنامه‌های مناسب برای توسعه فعالیت‌های تجاری، بازاریابی تخصصی و همچنین شناسایی کشورهای هدف، از کمبودهای فعلی صنعت فرش ایران محسوب می‌شود. تجار قدیمی و کهنه‌کار در عرصه فرش، از تمامی لوازم گسترش تجارت در این حوزه آگاه بودند، اما باید این آگاهی ضمن استمرار برای سایر تجار، بروزرسانی شود. بسیاری از تولیدکنندگان و حتی تاجران ایرانی، هنوز با استانداردهای جهانی آشنا نیستند. آشنایی با بازارهای جدید، برقراری ارتباط با کشورهای هدف و در نهایت سودهای اقتصادی که عاید خواهند شد، از مهم‌ترین مزیت‌های توسعه اصولی ارتباطات جهانی است.

یکی از فرصت‌های آشنایی با ظرفیت‌های صادراتی و معرفی ظرفیت‌های صنعت فرش ایران به جهان، حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی است. در دهه‌های گذشته، مرکز ملی فرش که به‌طورمستقیم متولی صنعت فرش در کشور بود، گروه‌هایی را برای بازاریابی و ارزیابی تخصصی به نمایشگاه‌های بین‌المللی فرش اعزام می‌کرد. در کنار این تیم تخصصی، تولیدکنندگان و طراحان خبره فرش ایرانی نیز فرستاده شدند تا از فرصت‌های شکل‌گرفته بتوانند در راستای ارتقای کیفیت تولیدات ایرانی بهره گیرند. شناسایی بازارهای هدف، ارزیابی رقبای جهانی و ظرفیت‌های بازاریابی برای تولیدات ایرانی از مهم‌ترین دستاوردهای اعزام چنین گروه‌هایی به نمایشگاه‌های بین‌المللی بود، اما متاسفانه در چند سال اخیر این رویه متوقف شد و تیم‌های مناسبی به جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های جهانی فرش اعزام نشدند. این یک ضعف مدیریتی است که باید نهادهای مسئول به آن توجه داشته باشند. باوجود تمام ابعاد مثبت گفته‌شده، حضور در نمایشگاه‌های جهانی نیز قواعد مختص به خود را می‌طلبد. متاسفانه کم‌کیفیت بودن حضور تولیدکنندگان فرش در نمایشگاه‌های داخلی، به نمایشگاه‌های خارجی نیز تسری پیدا کرده است و در ابعاد بین‌المللی نیز شاهد فعالیت‌های حرفه‌ای نیستیم. مهم‌ترین لازمه توسعه اقتصاد صنعت فرش در سطوح بین‌المللی، رعایت کردن قواعد و استانداردهای جهانی است. بدین‌منظور تنها تدوین برنامه و راهکارهای مناسب در راستای استفاده مناسب از ظرفیت بازارهای جهانی می‌تواند صنعت فرش ایران را از سراشیبی فعلی نجات دهد.

یادداشت

یک تیر و دو نشان برای توسعه حمل‌ونقل

عبدالمطهر محمدخانی
سخنگوی شهرداری تهران

دست روی دست گذاشتن‌ها و ترک فعل‌ها کار را به جایی رسانده که حالا تاکید بر اهمیت توسعه حمل‌ونقل عمومی در شهری مانند تهران به امری بدیهی تبدیل شده است و لازم نیست از مطالبه پایتخت‌نشینان درباره ترافیک و آلودگی هوا بنویسیم.

تهران نیاز به توسعه حمل‌ونقل عمومی دارد و تردد راحت‌تر در پایتخت چندمیلیونی به نخستین، دومین و سومین اولویت تبدیل شده است و مدیران شهری در همه ادوار به‌خوبی به این مهم واقف بوده‌اند اما برخی از آنان به بهانه‌ای دست از کار کشیدند تا پایتخت را با چالش جدی عدم‌توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی روبه‌رو کنند.

شاید آرزوی هر یک از ما این باشد که هر زمان از خانه خارج شویم به‌راحتی اتوبوس و مترو در دسترس داشته باشیم و با کمترین دغدغه به کارهای روزمره‌مان برسیم، اما گفتن از گذشته راه به جایی نمی‌برد و برای این روزها چه می‌توان کرد؟

شهردار تهران، دومین نشست تخصصی خود درباره موضوعات شهری را با موضوع «حمل‌ونقل عمومی» برگزار کرده است؛ یک جلسه مفصل با گفت‌وگوهای چالشی و پرسش و پاسخ‌های تخصصی خبرنگاران حوزه شهری؛ گفت‌وگویی که می‌تواند بیان صریح مدیریت شهری ششم برای مهم‌ترین مسائل مردم پایتخت یعنی ترافیک، آلودگی و عقب‌ماندگی تاریخی حمل‌ونقل عمومی باشد.

دکتر زاکانی به‌درستی دست روی نقطه کانونی بحران حمل‌ونقل و ترافیک کلانشهر تهران گذاشت و هدف اولویت‌دار مدیریت شهری را تغییر نسبت ۳۴ درصد به ۶۶ درصد استفاده از حمل‌ونقل عمومی در مقابل تردد وسایل شخصی دانست؛ مسئله‌ای که باتوجه به عقب‌ماندگی جدی ایجادشده برای پایتخت در دوره پنجم مدیریت شهری متاثر از دولت مدعی تدبیر و امید، بسیار صعب و خطیر است.

فقط به یک عدد توجه کنید؛ تهران طبق طرح جامع ترافیک باید حداقل ۹ و حداکثر ۱۱ هزار دستگاه اتوبوس داشته باشد. این در حالی است که مدیریت شهری جدید تنها هزار و ۸۵۰ دستگاه اتوبوس فعال در خطوط از دور قبل تحویل گرفته و البته در همین زمان کوتاه آن را به حدود ۲۶۰۰ دستگاه رسانده است. جهاد برای خدمتگزاری به مردم اینجا است که با حمایت هوشمندانه شورای شهر محترم در بودجه امسال، شهرداری به‌دنبال افزایش تعداد اتوبوس‌های فعال شهر به رکورد کم‌نظیر ۴۹۰۰ دستگاه تا پایان سال است. از طرف دیگر، شبکه ریلی زیرزمینی تهران برای همین ۷ خط موجود نیاز به حداقل ۳ هزار واگن مترو دارد؛ در حالی که این عدد کمتر از ۱۲۰۰ واگن بوده است. بیش از ۵۰۰ واگن در ظرفیت داخلی، تولید واگن‌های ساخت داخل در طرح قطار ملی و خرید بیش از ۷۰۰ واگن از شرکت چینی همکار شهرداری تهران، تلاشی برای کاهش عقب‌ماندگی چشمگیر در این حوزه است. به این اعداد و ارقام می‌توانید نوسازی ون و تاکسی را نیز اضافه کنید.

۲۲ ماه از حضور مدیریت شهری ششم گذشته و اولویت یک، ۲ و ۳ حالا بر سر توسعه حمل‌ونقل عمومی است. از تاکید برنامه چهارم توسعه گرفته تا افزایش چند هزار میلیاردی بودجه توسعه حمل‌ونقل و کارهایی که روز گذشته شهردار تهران درباره آن صحبت کرد، همگی نویدبخش گشایش در حمل‌ونقل تهران است. استفاده از ظرفیت داخلی برای ساخت واگن و اتوبوس تا واردات وسایل حمل‌ونقل عمومی و امضای قراردادهای مختلف برای توسعه خطوط مترو گوشه‌ای از برنامه‌های ششمی‌ها است، اما شاید یکی از مهم‌ترین سیاست‌های مدیریت ششم «برقی شدن حمل‌ونقل در تهران» و حرکت به‌سوی «تهران هوشمند» باشد. حالا که موتورسیکلت‌های غیراستاندارد تهران ۴ تا ۵ برابر یک خودرو آلایندگی ایجاد می‌کنند و به گفته مقامات حوزه حمل‌ونقل شهرداری تهران ۱۰۰ درصد ناوگان اتوبوسرانی ما فرسوده است و نیمی از تاکسی‌های تهران بالای ۱۰ سال عمر دارند، می‌توان با ایده برقی کردن این وسایل نقلیه به آینده تهران خوشبینانه‌تر نگاه کرد.

یکی از مهم‌ترین برنامه‌های شهرداری این روزهای تهران، برقی شدن حمل‌ونقل پایتخت است. با انجام این طرح می‌توان امید داشت که آلودگی هوای تهران کاهش پیدا کند و با نوسازی و توسعه ناوگان نیز بحث کاهش ترافیک تاحدودی عملیاتی شود. از این‌رو می‌توان امید داشت با برقی شدن تهران، با یک تیر و دو نشان پایتخت را نشانه گرفته باشد و ۲ مطالبه اصلی تهرانیان موردتوجه قرار گیرد؛ اما شاید همه راه‌ها به برقی شدن ختم نشود و لازم است هزاران راه‌نرفته ادوار مختلف نیز طی شود. کاهش ۷۳۰ کیلومتری مسیرهای پایتخت از دیگر مواردی است که سبب کاستن از ترافیک و همچنین کاهش مصرف بنزین می‌شود و با تحقق همه این برنامه‌ها امید است دیگر کسی هنگام تردد در پایتخت، استرس و تشویش دیر رسیدن را به جان نخرد.

کاهش نرخ سود وام ساخت مسکن

مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی در یادداشتی کوتاه در فضای مجازی نوشت: «در جلسه شورای پول و اعتبار نرخ سود تسهیلات ساخت در پروژه‌های نهضت ملی مسکن از ۲۳ درصد به ۱۸ درصد کاهش پیدا کرد.» به‌گزارش فارس، در همین راستا، محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی با اعلام این خبر گفت: باتوجه به درخواست‌های مردمی و دستور رئیس‌جمهوری، موضوع کاهش نرخ سود تسهیلات ساخت نهضت ملی مسکن پس از بررسی‌های کارشناسی، امشب در هزار و سیصد و شصت و دومین جلسه شورای پول و اعتبار بررسی و براساس آن مصوب شد که سود این تسهیلات برای ۵۰۰ هزار واحد مسکونی که توسط وزارت راه و شهرسازی زمین آن تامین و به متقاضیان عرضه می‌شود، از ۲۳ درصد به ۱۸درصد کاهش یابد.

رئیس شورای پول و اعتبار افزود: هدف ما تقویت رشد و افزایش ساخت مسکن است و مردم باید توان پرداخت اقساط را داشته باشند.

وی ابزار امیدواری کرد با کاهش سود این تسهیلات، منابع لازم برای ساخت این واحدها با سهولت بیشتری در اختیار متقاضیان قرار گیرد و این تصمیم بتواند بخشی از مشکلات را مرتفع سازد.

براساس قانون جهش تولید و تامین مسکن، نرخ تسهیلات ساخت مسکن مطابق با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار است، بر این مبنا، با افزایش نرخ سایر تسهیلات بانکی به ۲۳درصد، نرخ وام ساخت مسکن نیز به ۲۳درصد رسیده بود که با مصوبه جدید شورای پول و اعتبار بار دیگر این نرخ به رقم ۱۸درصد بازگشت.

دلایل و پیامدهای توقف اجرای «اصلاحیه قانون بیمه کارگران ساختمانی» را بررسی کرد

گرهی که باز نشد

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

چهارم تیر با تصویب نمایندگان مجلس اجرای اصلاحیه ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب سال ۱۴۰۱ به مدت ۲ سال متوقف و مقرر شد، قانون قبلی مصوب سال ۱۳۹۳ ملاک عمل باشد و همچنان ۱۵درصد عوارض پروانه‌های ساختمانی بابت حق بیمه کارگران ساختمانی از سازنده دریافت شود.

اصلاحیه ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی که بهمن سال گذشته به تصویب مجلس رسید، ۱۸ اسفند ۱۴۰۱ از سوی شورای نگهبان تایید و یک هفته بعد برای اجرا ابلاغ شد. این اصلاحیه با هدف رفع ایرادات قانون قبلی و کمک به منابع درآمدی سازمان تامین اجتماعی در تامین اعتبار بیمه کارگران ساختمانی تصویب شد،اما اکنون با توقف ۲ ساله قانون مصوب و بازگشت به قانون سال ۱۳۹۳ انجمن‌های صنف کارگران ساختمانی معتقدند موضوع بیمه ۵۰۰ هزار کارگر ساختمانی در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته، چرا که فلسفه تصویب اصلاحیه ماده ۵ قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در سال گذشته ایرادات قانون قبلی بوده و با این تصمیم ۲ سال تلاش بی‌وقفه نمایندگان مجلس و انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی بی‌نتیجه مانده که صمت در این گزارش به زوایای مختلف آن پرداخته است.

عکس: صمت

لازم است دولت برای اجرای بیمه کارگران ساختمانی به‌صورت جدی تلاش کند و راهکارهای مناسبی برای حفظ حقوق کارگران در این صنعت ارائه دهد

تاثیرات منفی بر زندگی کارگران ساختمانی

در حقیقت، اجرای اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی برای ۲ سال متوقف شده است. این اصلاحیه در سال ۱۳۹۷ به‌منظور افزایش میزان بیمه کارگران ساختمانی و بهبود شرایط زندگی آنها تصویب شد، اما پس از چند سال اجرا، در سال ۱۴۰۰ به‌دلیل شیوع ویروس کووید-۱۹ و شرایط اقتصادی کشور، برای ۲ سال به تعویق افتاد. باتوجه به موجودیت این وضعیت، بیمه کارگران ساختمانی در سال ۱۴۰۲ به‌صورت قطعی متوقف شد. متوقف شدن اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی برای کارگران ساختمانی تاثیرات منفی بسیاری دارد. بیمه کارگران ساختمانی شامل بیمه حوادث، بیمه درمان و بازنشستگی است و برای تامین نیازهای اجتماعی و اقتصادی کارگران ساختمانی بسیار مهم است.با این اتفاق، بیمه کارگران ساختمانی و میزان پرداختی کارفرما به صندوق بیمه کاهش می‌یابد.

در نتیجه، این موضوع به کاهش میزان پوشش بیمه کارگران ساختمانی منجر می‌شود. در واقع، کاهش پوشش بیمه به‌معنی کاهش میزان پرداخت بیمه کارگران ساختمانی و کمک به خانواده‌های آنها در صورت بروز حوادث و بیماری‌ها است. برای کارگران ساختمانی، بیمه کارگران ساختمانی یکی از مهم‌ترین منابع تامین مالی برای ایجاد امنیت در زمینه حوادث، بیماری‌ها و بازنشستگی است. با متوقف شدن اصلاحیه بیمه کارگران، ممکن است که اعتماد به نظام بیمه توسط این افراد از دست رود؛ بنابراین، متوقف شدن این اصلاحیه می‌تواند به کاهش سطح زندگی کارگران ساختمانی، افزایش ریسک حوادث، بیماری‌ها و تضعیف توانایی آنها برای تامین نیازهای خانواده خود منجر شود.

توقف اجرای یک اصلاحیه مهم

میثم فراهانی، کارشناس بازار مسکن در رابطه با بیمه کارگران ساختمانی به صمت توضیح داد: در حال حاضر، دولت برنامه‌ای برای اجرای بیمه کارگران ساختمانی در آینده ندارد و اصلاح این قانون متوقف شده است. با این حال، بسیاری از نهادها و سازمان‌های مرتبط با حقوق کارگران و صنعت ساختمان همچنان برای بهبود شرایط بیمه کارگران ساختمانی تلاش می‌کنند و از دولت خواستار اصلاح این قانون هستند.

وی افزود: باید توجه داشت که بیمه کارگران ساختمانی یکی از حقوق اساسی این افراد بوده و به‌عنوان یکی از بخش‌های قانون بیمه اجباری کارکنان، جزو وظایف دولت برای حفظ حقوق و تامین امنیت کارگران است. باتوجه به اینکه صنعت ساختمان یکی از بخش‌های مهم اقتصاد کشور است و تامین امنیت کارگران ساختمانی می‌تواند باعث افزایش بهره‌وری و رشد اقتصادی شود، لازم است که دولت برای اجرای بیمه کارگران ساختمانی به‌صورت جدی تلاش کند و راهکارهای مناسبی برای حفظ حقوق کارگران در این صنعت ارائه دهد.

این کارشناس تصریح کرد: همچنین، باید توجه داشت که اجرای بیمه کارگران ساختمانی نه‌تنها به کارگران این صنعت، بلکه به اقتصاد کشور نیز کمک می‌کند. از آنجا که بیمه کارگران ساختمانی، در صورت بروز حوادث به کارگران پوشش می‌دهد، می‌تواند باعث کاهش هزینه‌های مختلف و تامین مالی برای کارگران و خانواده آنها شود. همچنین، این موضوع می‌تواند باعث افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های اضافی شود. ازاین‌رو، اجرای بیمه کارگران ساختمانی به‌عنوان یکی از راه‌های ایجاد تعادل در بازار کار و تامین امنیت کارگران در این صنعت، بسیار حائزاهمیت است.

اقدامات موثر در حل مشکل بیمه کارگران ساختمانی

فراهانی خاطرنشان کرد: به‌منظور کمک به تسریع در اجرای بیمه کارگران ساختمانی، دولت می‌تواند اقدامات متعددی انجام دهد؛ به‌طوری‌که با بررسی و اصلاح قوانین و مقررات مرتبط با بیمه کارگران ساختمانی، به تسریع در اجرای آن کمک کند.

وی عنوان کرد: از طرفی، افزایش آگاهی و آموزش کارگران ساختمانی درباره حقوق و بیمه کارگران، می‌تواند باعث تسهیل در فرآیند اجرای بیمه شود. دولت می‌تواند با همکاری و هماهنگی با نهادها و سازمان‌های مرتبط با حقوق کارگران و صنعت ساختمان، به تسریع در اجرای بیمه کارگران ساختمانی کمک کند و با افزایش منابع مالی مختص به بیمه کارگران ساختمانی، به تسهیل در اجرای آن کمک کند. با انجام این اقدامات، می‌توان به تسریع در اجرای صحیح بیمه کارگران ساختمانی کمک و به حفظ حقوق کارگران و تامین امنیت آنها در صنعت ساختمان کمک کرد. فراهانی در پایان گفت: باید توجه داشت که مسئله بیمه کارگران ساختمانی در کشورمان از دیرباز موردبحث و بررسی قرار گرفته است. در این زمینه، حمایت از این نهادها و سازمان‌ها و همکاری با آنها می‌تواند باعث تسریع در اجرای بیمه کارگران ساختمانی شود. در نهایت، باید توجه داشت که حفظ حقوق کارگران ساختمانی و اجرای بیمه کارگران ساختمانی نه‌تنها وظیفه دولت است، بلکه همه نهادها، سازمان‌ها و افراد جامعه نیز باید در این راه همکاری و به تامین امنیت کارگران در این صنعت کمک کنند.

متوقف شدن اجرای اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی در کلیه بخش‌های صنعت ساختمان منجر به افزایش فشار و بار مالی بر کارگران ساختمانی می‌شود

بی‌توجهی به بیمه کارگران ساختمانی، باوجود خطرات شغلی

محمد کساییان، فعال حوزه ساخت‌وساز به صمت توضیح داد: برابر آمارها بیشترین حوادث ناشی از کار مربوط به کارگاه‌های ساختمانی است و این افراد در فهرست بیشترین قربانیان حوادث شغلی قرار دارند که عمدتا از پوشش بیمه اجتماعی برخوردار نیستند. با پیشنهاد توقف ۲ساله اجرای طرح و بازگشت به قانون قبلی بیمه کارگران ساختمانی مصوب سال ۱۳۹۳ همچنان ۱۵ درصد عوارض صدور پروانه به‌عنوان حق بیمه کارگران ساختمانی از سازنده و کارفرما دریافت خواهد شد. وی افزود: متوقف شدن اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی در کلیه بخش‌های صنعت ساختمان منجر به افزایش فشار و بار مالی بر کارگران ساختمانی می‌شود. به‌عنوان‌مثال، در صورت بروز حوادث و بیماری‌ها، کارگران ساختمانی ممکن است به مراکز بهداشتی مراجعه کنند و برای دریافت خدمات پزشکی و درمانی هزینه‌های زیادی را بپردازند. باتوجه به کاهش پوشش بیمه، کارگران ساختمانی باید هزینه‌های بیشتری را برای درمان خود پرداخت کنند که ممکن است برای آنها سخت باشد.

این کارشناس تصریح کرد: علاوه بر این، کاهش پوشش بیمه می‌تواند باعث کاهش تعداد کارگران ساختمانی شود. باتوجه به اینکه کارگران ساختمانی معمولا در شرایط کاری بسیار سخت و خطرناک فعالیت می‌کنند، بیشترین نیاز آنها به پوشش بیمه است. با کاهش پوشش بیمه و افزایش ریسک، بروز حوادث و بیماری‌ها، تعداد کارگران ساختمانی ممکن است، کاهش یابد و این می‌تواند از نظر اقتصادی و اجتماعی برای کارگران و صنعت ساختمان مضر باشد. در کل، اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی یکی از مهم‌ترین برنامه‌های حمایتی از کارگران ساختمانی بود که با متوقف شدن آن، تاثیرات منفی بسیاری برای کارگران ساختمانی و صنعت ساختمان به‌دنبال دارد.

کارگران ساختمانی نیاز به توجه دارند

کساییان افزود: برابر آمارها، ۵۰ درصد حوادث کار در کشور مربوط به کارگاه‌های ساختمانی است، از این‌رو موضوع بیمه کارگران ساختمانی به‌عنوان یک ضرورت حیاتی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و مسئولان و متولیان امر باید در این زمینه اهتمام بیشتری داشته باشند.

بیمه کارگران ساختمانی و ساماندهی نشدن این قشر مشکلات فراوانی را ایجاد و با اینکه سازمان تامین اجتماعی بنا به دلایل مختلف از زیرپوشش قرار گرفتن تعداد زیادی از کارگران ساختمانی خودداری می‌کند، کارگران ساختمانی به این دلیل که مشمول قانون کار نیستند، در شرایط بیکاری نیز مشمول دریافت بیمه بیکاری قرار نخواهند گرفت و در صورت بروز اتفاق، خانواده آنان نیز درگیر مشکلات فراوانی خواهند شد.

این کارشناس خاطرنشان کرد: در حوزه حوادث کار، حوادث ساختمانی همچنان حرف اول را می‌زند و نحوه کار در بخش ساختمان به‌گونه‌ای است که بدون حفاظ است؛ کارفرما تنها یک بیمه مکمل خریداری و به آن اکتفا می‌کند و اهمیتی به حفاظ و ایمن‌سازی کارگر ساختمانی نمی‌دهد، در نتیجه مسائل ایمنی در حوزه ساختمان رعایت نمی‌شود. از این‌رو سازمان نظام مهندسی به‌دلیل نبود نظارت کافی و اصولی بر نحوه ساخت ساختمان‌ها و ایمنی آن در این زمینه مقصر است.

وی گفت: کارگران ساختمانی چون مشمول قانون کار نیستند، در شرایط بیکاری مشمول دریافت بیمه بیکاری نمی‌شوند و اگر اتفاقی در هنگام کار برای کارگر ساختمانی بیفتد، یک خانواده متلاشی می‌شود. کارگر حادثه‌دیده باید جدا از اینکه هزینه‌های درمانش را بپردازد، هر ماه حق بیمه‌اش را هم واریز کند و اگر تا ۳ ماه حق بیمه نپردازد، بیمه او خود به خود قطع می‌شود و غرامت ایام بیکاری به وی تعلق نمی‌گیرد.

کساییان در خاتمه گفت: بحث بیمه کارگران ساختمانی بیش از هر زمان دیگری باید موردتوجه دولتمردان قرار گیرد، چرا که در صورت بروز اتفاق ناگوار برای کارگران، خانواده آنان دچار مشکلات اقتصادی فراوانی می‌شوند. باتوجه به نگاه مثبت دولت به کارگران و همراهی نمایندگان مجلس، امید است مشکلات و موانع فراروی این قشر در کمترین زمان حل شود و اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی دوباره به جریان بیفتد.

سخن پایانی

برابر آمارها بیشترین حوادث ناشی از کار مربوط به کارگاه‌های ساختمانی است و کارگران ساختمانی در فهرست بیشترین قربانیان حوادث شغلی قرار دارند که عمدتا از پوشش بیمه اجتماعی برخوردار نیستند. با پیشنهاد توقف ۲ساله اجرای طرح و بازگشت به قانون قبلی بیمه کارگران ساختمانی مصوب سال ۱۳۹۳ همچنان ۱۵ درصد عوارض صدور پروانه به‌عنوان حق بیمه کارگران ساختمانی از سازنده و کارفرما دریافت خواهد شد. متوقف شدن اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی در کلیه بخش‌های صنعت ساختمان منجر به افزایش فشار و بار مالی بر کارگران ساختمانی می‌شود. برای مثال، در صورت بروز حوادث و بیماری‌ها، کارگران ساختمانی ممکن است به مراکز بهداشتی مراجعه کنند و برای دریافت خدمات پزشکی و درمانی هزینه‌های زیادی را بپردازند. باتوجه به کاهش پوشش بیمه، کارگران ساختمانی باید هزینه‌های بیشتری را برای درمان خود پرداخت کنند که ممکن است برای آنها سخت باشد.علاوه بر این، کاهش پوشش بیمه می‌تواند باعث کاهش تعداد کارگران ساختمانی شود. باتوجه به اینکه کارگران ساختمانی معمولا در شرایط کاری بسیار سخت و خطرناک فعالیت می‌کنند، بیشترین نیاز آنها به پوشش بیمه است. با کاهش پوشش بیمه و افزایش ریسک بروز حوادث و بیماری‌ها، تعداد کارگران ساختمانی ممکن است، کاهش یابد و این می‌تواند از نظر اقتصادی و اجتماعی برای کارگران و صنعت ساختمان مضر باشد. در کل، اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی یکی از مهم‌ترین برنامه‌های حمایتی از کارگران ساختمانی بود که با متوقف شدن آن، تاثیرات منفی بسیاری برای کارگران ساختمانی و صنعت ساختمان در پی خواهد داشت.

تکمیل ۵۰ طرح معدن و صنایع‌معدنی طی ۲ سال

به گفته معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، این سازمان از ابتدای شروع به کار دولت سیزدهم، به‌همراه شرکت‌های وابسته و تابعه، موفق به تکمیل بیش از ۵۰ طرح و پروژه معدن و صنایع‌معدنی در سراسر کشور شده است.

به‌گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی ایران (ایمیدرو)، امیر خرمی‌شاد بااشاره به اینکه این تعداد طرح از سال ۱۴۰۰ به این سو تکمیل شده است، اظهار کرد: ارزش پروژه‌های مورداشاره به بیش از یک میلیارد دلار می‌رسد که حوزه‌های مختلف معدن و صنایع‌معدنی را در بر می‌گیرد. وی افزود: زنجیره‌های مس، فولاد، طلا و آلومینیوم همچنین امور زیربنایی در بخش راهسازی، برق‌رسانی، ساخت جاده و پست اسکله در نقاط مختلف کشور، جزو مجموعه طرح‌های تکمیل‌شده از ابتدای دولت سیزدهم بوده است. رئیس هیات‌عامل ایمیدرو ادامه داد: با بهره‌برداری از این طرح‌ها، برای ۳۰۸۸ نفر اشتغال مستقیم و برای ۱۱هزار و ۸۷ نفر اشتغال غیرمستقیم ایجاد شده است. معاون وزیر صمت یادآور شد: شرکت‌های گل‌گهر، ملی‌مس، چادرملو، تهیه و تولید مواد معدنی ایران، فولاد شرق کاوه، فولاد شادگان، گهرزمین و مجتمع‌های سنگان، طلای موته و طلای هیرد جزو شرکت‌ها و واحدهای فعال این بخش بوده‌اند. خرمی‌شاد بااشاره به طرح‌های شاخص این دوره گفت: کارخانه‌های طلای هیرد، راه‌اندازی ۲ پست اسکله منطقه ویژه پارسیان، فولادسازی قائنات، کنسانتره شماره ۳ گهرزمین، بریکت‌سازی فولاد شادگان، واحد اکسیژن فولاد سفیددشت، آهک هیدراته اهر (مس سونگون)، میکسرهای جدید گندله‌سازی و خردایش ۲ به‌همراه فیلتراسیون کنسانتره‌سازی‌های گل‌گهر، نیروگاه‌های توسعه معادن و فلزات، هیپ لیچینگ مس سونگون و تعدادی طرح راه‌سازی، برق‌رسانی و آبرسانی به معادن از جمله طرح‌هایی هستند که در طول فعالیت دولت سیزدهم تکمیل شده است.

در گفت‌وگوی صمت با نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح شد

راه رهایی از رانت در معادن

عکس: آیدا فریدی

ایران از نظر ذخایر معدنی و زیرزمینی بسیار غنی است و با دارا بودن ۳۷ بیلیون تن ذخایر کشف‌شده، ۵۷ بیلیون تن ذخایر بالقوه و ۶۸ نوع ماده معدنی، رتبه نخست را در بین ۱۵ کشور دارا است

شهریار خادمی: **فعالان و کارشناسان معدن سال‌ها است که از وجود مافیای معدن و وجود رانت در این بخش کلان و مهم اقتصاد می‌گویند. فارغ از تعاریف مختلف، رانت را می‌توان «درآمدی دانست که بی‌تلاش به‌دست می‌آید»؛ در حوزه اقتصاد سیاسی نیز به درآمد دولتی از این راه ـ همانند درآمدهای نفتی ـ اطلاق می‌شود. اقتصادی را که با این درآمدها به حیات خود ادامه دهد و دولت در آن، اصلی‌ترین دریافت‌کننده رانت است نیز «اقتصاد رانتی» Rentier Economy می‌نامند. ویژگی این نوع اقتصاد آن است که به‌دنبال خود انواع و اقسام رانت‌ها و مفاسد اقتصادی و سیاسی را ایجاد می‌کند، زیرا هر کس تلاش می‌کند سهمی از رانت را نصیب خود کند.**

از جمله مصیبت‌های این رانت که از آن باعنوان «نفرین منابع» Resource Curse هم یاد می‌شود، می‌توان به بازماندن کشور از کار مولد، پایین آمدن انگیزه تولید، افزایش بیکاری، گسترش دلالی، افزایش تورم، فساد مالی، فرار سرمایه به خارج، افزایش مصرف‌گرایی، قاچاق کالا و ... اشاره کرد. در همین رابطه، کشورهای نیجریه، ونزوئلا، لیبی و عراق از جمله کشورهای نفتخیزی هستند که به‌خاطر رانت نفتی، مشکلات و شباهت‌های اقتصادی زیادی با یکدیگر دارند. کشور ما نیز از زمان اکتشاف نفت و سرازیر شدن درآمدهای نفتی، درگیر چنین وضعیتی بوده و وجود ذخایر خدادادی معدن نیز برای توسعه این پدیده مزید بر علت شده است. صمت در این گزارش، در گفت‌وگو با نمایندگان مجلس شورای اسلامی به بررسی راه‌های رهایی از رانت در معادن پرداخته است.

چشمه معدن را گل‌آلود نکنیم

سرنوشت بسیاری از صنایع کلیدی مستقیم یا غیرمستقیم به معادن کشور گره خورده است. برای تجسم و درک ملموس این موضوع، کافی است صنعت لوازم‌خانگی را در نظر بگیرید. وجود هر نوع رانت در ماده اولیه این صنعت (ورق فولاد)، وضعیت نرخ انواع لوازم‌خانگی را به‌شدت متاثر خواهد کرد و دود آن در نهایت به چشم آخرین و مهم‌ترین حلقه یعنی مصرف‌کننده نهایی خواهد رفت. ایران از نظر ذخایر معدنی و زیرزمینی بسیار غنی است و با دارا بودن ۳۷ بیلیون تن ذخایر کشف‌شده، ۵۷ بیلیون تن ذخایر بالقوه و حدود ۶۸ نوع ماده معدنی غیرنفتی در بین ۱۵ قدرت معدنی جهان قرار گرفته است. بااین‌حال، بسیاری از فعالان و کارشناسان این حوزه بر این باور هستند که معادن و صنایع‌معدنی کشور آن‌طور که بایدوشاید موردتوجه قرار نگرفته‌اند و این بی‌توجهی سبب ایجاد رانت بسیار در ساختار این صنعت شده است. معدن به‌واسطه نقش حیاتی خود، نقش چشمه را بازی می‌کند و گل‌آلود بودن آن، عواقب و پیامدهای فاجعه‌باری به حال کلیت اقتصاد کشور خواهد داشت، اما به‌راستی مهم‌ترین و حساس‌ترین گلوگاه‌های رانت‌آفرینی در بخش معادن چیست؟ چگونه می‌توان ساختارها و بسترهای رانت‌آفرین را از میان برد یا دست‌کم به‌حداقل رساند؟

راهی برای جلوگیری از رانت و فساد در معدن

حسن لطفی، نماینده مجلس یازدهم شورای اسلامی بااشاره به اینکه مافیا روی معادن دست گذاشته است و من نمی‌دانم این افراد چه کسانی هستند، گفت: عدم‌شفافیت در میزان استخراج و سپس بارگیری برای فروش و فرآوری مواد معدنی، بیداد می‌کند.

لطفی در گفت‌وگو با صمت افزود: زمانی دم در معادن، باسکول گذاشته شد تا به‌طورشفاف و واقعی همه بدانند که چه میزان مواد معدنی از معدن خارج شده است؟ ما از اساس نمی‌دانیم آیا همه مواد استخراج شده به‌دست کارخانه‌دار می‌رسد یا نه؟ افراد ذی‌ربط، فقط گاهی به‌صورت تقریبی آماری می‌دهند و سپس روند خود را دنبال می‌کنند. این رویکرد، هم بی‌اعتمادی را در جامعه گسترش می‌دهد و هم، اقتصاد کشور را در دست‌انداز می‌اندازد.

ضعف مدیریت در استفاده از فناوری روز

لطفی با انتقاد از ضعف مدیریت در حوزه معدن در استفاده از فناوری روز، اظهار کرد: ایران در حوزه معدن، از فناوری دنیا عقب است و توان رقابت با بسیاری از کشورهای معدنی را ندارد. البته در این بین، نبود نظارت هم مزید بر علت شده است. تا زمانی که فناوری معدنی با سود مافیای معدنی در تعارض باشد، کار، پیشرفت نخواهد کرد. ازاین‌رو است که آن‌طور که بایدوشاید، اجازه فعالیت به شرکت‌های دانش‌بنیان داده نمی‌شود.

لطفی در پاسخ به اینکه برای جلوگیری از رانت و فساد در حوزه معدن چه باید کرد، گفت: ما به‌جای تغییر آدم‌ها، باید ساختار اداری کشور را اصلاح کنیم. اینکه مافیا وجود داشته باشد و سود حداکثری ببرند، ترمز پیشرفت در عرصه معدن است. اگر دست سوءاستفاده‌گران کوتاه شود و با نظارت اصولی و بدون تردید، عدالت را برقرار کنیم، هر مدیری که در این جایگاه قرار بگیرد، خود را موظف به اجرای نقشه‌راه می‌داند.

ریشه‌های فساد باید خشکانده شود

نماینده رزن در ادامه افزود: برخی تصور می‌کنند اگر مدیران تغییر کنند، کار درست می‌شود. به این افراد باید گفت تا ریشه‌های فساد که دهه‌ها رشد کرده است، خشکانده نشود، امیدی به آینده نیست. مدیران باید در قالب سیستم و زیر چتر حمایتی قانون به مبارزه با فاسدان بروند و اگر همکاری همه‌جانبه دستگاه‌های نظارتی نباشد، کاری از دست مدیر پاک‌دست هم برنمی‌آید.

وی ادامه داد: کارخانه‌های سیمان و فولادسازان، کشور را به غارت برده‌اند، کارخانه‌داران سیمان اکنون به‌ازای هر تن مواد اولیه‌ای که می‌گیرند، مبلغ بسیار اندکی به دولت حقوق مالکانه می‌دهند، متاسفانه باید بیان کرد که به‌ازای هر تن سیمان تنها ۲۱۰ تومان به دولت حق مالکانه می‌دهند و در عوض سیمان را تنی ۶۰۰ هزار تومان می‌فروشند. این موضوع درباره فولادسازان هم صدق می‌کند. فولادسازان هم چیزی در حدود ۴۱۰ تومان حق مالکانه می‌دهند و هر تن فولاد را ۳۵ میلیون تومان می‌فروشند.

لطفی ادامه داد: این در حالی است که به این صنایع، آب، برق و گاز یارانه‌ای داده می‌شود و همچنین معاف از مالیات هستند. وقتی این صنایع می‌بینند که می‌توانند به‌راحتی کشور را غارت کنند، سعی می‌کنند به همه‌جا ورود کنند تا نگذارند آن امتیاز کسر شود.

نماینده مردم رزن در مجلس اظهار کرد: بهترین راهکار آن است که نرخ تمام مواد اولیه را آزاد کنند تا غارت تمام شود. اگر غارت انفال در کشور خاتمه یابد، ما نه کمیته امداد و نه بهزیستی خواهیم داشت، اما تا وقتی این غارتگران بر سر گنج معادن ایران نشسته‌اند، نمی‌گذارند که این اتفاق رخ دهد تا مردم به حق قانونی خود دست پیدا کنند. بنده اعتقاد دارم که در صنایع فولاد، سیمان و...، اگر مواد اولیه را به نرخ جهانی خام‌فروشی کنیم، بهتر از آن است که این غارتگران داخلی آش را با جایش بخورند.

بحران آب سراسری است

وی افزود: به‌نظر بنده، تنها راهکار جلوگیری از غارت معادن آن است که یارانه‌های این صنایع را در مرحله اول قطع کنیم. تا آنها مجبور شوند برای تامین انرژی موردنیاز خود، نیروگاه تاسیس کنند یا انرژی این صنایع اعم از گاز، برق و آب را با نرخ جهانی محاسبه کنیم. کشورهای دیگر در حوزه صنایع فولاد و سیمان دستمزد کارگر را با دلار محاسبه می‌کنند، در حالی که در ایران این‌گونه نیست. با تمام ویژگی‌های یارانه‌ای و نرخ ارزان کارگر در ایران، نرخ فولاد و سیمان در کشور ما ۲۰ درصد گران‌تر از نرخ جهانی است.

لطفی در پایان اظهار کرد: در ادامه، درباره طرح انتقال آب به فلات مرکزی برای بهره‌برداری در معادن اظهار کرد: در این طرح هم نباید رانت و رانت‌بازی شکل بگیرد و در چند روز گذشته نیز طرح انتقال آب عمان نیز به تصویب رسیده است.

از این طرح باید تمامی استان‌ها منتفع شوند، زیرا بحران آب مربوط به‌تمامی استان‌ها است و تنها در ۲، ۳ استان مرکزی ما با این بحران روبه‌رو نیستیم. بودجه‌ای که صرف این پروژه‌ها می‌شود، برای کل کشور است. متاسفانه نبود یک ردیف بودجه مجزا برای هر استان سبب شده است که حق بسیاری از استان‌ها از بین برود.

معدن عملکرد موفقی نداشت

در ادامه، سیدکریم حسینی، نماینده اهواز به صمت گفت: حوزه معدن آن‌طور که شایسته بود و انتظار داشتیم در ۴ دهه گذشته، عملکرد موفقی را از خود به‌جای نگذاشت. من با اینکه گفته شود حوزه معدن خیلی متولی ندارد، موافق نیستم. براساس قانون، هم متولی و هم مسئولیت حوزه معدن مشخص است. اگر تا امروز شاهد کوتاهی در کارها یا برای مثال واگذاری غیراصولی معادن به افراد بودیم، به‌خاطر سوءمدیریت‌ها بوده است. اگر مدیریت‌ها اصولی باشند ، رانت و فساد در این بخش به حداقل می‌رسد.

حداقل بهره‌برداری از ظرفیت

نماینده مجلس یازدهم اظهار کرد: جای تاسف و تامل است که به‌خاطر برخی مدیریت‌های ضعیف، امروز شاهد این هستیم که بهره‌برداری از این ظرفیت بزرگ در حداقل خود، دنبال می‌شود. امروز متولیان امر در حوزه معدن باید شفاف پاسخ دهند که چرا وضعیت خوبی را در این رابطه شاهد نیستیم؟ برای مدیریت منطقی در حوزه معدن، به‌اندازه کافی، قانون خوب داریم. حال اگر دولت به‌عنوان مجری و اداره‌کننده کشور نیاز می‌بیند که قانون جدیدی وضع شود، به مجلس لایحه بدهد و ما آماده همکاری هستیم.

حسینی در پایان بیان کرد: طرح اصلاح قانون معادن هم که این روزها در کمیسیون صنایع و معادن در حال پیگیری است، می‌تواند پس از تصویب، نقشه‌راه خوبی برای این حوزه تاثیرگذار باشد. اگر تسهیلات و تشویق‌ها در این بخش به‌خوبی و بدون تبعیض باشد، روزهای بهتری را در پیش خواهیم داشت. مجلس یازدهم در ۲ سال گذشته، دغدغه اقتصاد کشور و معیشت مردم را داشته است و در ۲ سال پیش‌رو هم، همین روند را دنبال خواهیم کرد. ما پیگیر هستیم که در ۲ سال آینده با نظارت‌مان، خروجی کار دولت در حوزه معدن را ببینیم.

معدن، درگیر اختلاف‌نظرها

علی جدی، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن به صمت گفت: بخش معدن تا امروز چه در زمینه صدور مجوز، چه پروانه بهره‌برداری شاهد برخی اختلاف‌نظرها بوده است که به‌عقیده من، باید نام آن را نه «تعارض منافع» که «تداخل وظایف» گذاشت. به‌عبارت‌دیگر، تصمیمات وزارت صمت با ارگان‌ها و سازمان‌های دیگری مانند سازمان انرژی اتمی (که برخی محدوده‌ها را زیر نظر دارد)، سازمان منابع‌طبیعی یا محیط‌زیست تداخل پیدا می‌کند و اختلافاتی را به‌وجود می‌آورد، بنابراین ما به‌عنوان اعضای کمیسیون صنایع و معادن کشور، اصلاح قانون موجود را مدنظر قرار دادیم که خوشبختانه در حال حاضر نهایی شده و قرار است در صحن علنی مطرح شود.

وی افزود: در این اصلاحیه، حدود و وظایف موردبازنگری قرار گرفت و به‌دقت مشخص و بنابراین تکلیف هر بخشی به‌طورکامل روشن شده است. همین‌طور درباره نحوه هزینه‌کرد حقوق دولتی، اصلاحاتی انجام گرفته و در زمینه موضوعات زیست‌محیطی، استعلاماتی به‌عمل‌آمده و پیوست‌های مطالعاتی زیست‌محیطی تهیه شده است تا تکلیف در این زمینه هم روشن شود. به‌این‌ترتیب، فکر می‌کنم با تصویب قانون جدید، بسیاری از مشکلات بخش معدن حل و زمینه تعارض منافع برطرف شود.

جدی گفت: یکی از مباحث مطرح‌شده در این اصلاحیه مربوط به محدوده‌های راکد در سازمان انرژی اتمی بود، زیرا برای اخذ پروانه معدنی هر استعلامی که گرفته می‌شد، باید به تایید سازمان انرژی اتمی هم می‌رسید. این روال موجب می‌شد که بسیاری از معادن بلوکه شوند و نتوانند به مرحله بهره‌برداری برسند، زیرا این سازمان هم مانند سازمان محیط‌زیست و منابع‌طبیعی با صدور مجوز مخالفت می‌کرد.

وی ادامه داد: در اصلاحیه جدید، این موارد همه در چارچوب‌های مشخصی تعریف شده‌اند تا تصمیم‌گیری‌ها دیگر به‌صورت سلیقه‌ای نباشد. به‌عنوان‌مثال، از این پس باید تصمیمات سازمان انرژی اتمی زیر نظر سازمان زمین‌شناسی کشور باشد یا درباره مسائل زیست‌محیطی شرط تعهد به پیوست زیست‌محیطی ضروری و همین‌طور الزاماتی برای هزینه‌کرد حقوق دولتی در زمینه احیای محیط‌زیست و منابع‌طبیعی در نظر گرفته شده است؛ امیدواریم این اصلاحیه در صحن مجلس هم به‌تصویب برسد و به‌این‌ترتیب، گره تعارض منافع در بخش معدن حل شود.

مشاوره و مذاکره با ذی‌نفعان

نماینده مردم شیروان در مجلس یازدهم اظهار کرد: برای شناسایی و اصلاح موضوعات مشکل‌آفرین در بخش معدن، جلسات بسیار زیادی در کمیسیون صنعت و معدن با حضور نمایندگانی از وزارت صمت، انجمن‌های معدنی، سازمان محیط‌زیست، منابع‌طبیعی و حتی رئیس سازمان انرژی اتمی برگزار شده است که در آنها بحث و بررسی‌های زیادی انجام گرفت. علاوه بر این، هم در کمیته معدن و هم در جلسات صحن کمیسیون، جلسات متعددی برگزار شد و ذی‌نفعان با نمایندگان تبادل‌نظر داشتند و همه موارد ضروری و نکات مهم را از منظر خود اعلام کردند.

جدی در پایان بیان کرد: طبیعی است که همه دلایل و نظرات مطرح‌شده، نمی‌تواند موردقبول کمیسیون قرار گیرد، زیرا ما هم مشاوران خاص خود را داریم و نظرات همه را به‌صورت تجمیعی بررسی و درباره آنها تصمیم‌گیری می‌کنیم. ما تلاش کرده‌ایم که علاوه بر منافع معدنداران، منافع دیگر بخش‌های ذی‌نفع و به‌طورکلی همه کشور را در نظر داشته باشیم. البته از آنجا که نمی‌شد موضوع برگزاری مزایده‌ها و واگذاری‌ها را تا زمان تصویب قانون جدید معطل گذاشت، در اصلاحیه مجلس پیش‌بینی‌هایی انجام گرفته است و بعد از تصویب و ابلاغ به کمک برندگان مزایده خواهد آمد.

لزوم استفاده از ظرفیت بخش خصوصی

لطف‌الله سیاهکلی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: امروز شاهد این هستیم که بسیاری از افراد مجوز بهره‌برداری از معادن را گرفته‌اند و هیچ کاری برای فعال کردن معادن انجام نمی‌دهند که در این بخش باید مجوزهای صادرشده باطل و به افرادی داده شود که تخصص و اهلیت کار در حوزه معادن را دارند و می‌توانند با اتکا به سرمایه و نیروی متخصص خود برای کشور ارزش‌افزوده ایجاد کنند.

سیاهکلی ادامه داد: دولت باید از ظرفیت بخش خصوصی برای احیای معادن غیرفعال استفاده کند و در این زمینه شرکت‌های دانش‌بنیان باید در اولویت باشند. البته در حوزه کار معادن نیاز به نقدینگی و سرمایه در گردش زیاد است که در این بخش بانک‌ها باید به کمک تولیدکنندگان بیایند و با وثیقه‌های بانکی منطقی، تسهیلات به سرمایه‌گذاران حوزه معادن واگذار کنند.

وی با بیان اینکه فعال‌سازی معادن به معنی فعال‌سازی زنجیره ارزش گسترده‌ای از صنایع پایین‌دستی و بالادستی است، تصریح کرد: وقتی معدن فعال باشد، بسیاری از مواد اولیه با نرخ مناسب به‌دست تولیدکننده می‌رسد و وقتی مواد اولیه در دسترس صنعتگر باشد، تولید سریع و ارزان‌قیمت اتفاق می‌افتد که نتیجه آن وفور کالا و کنترل تورم است.

برنامه مجلس برای جلوگیری از خام‌فروشی

نماینده مردم قزوین، آبیک و البرز در مجلس در پاسخ به این سوال که مجلس برای جلوگیری از خام‌فروشی معادن چه برنامه‌ای دارد، خاطرنشان کرد: خام‌فروشی معادن موردقبول هیچ کارشناس یا مسئول دلسوزی نیست، البته در بخش خام‌فروشی نباید اسیر برخی تابوهای رسانه‌ای شویم، چرا که امروز می‌توانیم با صادرات خام محصولات معادن یک سرمایه اولیه برای معدندار ایجاد کنیم و بعد با استفاده از ابزار قانون این روند را متوقف و زمینه عرضه محصولات در صنایع پایین‌دستی را مهیا کنیم.

سیاهکلی تصریح کرد: در واقع، اگرچه خام‌فروشی در ظاهر تهدید به‌نظر می‌رسد، اما می‌توانیم در جاهایی که با تامین سرمایه ثابت و نقدینگی روبه‌رو هستیم، مجوز موقت برای صادرات محصولات خام معدنی صادر کنیم و بعد که معدندار به یک ثبات مالی مناسبی رسید، مجوز صادرات محصولات خام را باطل کنیم و به‌جای آن از او بخواهیم که محصولات فرآوری‌شده معدنی صادر کند.

۲ راهکار اساسی برای قطع خام‌فروشی

وی درباره تمهیدات اندیشیده‌شده برای جلوگیری از استمرار خام‌فروشی گفت: راهکار کلی برای قطع خام‌فروشی در مرحله اول احداث صنایع معدنی در مجاورت معادن است و در مرحله دوم هم باید به توسعه صنایعی در کشور فکر کرد که می‌توان مواد اولیه آنها را از همین معادن تامین کرد. البته این صنایع باید برمبنای آمایش سرزمین ساخته شده و برای نمونه نباید واحد تولیدی سنگ‌های ساختمانی را در استانی ایجاد کرد که مزیت نسبی آن در معادن سنگ‌های طلا و نقره است.

سیاهکلی در پاسخ به این سوال که مهم‌ترین رانت در حوزه معادن از نگاه کمیسیون صنایع مجلس چیست، تاکید کرد: در حال حاضر فروش پروانه بهره‌برداری بزرگ‌ترین رانت در حوزه معادن است و افرادی که طی سالیان اخیر از طریق روابط و امضاهای طلایی صاحب این پروانه‌ها شده‌اند، بدون هیچ اقدامی این پروانه‌ها را به‌فروش می‌رسانند تا صاحب ثروت‌های یک‌شبه شوند که در این بخش باید با امضاهای طلایی مبارزه کرد و پروانه بهره‌برداری کسانی که معادن را معطل نگه داشته‌اند، باطل کرد.

چهره

افزایش گازرسانی به نیروگاه‌ها در بهار ۱۴۰۲

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: حجم گاز ارسالی بـه نیروگاه‌ها از ابتدای امسـال تا پایان بهـار، ۲۱ میلیارد و ۸۱۴ میلیـون مترمکعب بوده که نسـبت به همین بازه زمانی در سـال ۱۴۰۱، بیـش از ۳ میلیارد و ۳۰۰ میلیون مترمکعب افزایش یافته است.

بـه گزارش وزارت نفت، مجید چگنـی با بیان اینکه این شرکت در تعامل حداکثری با وزارت نیرو و شرکت مدیریت شـبکه برق ایران با گازرسانی به نیروگاه‌ها نقش بی‌بدیلی در حفـظ جریان پایدار برق کشـور دارد، اظهار کرد: توجه نکردن مسـئولان وقت در سـال‌های گذشـته به ضرورت سـرمایه‌گذاری در طرح‌های توسعه‌ای، ذخیره‌سازی گاز و پالایش سـبب شده شرکت ملی گاز ایران در این سال‌ها با چالش ناترازی دست‌وپنجه نرم کند.

وی ادامه داد: مجموعه همکاران ما، اما باوجود مشکلاتی از این دسـت در بخش‌هـای مختلف از فـرآورش، انتقال، توزیـع و دیگر بخش‌هـا، اهتمام خود را بـه حفظ جریان پایدار گاز در بخش‌های مختلف خانگی، تجاری، نیروگاهی و صنایع عمده حفظ کرده‌اند.

معاون وزیر نفت در امور گاز با بیان اینکه چالش ناترازی محدود به فصل سـرد سال نیست و در دوره گرم سال هم این شـرایط برقرار اسـت، گفت: باوجود این وضع، شرکت ملـی گاز ایران در ایامـی که به‌طورمعمول باید مشـغول تعمیرات اساسـی تاسیسـات عظیم خـود در بخش‌های پالایش، خطوط لوله سراسـری و ایستگاه‌های تقویت فشار باشد، با پیش‌بینی و مدیریت شرایط موجود، خلأهای ناشی از ناترازی انرژی در دیگر بخش‌ها را جبران کرده است.

▣ ثبت رکورد تازه تحویل گاز به نیروگاه‌ها

چگنـی در ادامـه با تاکید بـر روند صعـودی و افزایش حجم گازرسـانی به نیروگاه‌ها در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با پارسال افزود: شرکت ملی گاز ایران در فرآیند گازرسانی به نیروگاه‌ها بـرای تولید برق در بخش‌های مختلف خانگی و صنعتی کشور، در مقایسه با سال ۱۴۰۱ روند افزایشی و رو به رشد خود را حفظ کرده تا جایی که روز ۱۲ تیر امسال، نزدیک به ۳۱۳ میلیون مترمکعب گاز به نیروگاه‌ها تحویل داده و در این زمینه رکوردشکنی کرده است.

وی بـا بیان اینکه بهار امسـال نسـبت به مدت مشـابه پارسـال، بیش از ۳ میلیارد و ۳۸۹ میلیون مترمکعب گاز بیشـتری به نیروگاه‌ها تحویل شـده اسـت، تصریح کرد: باتوجه به شـرایط آب‌وهوایی و همسـو با تلاش حداکثری همـکاران ما، میانگین گازرسـانی به نیروگاه‌هـا در ۳ ماه نخست سال، روزانه ۲۳۷ میلیون مترمکعب ثبت شده و در این مدت در مجموع ۲۱ میلیارد و ۸۱۴ میلیون مترمکعب گاز به نیروگاه‌ها تحویل شده است.

مدیرعامل شـرکت ملی گاز ایران گازرسـانی به صنایع و نیروگاه‌ها را یکی از محرک‌های اصلی پیشـرفت اقتصاد کشـور به‌ویژه در زمینه اشتغال برشمرد و اظهار کرد: رشد گازرسانی به صنایع به‌ویژه نیروگاه‌ها به‌منزله حرکت همسو بـا منویات رهبر معظم انقلاب درباره تحقق اهداف شـعار سـال با عنوان «مهار تورم و رشـد تولید» است که تداوم تپندگی قلب اقتصاد و رفاه کشـور را برای مردم به ارمغان می‌آورد.

چگنی ادامه داد: بر این اسـاس، شرکت ملی گاز ایران از ابتدای امسال در مقاطع مختلف باوجود افزایش مصرف گاز در دیگـر بخش‌ها، فراتر از برنامه تعهـد خود به نیروگاه‌ها گازرسانی کرده است.

معاون وزیر نفت در امور گاز در بخش دیگری از سخنان خـود با بیـان اینکه صنعـت گاز پارسـال ۷۹.۱ درصد از سوخت لازم برای نیروگاه‌ها برای تولید برق حرارتی کشور را تامین کرده، بیان کرد: امسال نیز سهم گاز در تولید کل برق حرارتی کشور همانند سال‌های گذشته بیشتر از دیگر بخش‌ها است.

چگنی به آثار مهم محیط‌زیستی ارسال گاز به نیروگاه‌ها و منافع اقتصادی آن برای کشـور اشـاره کـرد و گفت: با در نظـر گرفتن مابه‌التفاوت نرخ گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی، افزایش حجم گاز طبیعی ارسال‌شـده به نیروگاه‌ها، از ابتدای امسـال تا پایان بهار، در مقایسـه با مدت مشابه پارسـال بیش از ۵۵۰ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی برای کشور به‌همراه داشته است.

وی در پایان تاکید کرد: این در حالی است که این اقدام مهم، افزون بر منافع اقتصادی حاصل از جایگزینی بیشـتر گاز طبیعی با فرآورده‌های نفتی، انتشار دی‌اکسیدکربن در این بازه زمانی را نیز تا ۱.۵ میلیون تن کاهش داده است.

براساس این گزارش، بخش نیروگاهی با سهم ۳۳ درصدی از کل مصرف سـالانه گاز کشـور در کنار مصارف صنعتی، بیشترین سهم را از سبد مصرف گاز طبیعی کشور به خود اختصاص داده و این در حالی است که باتوجه به پراکندگی نیروگاه‌ها در همه استان‌های کشـور، زیرساخت‌های لازم در شبکه انتقال و توزیع گاز کشور به‌منظور تامین گاز این بخش از سوی شرکت ملی گاز ایران اجرایی شده است.

شـرکت ملی گاز ایـران در بخـش نیروگاه‌های حرارتی بزرگ‌مقیاس و مقیاس متوسط از طریق شبکه انتقال گاز و در بخش مولدهای مقیاس کوچک از طریق شبکه تغذیه و توزیع، تامین گاز بخش نیروگاهی را برعهده دارد.

براسـاس آمار وزارت نیرو در سـال ۱۴۰۱، حجم تولید کل برق در کشور، ۳۷۰ میلیارد کیلووات ساعت بوده که از این مقدار، ۹۳.۸ درصد از طریق نیروگاه‌های حرارتی تولید شـده که این مهم نشـان‌دهنده نقش بارز شرکت ملی گاز ایران به‌عنوان اصلی‌ترین و بزرگ‌ترین تامین‌کننده سوخت موردنیاز بخـش نیروگاهی در تامین پایدار انرژی موردنیاز در همه بخش‌های کشور است.

تدوین برنامه راهبردی توسعه صنعت پتروشیمی

مدیرعامل شـرکت ملی صنایع پتروشیمی بااشاره به اینکه برنامه راهبردی توسـعه صنعت پتروشـیمی در دولت سـیزدهم در حال تدوین اسـت، گفت: صنعت پتروشـیمی ایران از بالنده‌ترین صنایع پتروشیمی جهان اسـت و اصول و استانداردهای علمی و ایمنی در سطح جهانی در این صنعت رعایت می‌شود.

به‌گـزارش وزارت نفت، مرتضی شـاهمیرزایی بـا نظر به ماهیت و حساسـیت صنایع نفـت، گاز، پالایش و پتروشـیمی اظهار کرد: کوچک‌تریـن مورد رعایـت نکردن اصول ایمنی یـا بی‌احتیاطی در عملیات و فرآورش برخی مواد شـیمیایی در ایـن صنایع به حادثه منجر خواهد شـد. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی بااشاره به تولید حدود ۵۵۰ گرید انواع محصول پلیمری و پتروشیمیایی در ۷۰ مجتمع فعال پتروشیمی کشور گفت: همه مواد شیمیایی که در صنعت پتروشـیمی تولید می‌شـود، تنها برای کاربردهای صنعتی و پیشرفت و رفاه بشریت است.

شاهمیرزایی با تاکید بر اینکه تولیدات و مجتمع‌های پتروشیمی هر ساله از سـوی مجامع بین‌المللی پایش می‌شـوند، تصریح کرد: صنعت پتروشیمی ایران از بالنده‌ترین صنایع پتروشیمی جهان است و اصول و اسـتانداردهای علمی و ایمنی در سطح بین‌المللی در این صنعت رعایت می‌شـود. وی ظرفیت نصب‌شـده صنعت پتروشیمی ایـران را حدود سـالانه ۹۲ میلیون تن دانسـت و ادامه داد: صنعت پتروشـیمی ایران با راهبری و سیاسـت‌گذاری شرکت ملی صنایع پتروشـیمی از سوی هلدینگ‌ها، سرمایه‌گذاران و سهامدارانی که همه پایبند به ضوابط و مقررات ایمنی هستند، اداره می‌شود.

معـاون وزیر نفـت با بیان اینکه باوجـود تحریم‌ها و محدودیت‌ها ۱۰۰ طرح کوچک و بزرگ پتروشـیمی در کشور در دست اجراست، اظهار کرد: ظرفیت نصب‌شده صنعت پتروشیمی تا پایان برنامه هفتم توسعه به حدود ۱۳۵ میلیون تن در سال می‌رسد.

آغاز اجرای آزمایشی عرضه سوخت با کارت بانکی

بنزین سوپر از طریق کارت بانکی توزیع می‌شود

امیر عباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

گرچه قرار بود کارت سـوخت نقش عامل مدیریت مصرف بنزین را در کشـور ایفا کند، اما پس از گذشت حدود ۸ سال از بازگشت این کارت‌ها به جایگاه‌های سوخت، آنها دیگر نقشی جز نشان دادن یک عدد (میزان سهمیه سوخت باقیمانده) روی نازل‌ها ندارند و نمی‌توان همچنان روی ادامه سیستم گذشته تاکید داشت. حال شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی برای بهبود این شرایط در نظر دارد کارت سـوخت را با کارت‌های بانکی تلفیق و ادغام کند. ایده‌ای که مخالفان و موافقان مختص خود را دارد. اکنون دولت دلایل زیادی برای جمع‌آوری کارت سـوخت از دسـت مصرف‌کنندگان دارد. از جمله آنکه سامانه هوشمند سوخت عمر زیادی دارد و در بخش سخت‌افزاری هم به درجه استهلاک رسیده است و مردم دائم با خرابی تجهیزات دست به گریبان هستند. البته مدیرعامل شرکت ملی پخـش فرآورده‌هـای نفتـی ایـران به تازگی اعلام کرد طرح جایگزینی کارت بانکی با کارت سـوخت در فاز مطالعه اسـت و اتفاق خاصی در جایگاه‌ها نیفتاده اسـت در هر حال آنچه از شـواهد پیدا اسـت و می‌توان به دلایل دولت برای این تصمیم به آن اکتفا کرد، این اسـت که در چند ماه گذشـته چند میلیون کارت سـوخت المثنی یا حتی جدید صادر شـده و هر کدام از آنها هزینه‌ای حداقل ۱۰۰ هزار تومانی برای مردم داشته است؛ با این روند نه تنها مردم ناراضی می‌شوند، بلکه آن کسی که کارت را صادر می‌کند یا واردات تراشه انجام می‌دهد نیز متضرر می‌شود.

عکس: صمت

در سوخت‌گیری نیاز به اتصال کارت بانکی به شبکه شتاب نیست

مدیر سـامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی از اجرای طرح آزمایشی عرضه سوخت از طریق کارت بانکی در یک جایگاه شهر تهران خبر داد و گفت: در صورت موفقیت‌آمیز بودن مراحل آزمایشی و صدور مجوزها، در مرحله نخست این طرح، توزیع بنزین سوپر از طریق کارت بانکی آغاز خواهد شد. به‌گفته محمد صادقی، برای استفاده از کارت بانکی در توزیع سوخت نیاز به اتصال به شبکه شتاب وجود ندارد و افرادی که کارت بانکی دارند، مانند طرح هدفمندی یارانه‌ها یک شـماره حساب در دسـترس به‌عنوان کارت سـوخت معرفی می‌کنند. این مقام مسئول معتقد است باتوجه به موانع تامین تراشه‌های کارت بانکی، این طرح نقش مهمی در کاهش هزینه‌های ارزی و رفع محدودیت‌های این حوزه خواهد داشت. هر تراشه بسته به نوع آن حدود یک دلار نرخ دارد که هزینه حمل و ثبت‌نام، صدور دوباره و توزیع آن نیز وجود دارد که با اسـتفاده از کارت بانکی، در تمامی این هزینه‌ها و زمان صرف‌شده بـرای تولید و توزیع کارت سـوخت صرفه‌جویی خواهد شـد. به‌ترتیب، اجرای آزمایشـی عرضه سـوخت با کارت بانکی آغاز شـده اسـت و باید منتظـر نتایج اجرای طـرح ماند. صمت در این گزارش مزایا و معایب اجرای این طرح را بررسی کرده است.

استفاده همزمان از کارت سوخت و کارت عابر منتفی می‌شود

مجید نیک‌فرد، کارشـناس حوزه انرژی به صمت گفـت: با حذف کارت سـوخت در ایران، کارت‌بانکی به‌عنوان یک روش جایگزین برای تخصیص سـوخت بـه کار می‌رود. با اسـتفاده از کارت‌بانکی، می‌توانید به‌راحتی و با دسترسـی آسـان بنزین خود را تامین کنیـد و نیـازی به حمـل چنـد کارت ندارید. برای بنزین زدن بـا کارت‌بانکی، باید به یکی از پایانه‌های خدماتـی مربـوط به سـامانه تخصیص سـوخت با کارت‌بانکـی مراجعـه و مبلغ موردنیـاز برای تامین بنزیـن را با اسـتفاده از کارت‌بانکی خـود پرداخت کنیـد. در صورتـی که کارت‌بانکی شـما با سـامانه تخصیص سـوخت مرتبط باشد، سهمیه سوخت شما نیز به‌صورت خودکار از حساب شما کم می‌شود.

این کارشـناس افزود: استفاده از کارت‌بانکی برای تخصیـص سـوخت در ایران، مزایایـی نظیر کاهش هزینه‌هـای مرتبط با پرداخـت هزینه بنزین را دارد. همچنین، این روش امنیت بیشتری را برای پرداخت هزینـه بنزین فراهم می‌کند و به شـما این امکان را می‌دهـد که در هر زمـان که بخواهید، بنزین خود را تامین کنید. باتوجه به حذف کارت سوخت در ایران، کارت‌بانکـی به‌عنوان یک روش جایگزین مناسـب برای تخصیص سـوخت به شـهروندان ارائه می‌شود که می‌توانند راحت‌تر سوخت‌گیری کنند.

▣ دردسرهای طرح جدید

نیک‌فـرد عنوان کـرد: البته اگر این طرح به حذف کارت سـوخت منجر شود، می‌تواند مشکلاتی را نیز ایجاد کند. با حذف کارت سـوخت، سامانه تخصیص سـوخت به‌صورت بانکی انجام می‌شـود و رانندگان نیاز دارند از روش‌های جایگزین، سـهمیه سـوخت خود را دریافت کنند. این موضوع ممکن اسـت باعث دشـواری در دریافت سهمیه سوخت و طولانی شدن صف در پایانه‌های خدماتی شـود. از طرفی، با حذف کارت سـوخت، پایانه‌های خدماتی باید از تجهیزات الکترونیکی و نرم‌افزارهـای جدیدی برای تخصیص سوخت استفاده کنند که ممکن است مشکلاتی فنی را بـرای آنهـا ایجاد کند. این موضوع ممکن اسـت نیازمند هزینه‌های بالا برای بروزرسـانی تجهیزات و آموزش کارکنان پایانه‌های خدماتی باشد. همچنین، ممکن اسـت برخی رانندگان و صاحبان خودروها با این تغییرات، آشنایی کافی در قبال استفاده از سامانه جدید را نداشـته باشـند و مشکلاتی در این زمینه را تجربه کنند. باتوجه به مشـکلات مطرح‌شده، به‌نظر می‌رسـد که حذف کارت سوخت، مسئله‌ای پیچیده و چالش‌برانگیز اسـت که نیازمند راهکارهایی جدید برای تخصیص سوخت است. وی گفت: در حال حاضر به‌طورخوشبینانه استفاده از کارت‌بانکـی به‌جای کارت سـوخت، به‌عنـوان یـک راهـکار جایگزین کاربردی و امن مطرح شـده است. با استفاده از کارت‌بانکی، رانندگان می‌توانند راحت‌تر، بنزیـن خـود را تامین کننـد. همچنین، اسـتفاده همزمـان از کارت سـوخت و کارت عابـر منتفـی می‌شـود و اطلاعات راننده و حساب بانکی در امنیت بیشتری قرار می‌گیرد. این کارشناس در پایان یادآور شـد: در نهایت، باتوجه به مشکلات گفته‌شده، به‌نظر می‌رسـد که حذف کارت سوخت، مسئله‌ای پیچیده و چالش‌برانگیز اسـت که نیازمند راهکارهایی جدید و کارآمـد برای تخصیص سـوخت و حل مشـکلات مرتبط با آن است.

> انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی رویکردی است که در قریب به اتفاق کشورهای دنیا در حال اجرا است، اما ما از زیرساخت‌های مناسب اجرای این فرآیند برخوردار نیستیم

مدیریت سهمیه سوخت با استفاده از کارت بانکی

فرامرز ادیب، کارشناس انرژی در رابطه با استفاده از کارت بانکی به‌جای کارت‌های سوخت به صمت توضیح داد: تجربه سـالیان قبـل و تکنولوژی‌های نوین نشـان می‌دهد که مدیریت سـهمیه سوخت بـا اسـتفاده از کارت بانکی به‌صرفه‌تـر، راحت‌تر و منطقی‌تر از روش اسـتفاده از کارت سـوخت است و با حذف کارت سـوخت می‌تـوان کارت بانکی را جایگزین کرد.

ایـن کارشـناس توضیح داد: سـامانه هوشـمند سوخت عمر زیادی دارد و در بخش سخت‌افزاری به درجه استهلاک رسـیده و خرابی تجهیزات مشهود اسـت. وضعیت فعلـی، موجب نارضایتـی مردم و مالکان جایگاه‌ها شـده و صف‌هـای انتظار در پمپ بنزین‌ها را افزایش داده است.

او بااشـاره به برخی پیچیده‌سازی‌ها خاطرنشان کرد: سـنگ بزرگ علامت نزدن اسـت و نباید کار دشـوار شـود، بلکه باید سـهمیه در بستر سیستم بانکی انجام شـود و لیتراژ سـوخت‌گیری در همان سـامانه ثبت شـود و اصولا نیـازی نداریم که برای تخصیص یارانه سوخت از کارت جداگانه‌ای استفاده کنیم و کارت بانکی نه‌تنها می‌تواند همان سـهمیه را به‌صـورت ریالی مدیریت کنـد، بلکه امکان رصد سـوخت‌گیری‌ها هـم وجـود دارد، در ایـن حالت مطمئنا یارانه سـوخت منحرف نمی‌شـود و امکان سوءاستفاده‌ها نیز کاهش می‌یابد.

▣ تلفیـق کارت بانکـی و کارت سـوخت صحیح نیست

او تاکید کرد: تلفیق کارت بانکی و کارت سوخت کار صحیحی نیسـت و باید با حذف کارت سوخت، مدیریت سهمیه فقط با کارت بانکی انجام شود و اگر قرار باشد سـامانه هوشمند سوخت همچنان وجود داشته باشد و اطلاعات خودروها و کارت‌های بانکی به آن اضافه شـود، کار پیچیده‌تر و هزینه‌ها افزایش می‌یابد و بحث امنیت داده به‌وجود می‌آید.

به‌اعتقاد این کارشناس، اسـتفاده از کارت بانکی به‌جای کارت سـوخت، مزایایی را به‌همراه دارد که از جملـه آنها می‌تـوان به صرفه‌جویـی در هزینه‌های سـامانه سـوخت، کاهش صف‌هـای انتظـار در پمپ بنزین‌هـا و جلوگیـری از نارضایتـی مردم اشـاره کرد. همچنیـن، این روش بهبود امنیت داده‌ها و جلوگیری از تقلب در سامانه سـوخت را نیـز با خود به‌همـراه دارد. در سـامانه سـوخت فعلی، هزینه‌های زیادی برای تهیه، توزیع و نگهداری کارت سـوخت وجود دارد. با استفاده از کارت بانکـی به‌جای کارت سـوخت، این هزینه‌ها کاهش خواهد یافت.

طرحی خوب با اجرای مبهم

ناصـر رئیسـی‌فرد، رئیـس انجمـن کارفرمایی شـرکت‌های زنجیره‌ای تامین و توزیع فرآورده‌های نفتی کشـور نیز در این‌باره گفـت: اجرای طرح با ابزارهـای تعریف‌شـده برای عملیاتی سـاختن آن به‌گونه‌ای اسـت که شاید صحبت کردن در این‌باره اندکـی زود باشـد، اما اجرای چنیـن طرحی چند سـال پیش از سـوی بخش خصوصی نیز به دولت اعلام شـده بود، چرا که انتقال سـهمیه سـوخت بـه کارت بانکی رویکردی اسـت کـه در قریب به اتفاق کشـورهای دنیا در حال اجرا اسـت، اما ما از زیرساخت‌های مناسب اجرای این فرآیند برخوردار نیستیم.

رئیس انجمن کارفرمایی شـرکت‌های زنجیره‌ای تامین و توزیع فرآورده‌های نفتی کشـور افزود: در جایگاه‌های سوخت کشور سخت‌افزار مناسب برای استفاده از کارت‌های بانکی به‌عنوان کارت سوخت و استفاده به این منظور موجود نیست و تراشه‌های موجـود در جایگاه‌ها با کارت‌های بانکی در این‌باره هماهنگی ندارد، علاوه بر آن زیرساخت‌های موجود امکان انتقـال اطلاعات فی‌مابین نظام بانکی و نهاد ذی‌صلاح سوخت‌رسـانی نیز پاسخگوی اجرای این طرح نیست.

رئیسـی‌فرد ادامه داد: بنا بر اطلاعات اعلام‌شده، مقرر شـده اسـت که این طرح در مرحله نخسـت به‌صورت آزمایشی در کشور اجرا شود و بعد به سایر نقاط و اسـتان‌ها نیز تعمیم یابد، امـا پیش از این بخش خصوصی طرح مبسـوطی بـرای اجرای این طرح ارائه کرده بود که توجهی به آن نشد و این‌بار نیز بدون مشـاوره با بخش خصوصی دولت اقدام به اجرای طرحی کرده است.

▣ عدم‌پشتیبانی تجهیزات جایگاه‌های سوخت

وی معتقد اسـت: بـرای اجرای این طـرح باید دسـتگاه‌های پوز را مجهز به سـخت‌افزار مناسـب برای استفاده در جایگاه‌های سوخت کنند یا اینکه با ارائه راهکاری کارت‌های سـوخت سراسـر کشور را بـا اعمـال تغییراتی برای اسـتفاده در جایگاه‌ها تجهیـز کنند، چرا کـه کارت‌های بانکـی قادر به نمایش سـهمیه سـوخت و میزان استفاده نیستند و تلمبه‌های موجـود در جایگاه‌ها امکان انجام این کار را ندارند. رئیس انجمن کارفرمایی شـرکت‌های زنجیره‌ای تامین و توزیع فرآورده‌های نفتی کشـور درباره برآورد هزینه اجرای این طـرح و تامین سـخت‌افزارهای موجود یا حذف کارت‌های سـوخت گفت: هیچ برآورد خاصی در ایـن زمینه وجود ندارد، امـا باید امنیت مالی و اطمینان‌خاطـر کاربران از بـه کار بردن کارت‌های بانکی خود در این راسـتا به‌طورکامل تامین شود تا این طرح با نتیجه مطلوبی همراه باشد.

سخن پایانی

برخی معتقدند که اجرای آزمایشی این طرح فرصت خوبی برای شناسایی و رفع مشکلات احتمالی این طرح است که تاکنون در بیشتر کشورهای جهان اجرایی شده و از مزایای خوبی نیز برخوردار بوده است. با این‌همه تاکید می‌شـود که تامین تجهیزات لازم به‌منظور ممانعت از کلاهبرداری‌ها و مشـکلات امنیتی برای صاحبان کارت‌های بانکی از جمله ضروریاتی است که باید در اولویت برنامه‌های مسئولان و جایگاهداران قرار گیرد.

احتمال افزایش تعداد روزهای آلوده در تابستان

معاون محیط‌زیست انسانی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست استان تهران ضمن انتقاد از روند کند اجرای طرح کهاب (طرحی برای صرفه‌جویی اقتصادی در مصرف سوخت) در جایگاه‌های سوخت پایتخت گفت: شاخص‌ترین آلاینده هوای تهران در فصل گرم گاز ازن است و باتوجه به اینکه اداره‌کل هواشناسی استان پیش‌بینی کرده است که احتمالا در امسال تابستان گرم‌تری را نسبت به سال قبل تجربه کنیم، به‌نظر می‌رسد در تابستان ۱۴۰۲ تعداد روزهای آلوده از تابستان ۱۴۰۱ بیشتر شود. این نکته‌ای است که زهره عبادتی، معاون محیط‌زیست انسانی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست استان تهران در گفت‌وگو با ایلنا به آن اشاره کرد و گفت: در تابستان امسال مانند سال گذشته آلاینده شاخص هوای تهران در بیشتر روزها گاز ازن است که در سال‌های اخیر با افزایش دمای هوا و شدت تابش خورشید در فصل گرم به مهم‌ترین آلاینده هوای پایتخت تبدیل شده است. در تابستان ۱۴۰۲ نیز تا امروز شرایط آلودگی هوای تهران کمابیش مشابه تابستان ۱۴۰۱ بوده، اما باتوجه به اینکه اداره‌کل هواشناسی استان پیش‌بینی کرده است که احتمالا در امسال تابستان گرم‌تری را نسبت به سال قبل تجربه کنیم، به‌نظر می‌رسد در تابستان ۱۴۰۲ تعداد روزهای آلوده از تابستان ۱۴۰۱ بیشتر شود. وی افزود: غلظت گاز ازن در آسمان پایتخت معمولا در روزهای گرم از حدود ساعت ۲ بعدازظهر تا حوالی غروب آفتاب بالا می‌رود و با کاهش دمای هوا در طول شب، غلظت این آلاینده نیز کم می‌شود، اما باز هم چون در همان ساعات بعدازظهر تا شب، غلظت ازن به میزان قابل‌توجهی افزایش پیدا می‌کند، معمولا در روزهای گرم سال، این گاز به شاخص‌ترین آلاینده هوای تهران تبدیل می‌شود.

بررسی اثر کنوانسیون‌های بین‌المللی بر محیط‌زیست جهان و ایران

طبیعت بهترین متحد بشر

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

۵۰ سال پیش در یک روز گرم تابستانی، نخستین کنفرانس بین‌المللی درباره محیط‌زیست جهان برگزار شد و میزبان این کنفرانس استکهلم، پایتخت سوئد بود. این کنفرانس سازمان ملل متحد برگرفته از قطعنامه‌ای بود که در مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۱۹۶۸ منعقد شد و حاضران در این قطعنامه خواستار برگزاری کنفرانسی بین‌المللی در حوزه محیط‌زیست شدند. Unfccc در در این‌باره نوشته است، در واقع جنگ سرد، خلأ آگاهی از محیط‌زیست و یک‌سری بلایای زیست‌محیطی از دلایل مهم شکل‌گیری این کنفرانس بین‌المللی شد. این جلسه بین‌المللی ثابت کرد که همکاری چندجانبه میان دولت‌ها باوجود منفعت‌طلبی‌ها در زمینه محیط‌زیست امکان‌پذیر است و در سرتاسر جهان عطش واقعی برای مقابله با این مسائل وجود دارد. در نهایت، کنفرانس استکهلم بازوی زیست‌محیطی سازمان ملل متحد شناخته و منجر به تدوین برنامه محیط‌زیست سازمان ملل (UNEP) شد. در واقع، نشان داد که می‌توان با مشکلات فرامرزی مانند آلودگی به‌طورموثر مقابله کرد.

بعد از این کنوانسیون تا کنون، موفقیت‌های بسیاری در زمینه محیط‌زیست حاصل شده است که در نهایت به توسعه قوانین بین‌المللی در این حوزه انجامید و در پی آن، کنوانسیون‌های مهم دیگری تشکیل شد که آثار جدی در حفظ محیط‌زیست داشتند. صمت در این گزارش به شرح چند نمونه از کنوانسیون‌های تاثیرگذار در محیط‌زیست و همچنین به کنفرانس گردوغبار که قرار است در شهریور امسال در تهران برگزار شود؛ پرداخته است.

کنوانسیون دریایی مارپل در سال ۱۹۷۳

از جمله آنها کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از کشتی‌ها موسوم به مارپل (MARPOL) در سال ۱۹۷۳ است. هدف از این معاهده، حفظ محیط‌زیست دریایی به‌وسیله حذف کامل آلودگی ناشی از مواد نفتی و مواد مضر دیگر و همچنین کاهش تخلیه اتفاقی این مواد در آب دریاها بود. چنانچه تخلیه یا آلودگی رخ دهد، هر دولت عضو باید مدارک و مستنداتی را که نشان‌دهنده تخلیه مواد مضر یا جریانی از مواد که حاوی چنین مواد مضری باشد که باعث تخلف از مفاد کنوانسیون شود، در راستای مرجع دریایی دولت صاحب پرچم کشتی تهیه و ارائه کند و هنگامی که یک دولت عضو، گزارشی مبنی بر سانحه آلودگی دریافت کرد، باید بلافاصله مرجع دریایی کشتی آلوده‌کننده را از وقوع سانحه آلودگی مطلع کند. در صورتی که یک سانحه دربردارنده اثرات مضر مهمی برای محیط‌زیست باشد، دولت‌های عضو باید به سانحه رسیدگی کنند و متخلفان به دادگاه معرفی شوند و مجازات‌ها باید به‌اندازه کافی محکم باشند تا از وقوع مجدد تخلف جلوگیری شود.

▣ جلوگیری از مبادلات گونه‌های در حال انقراض

کنوانسیون تجارت بین‌المللی گونه‌های در حال انقراض نظیر جانوران و گیاهان وحشی؛ موسوم به سایتس (CITES) یا واشینگتن که در سال ۱۹۷۵ برگزار شد. هدف این معاهده جلوگیری از مبادلات آن دسته از گونه‌های گیاهی و جانوری وحشی است که در معرض انقراض قرار دارند. همچنین سطح حفاظتی مختلفی برای بیش از ۳۷هزار گونه جانوری و گیاهی در آن تعریف و این کنوانسیون توسط ۱۸۳ کشور و اتحادیه اروپا امضا شده است. دولت‌های متعهد با شناخت آنکه حیوانات و گیاهان وحشی با گونه‌های متنوع و زیبای خود جزء غیرقابل‌جانشینی از سیستم‌های مختلف طبیعی کره زمین هستند، باید برای نسل حاضر و آینده حفظ و نگهداری شود. همچنین، آنها با شناخت این اصل با یکدیگر توافق کردند که همکاری بین‌المللی برای حفظ بعضی از گونه‌های گیاهان و حیوانات وحشی علیه بهره‌برداری بی‌رویه از طریق تجارت بین‌المللی امری حیاتی و لازم است. از دیگر پیروزی‌ها می‌توان به حذف کلروفلوئوروکربن‌ها (CFCs) تحت‌پروتکل مونترال در سال ۱۹۸۷ که از لایه ازون محافظت می‌کند، توقف شکار نهنگ و کاهش باران اسیدی در کشورهای صنعتی و ممنوعیت تخلیه زباله‌های رادیواکتیو در دریا اشاره کرد.

▣ پایان پلاستیک در ۲۰۲۲

این قطعنامه که در نایروبی امضا شد، با هدف پایان دادن به آلودگی پلاستیک و ایجاد یک توافقنامه الزام‌آور بین‌المللی تا سال ۲۰۲۴ است. این قطعنامه به چرخه حیات کامل پلاستیک، از جمله تولید، طراحی و دفع آن می‌پردازد. این توافقی است. تولید پلاستیک در دهه‌های گذشته به‌طورتصاعدی افزایش یافته است و اکنون به حدود ۴۰۰ میلیون تن در سال می‌رسد؛ رقمی که قرار است تا سال ۲۰۴۰، ۲ برابر شود.

در انتظار فاجعه

اما یکی از مهم‌ترین این کنوانسیون‌ها در سال ۲۰۱۵ در شهر پاریس برگزار شد. کنفرانس تغییرات آب‌وهوایی سازمان ملل که به‌عنوان COP۲۱ نیز شناخته می‌شود، منجر به یک توافق مهم آب‌وهوایی شد. در نشست پاریس ۱۹۵ کشور، نخستین توافق جهانی و الزام‌آور جهانی آب‌وهوا را به‌تصویب رساندند. هدف آن محدود کردن گرمایش زمین به زیر ۲ درجه سانتیگراد و ترجیحا به ۱.۵ درجه سانتیگراد در مقایسه با سطوح پیش از صنعتی شدن است. رضا فلاح، کارشناس تغییر اقلیم در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: هیچ مسیر قابل‌اطمینانی برای محدود ساختن افزایش دمای کره زمین به ۱.۵ درجه وجود ندارد و اجرایی نشدن برنامه‌های کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، راهی را جز تحول سریع در رفتار جامعه برای مقابله با اثرات بحران‌های اقلیمی باقی نگذاشته است.

به‌گفته وی، شکاف میان تعهدات کشورها برای کاهش انتشار دی‌اکسید کربن مشهود و آنچه موردنیاز است تا افزایش دما به ۱.۵ درجه محدود شود، موردبررسی قرار گرفته و به نتایج ناامیدکننده‌ای رسیده است. آنچه کشورها تا به حال برای اقدام وعده داده‌اند، حتی اگر به‌صورت کامل هم عملی شود، منجر به افزایش دمای حدود ۲.۵ درجه برای کره زمین می‌شود که موجب رخدادهای شدید جوی فاجعه‌بار در سرتاسر کره زمین خواهد بود.

فلاح بااشاره به اینکه حتی اگر کشورها به معاهده پاریس هم متعهد باشند، باز هم شرایط مطلوبی به‌لحاظ دمایی در انتظار کره زمین نیست، می‌گوید: چنانچه، افزایش دمای حدود یک درجه‌ای که تا امروز با آن مواجه شده‌ایم، منجر به بروز چنین رخدادهایی از آسیا و خاورمیانه تا اروپا و امریکا شده است. حال اگر وعده‌های بلندمدت کشورها برای رسیدن به انتشار کربن صفر تا سال ۲۰۵۰ محقق شود، دمای زمین تا حدود ۱.۸ درجه افزایش خواهد یافت که البته با روند کند اقدامات این‌چنینی، هیچ اطمینانی در رسیدن به این نتیجه وجود نخواهد داشت.

▣ فقط متعهدان زیاد شدند

به‌گفته این اقلیم‌شناس، کشورها در اجلاس اقلیمی گلاسکو (COP۲۶) توافق کردند که تعهدات خود را برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای افزایش دهند، اما با روی کار آمدن اجلاس COP۲۷ در شرم‌الشیخ مصر، فقط با افزایش تعهدات چند ده کشور مواجهیم که تنها یک درصد از انتشار گازهای گلخانه‌ای را تا سال ۲۰۳۰ کاهش خواهند داد.

وی می‌گوید: این در حالی است که برای رسیدن به هدف افزایش دمای ۱.۵ درجه، میزان انتشار این گازها در جهان باید کمابیش ۵۰ درصد کاهش یابد. بنابراین، وقایعی چون امواج حرارتی (افزایش شدید دما)، سیل‌ها و توفان‌های مرگبار، تغییرات شدید الگوی بارش، آتش‌سوزی جنگل‌ها و از بین رفتن گونه‌های زیستی در سال‌های پیش‌رو، به‌وضوح افزایش خواهند یافت.

حتی اگر کشورها به معاهده پاریس هم متعهد باشند، باز هم شرایط مطلوبی به‌لحاظ دمایی در انتظار کره زمین نیست

تهران، میزبان کنفرانس گردوغبار

بی‌شک میزبانی کنوانسیون‌ها و کنفرانس‌های محیط‌زیستی می‌تواند در جلب توجه کشورهایی که نقش مهمی در توسعه پایدار محیط‌زیست دارند، موثر باشد. همچنین، به انتقال دانش و فناوری میان کشورها هم کمک شایانی می‌کند. محمد سلاحقه، رئیس سازمان محیط‌زیست خبر از برگزاری نشست بین‌المللی گردوغبار در تهران داد. به گزارش مهر، وی گفت: در این راستا با پیگیری‌های انجام‌گرفته، موضوع گردوغبار در قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل متحد طرح شد و به‌سبب آن، کنفرانس بین‌المللی مقابله با پدیده گردوغبار در سطح بلندپایه تاریخ ۹ و ۱۰ سپتامبر امسال در تهران برگزار خواهد شد. داریوش گل‌علیزاده، رئیس مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان محیط‌زیست در گفت‌وگو با صمت درباره این نشست بین‌المللی می‌گوید: این نشست در راستای هم‌افزایی و تبادل تجربیات بین کشورها برگزار خواهد شد. در واقع، در پی تصمیماتی است که در سازمان ملل گرفته شد. در این نشست بین‌المللی نزدیک به ۳۰ کشور که نقش جدی در بروز پدیده گردوغبار دارند، قرار است به تهران بیایند. هدف تقویت دیپلماسی در حوزه گردوغبار است که در بیانات رهبر معظم انقلاب هم به آن اشاره شده است. به‌اعتقاد وی، ایجاد صندوق‌های مالی مشترک در جریان کنوانسیون‌ها می‌تواند کشورها را به اهداف مشخص و معینی برساند. در حقیقت، با ایجاد صندوق‌های مالی مشترک می‌توان پروژه‌های مشترکی را در راستای منافع گروهی کشورها تشخیص داد؛ به‌گونه‌ای که منافع این نشست می‌تواند متوجه کل منطقه شود. به‌گفته گل‌علیزاده، در این کنوانسیون‌ها می‌توان از طریق تبادل تجربیات کشورها و ارائه فناوری‌ها و همچنین کمک‌های مالی اقدامات مهمی را در راستای بهبود وضعیت محیط‌زیست پیگیری کرد و به ثمر رساند. در چند دهه اخیر، این کنوانسیون‌ها رشد زیادی کرده و به همکان میزان تعهدات کشورها بیشتر شده است. به باور من، کشورهای توسعه‌یافته که صاحب تکنولوژی هستند، باید در جریان این کنوانسیون‌ها به‌ویژه معاهده پاریس به‌منظور همکاری با کشورهای در حال توسعه قرار بگیرند تا هم حمایت مالی و هم فناوری‌های لازم را انتقال بدهند.

▣ توسعه یافته‌های بی‌مسئول

به‌گفته وی، از آنجایی که کشورهای توسعه‌یافته که سهم بیشتری نسبت به کشورهای در حال توسعه در انتشار گازهای گلخانه‌ای دارند، باید در دل این کنوانسیون‌ها تعهدات بیشتری را بپذیرند؛ اما متاسفانه این اتفاق نیفتاد. در ایران رویکردهای متنوعی برای کاهش کربن داریم که یکی از آنها بحث اقتصاد کم کربن است که بسیاری از این موارد در اسناد و سیاست‌های کشور درج شده است. وی می‌گوید: درست است که کشور ما در انتشار گازهای گلخانه‌ای سهم دارد، اما با فاصله بسیار زیاد از ۴ کشور ابتدایی در لیست سیاه انتشار کربن نظیر روسیه، چین، امریکا و هند قرار دارد.

▣ آسمان مرز ندارد

وی بااشاره به نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در دسترسی به فناوری‌هایی که موجب تسهیل فرآیند محافظت از محیط‌زیست می‌شود، می‌گوید: توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان فرصتی بود که در خلال تحریم‌ها ایجاد شد، اما همچنان در دسترسی به برخی فناوری‌ها محدودیت داریم.

از آنجایی که موضوع محیط‌زیست فرامرزی است، نیاز به همکاری‌های بین‌المللی به‌شدت احساس می‌شود. در شرایط وقوع مخاطرات ناشی از تغییرات اقلیمی به‌تدریج تمامی کشورها درگیر آن می‌شوند و هیچ کشوری جان سالم به در نمی‌برد. به‌اعتقاد وی، تغییرات اقلیمی هم در حوزه تامین غذا، فرسایش خاک، خشکسالی، بیابان‌زایی، زوال تنوع‌زیستی و آتش‌سوزی و همچنین اختلال در صنعت گردشگری کسب‌وکارها اثر منفی خود را نشان داده است و باید کاری کنیم که اینها را به‌حداقل برسانیم.

سخن پایانی

تنها یک دقیقه به پایان جهان باقی است. این سخنی بود که بوریس جانسون، نخست‌وزیر سابق انگلیس در COP۲۶ برای توصیف بحران‌های ناشی از تغییرات اقلیمی بیان کرد. وی در سخنانش گفته است که آنچه غم‌انگیز است، این است که تغییرات آب‌وهوایی فیلم سینمایی نیست و آخرالزمان به‌واسطه وقوع تغییرات آب‌وهوایی یک واقعیت است. همچنین، آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل معتقد است: تغییر اقلیم یک چالش جهانی پیش‌روی بشر است که از نظر اهمیت، هم‌رده با رکودهای اقتصادی عظیم و جنگ قرار می‌گیرد و خود می‌تواند سبب به‌وجود آمدن آوارگان اقلیمی و منجر به جنگ آب و کربن شود. تغییر اقلیم سبب از بین رفتن سواحل که حدود ۷۰ درصد مردم جهان در آنها زندگی می‌کنند، می‌شود و خشکسالی و شیوع بیماری‌های نوپدید و بازپدید را در پی خواهد داشت و علاوه بر تهدید سلامتی، امنیت غذایی را نیز تهدید می‌کند. آنچه مسلم است، ما تنها با همکاری می‌توانیم با چالش‌های بحران تغییر اقلیم مقابله کنیم.

یادداشت

دست به چرخه زیستی حیوانات نزنید

ایمان معماریان
دامپزشک

حیوانات آزاد در طبیعت به ۲ دسته کلی تقسیم‌بندی می‌شوند؛ بخش نخست آن دسته از حیوانات غیراهلی نظیر پلنگ، شیر و... را شامل می‌شود که باید در طبیعت رها باشند تا در چرخه زیستی خود قرار بگیرند. دسته دوم حیوانات اهلی هستند که به‌دلیل بی‌مسئولیتی انسان‌ها در سطح شهر رها شده‌اند. به‌طورمعمول دسترسی به غذا برای حیوانات بخش نخست که در چرخه زیستی طبیعت قرار دارند، ممکن است در یک فصل دسترسی به منابع غذایی برای آنها بیشتر و در فصلی کمتر باشد. این نوسان در دسترسی به غذا، خود عامل مهمی برای تعادل‌بخشی به کنترل جمعیت طبیعی حیوانات و چرخه‌های تولیدمثلی آنها است. در این شرایط، روند طبیعی بر زندگی آنها حاکم می‌شود که نیازی به دخالت انسان در غذارسانی نیست. در واقع، کاهش درجه هوا یا افزایش آن، دلیل علمی برای غذارسانی‌های غیراصولی انسانی نیست و اگر افراد دست به چنین نحوه دسترسی به غذا برای حیوانات از سوی طبیعت تعیین می‌شود که این روند در چرخه زیستی آنها نهادینه شده است. گفتنی است، طبیعت در طول میلیون‌ها سال این گونه به روند تکاملی خود ادامه داده و حیوانات هم بر طبق آن از گذشته تاکنون جمعیت خود را کنترل کرده و به تولیدمثل پرداخته‌اند. به‌طورمعمول نوع و میزان غذاهایی که حیوانات می‌خورند تازنده بمانند از سوی طبیعت بکر تعیین می‌شود. در واقع، آنها می‌دانند که در چه زمانی از سال چه بخورند و چقدر باید به بدن‌شان غذارسانی کنند. همان‌گونه که اشاره شد، این روند برای طبیعت دست‌نخورده حاکم است و افراد عادی که شناختی از آن ندارند، نباید در فرآیند غذارسانی به حیوانات اخلال ایجاد کنند؛ آن هم غذاهایی که به‌طورمعمول پسماند غذاهای انسانی است. برخی معتقدند که اینکه افراد بدون اطلاعات و خودجوش غذارسانی کنند، نه‌تنها کمکی به حیوانات نمی‌کند، بلکه ریسک به‌خطر افتادن جان حیوانات بیشتر می‌شود. این فرآیند تنها برای شرایطی مجاز است که به فراخور دخالت‌های بیش از اندازه انسان در طول سال‌ها چرخه زیستی حیوانات با اخلال مواجه شده باشد یا غذای لازم در برهه‌ای از زمان در دسترس حیوان نباشد. کارشناسان در چنین شرایطی غذارسانی به حیوان را مجاز می‌دانند. در شرایطی که طبیعت به‌دلیل دخالت‌های انسانی از حالت بکر خارج شود، می‌توان مجوز غذا یا آبرسانی در طبیعت را صادر کرد که البته این فرآیند هم نباید از سوی افراد عادی انجام شود. در واقع، اینکه هر انسانی به‌شکل خودجوش به فرآیند غذارسانی بپردازد، امری اشتباه است. در کل، پیش از دخالت انسان در چرخه‌های زیستی، غذارسانی مجاز نیست؛ اما در صورت بروز آلودگی‌های زیست‌محیطی به‌گونه‌ای که دسترسی حیوانات به غذا محدودتر شود و تحدیدی برای انقراض گونه‌های مختلف به‌حساب بیاید، بعد از کارشناسی‌های دقیق و در نظر گرفتن شاخص‌های متعدد؛ میزان، نوع، زمان و نحوه غذارسانی باید طبق اصولی که برای حیوانات مخاطره‌آمیز نباشد، انجام بگیرد. در اصل، پژوهش‌ها مشخص می‌کند که غذارسانی باید چه اصولی داشته باشد. برای مثال، اگر غذا در یک منطقه واحد ریخته شود، ممکن است در اثر اجتماع حیوانات، انتقال بیماری‌های مختلف به‌راحتی انجام بگیرد، بنابراین غذارسانی باید از کانال کارشناسان و مسئولان کاربلد محیط‌زیستی انجام شود. در بسیاری از غذارسانی‌های غیراصولی، حجم غذا و نوع ماده غذایی برای حیوانات مشکل ایجاد می‌کند، چرا که به‌طورمعمول کربوهیدرات و چربی بالایی به بدن حیوانات می‌رسد و این موجب ایجاد نبود تعادل در جمعیت آنها می‌شود. گفتنی است، برخی حیوانات در برخی فصول باید غذای کمتری بخورند و وزن خود را کاهش دهند تا دوام بیشتری در طبیعت داشته باشند. با غذارسانی بی‌ملاحظه انسانی، ممکن است روند زیست آن با اخلال مواجه شود. غذارسانی برای این دسته از حیوانات به‌لحاظ زیست‌محیطی امری اشتباه است؛ از آنجایی که این حیوانات به منابع غیرطبیعی انسانی نظیر پسماندها و زباله‌های خانگی دسترسی دارند، روزبه‌روز جمعیت‌شان نسبت به ظرفیت طبیعی رو به افزایش است. ناگفته نماند که در شهرها افزون بر سگ و گربه، حیوانات اهلی دیگر هم زندگی می‌کنند که آنها هم به‌دلیل مدیریت نشدن پسماندها جمعیت‌شان رو به افزایش است. حیواناتی نظیر سگ و گربه در اصل نباید رها شوند، چرا که رها شدن آنها، هم برای خودشان آسیب‌زا است و هم در صورت افزایش جمعیت، برای انسان‌ها هم خطرآفرین هستند. باید به این موضوع هم واقف باشیم که زیاد شدن یک گونه حیوانی در محیط‌زیست شهری منجر به از بین رفتن یا به‌خطر افتادن زیستگاه حیوانات دیگر می‌شود و ممکن است، موردهجوم حیواناتی که جمعیت بیشتری دارند، قرار بگیرند.

برنامه تالار شیشه‌ای برای حفظ منافع سهامداران

اصول حاکمیت شرکتی پیاده‌سازی می‌شود

حاکمیت شرکتی، شامل مجموعه‌ای از روابط بین مدیریت شرکت، هیات مدیره، سهامداران و ذی‌نفعان دیگر است. علاوه بر آن، ساختاری ارائه می‌کند که از طریق آن، اهداف شرکت، ابزار دستیابی به آن و شیوه‌های نظارت بر عملکرد شرکت تعیین می‌شود. چند وقتی است که با الزام سازمان بورس و اوراق بهادار مباحث مرتبط با حاکمیت شرکتی در ایران، به‌ویژه شرکت‌های بورسی داغ شده و رئیس سازمان بورس نیز از پیاده‌سازی اصول حاکمیت شرکتی با هدف حفظ منافع سهامداران خبر داده است.

عکس: آیدا فریدی

برقراری تعادل بین منافع ذی‌نفعان بازار

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در همایش چشم‌انداز حاکمیت شرکتی، الزامات و چالش‌ها گفت: باتوجه به فضای بازار سرمایه و گسترش جامعه سهامداری به ۶۰ میلیون نفر، فعالیت هزار نهاد مالی و... اجرای حاکمیت شرکتی گریزناپذیر است و بدون اجرای آن نمی‌توانیم بازار سالمی داشته باشیم. به گزارش سازمان بورس، مجید عشقی ضمن بیان این مطلب افزود: یکی از بحث‌های جدی ما در سال‌های اخیر، برقراری تعادل بین منافع ذی‌نفعان بازار سرمایه بوده است. حاکمیت شرکتی یکی از دغدغه‌های جدی ما است که هم برای ناشران و هم نهادهای مالی معنا دارد. این بحث سالیان سال مغفول مانده بود. وی اضافه کرد: بیش از ۵۰ سال است که دنیا در این زمینه کارکرد دارد و این موضوع تغییرات بسیاری کرده است. پس از بحران مالی ۲۰۰۸، حاکمیت شرکتی بسیار جدی گرفته شد و معنای دیگری پیدا کرد. عشقی ادامه داد: مقررات حاکمیت شرکتی در کشور ما وضع شده، اما نیازمند فعالیت بیشتر سازمان و نهادهای مالی در این زمینه هستیم. رئیس سازمان بورس ابراز کرد: امیدوارم بتوانیم مقوله حاکمیت شرکتی را به‌طور کامل اجرا کنیم. اگر حاکمیت شرکتی به‌درستی پیاده شود، تعادل بین منافع ذی‌نفعان برقرار خواهد شد. حاکمیت شرکتی از منافع سرمایه‌گذاران حمایت خواهد کرد. وی تصریح کرد: حاکمیت شرکتی سلامت بازار و پایداری شرکت‌ها را افزایش خواهد داد.

همچنین کاهش ریسک را به‌دنبال دارد و مسئولیت‌پذیری شرکت در محیط اجتماعی را افزایش و هزینه‌های مالی را کاهش می‌دهد.

اصلاح و اجرای دستورالعمل بعد از ۵ سال

عشقی با اشاره به اینکه سازمان بورس سال گذشته به مقوله اصلاح دستورالعمل حاکمیت شرکتی پرداخت، گفت: ۴، ۵ سال از تصویب این دستورالعمل می‌گذشت، اما امکان اجرای آن وجود نداشت؛ از این رو با اصلاح چالش‌های مربوطه، آن را به مرحله اجرا رساندیم. عشقی افزود: البته به اجرا رساندن این دستورالعمل به‌تنهایی کفایت نمی‌کند و باید سلسله آموزش‌هایی را در این زمینه داشته باشیم. وی اضافه کرد: بعضا در کمیته تخلفات و پرونده‌هایی که بررسی می‌شود با پدیده‌های جالبی همچون اظهار بی‌اطلاعی اعضای غیرموظف هیات‌مدیره ناشران نسبت به یک تصمیم مواجه می‌شویم که در برخی موارد این مسئله ایجاد چالش می‌کند. رئیس سازمان بورس تاکید کرد: باید توجه داشت تصمیمات در هیات‌مدیره ناشران به تمامی اعضا مربوط می‌شود؛ بنابراین باید در دوره‌های آموزشی مطرح و الزامات دستورالعمل حاکمیت شرکتی همچون قانون تجارت، دستورالعمل‌های افشا و پذیرش و سایر مفادی که ملزم به رعایت آن هستند، گوشزد شود. رئیس سازمان بورس در این همایش عنوان کرد: باید دستورالعمل حاکمیت شرکتی گسترش پیدا کند. اکنون به فکر تبدیل آن به قانون هستیم تا به این واسطه ضمانت اجرایی آن افزایش پیدا کند. وی خاطرنشان کرد: بنا داریم این مسئله را در مجلس مطرح کنیم و مفاد آن از پشتوانه قانونی بیشتری برخوردار شود. رئیس سازمان بورس تصریح کرد: باتوجه به فضای بازار سرمایه و گسترش جامعه سهامداری به ۶۰ میلیون نفر، فعالیت هزار نهاد مالی و... اجرای حاکمیت شرکتی گریزناپذیر است و بدون اجرای آن نمی‌توانیم بازار سالمی داشته باشیم. عشقی گفت: به‌دنبال تصویب میانجی هستیم که میزان اجرای حاکمیت شرکتی، سنجیده و رتبه‌بندی اعلام شود تا سهامداران از این میزان مطلع شوند. رئیس سازمان بورس همچنین اذعان کرد: بسیاری از مشکلات بازار سرمایه که از بیرون بازار به ما تحمیل می‌شود، به عدم رعایت حاکمیت شرکتی بازمی‌گردد.

تلاش مجلس برای انجام اصلاحات در حاکمیت شرکتی

عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس اظهار کرد: در قانون بازار سرمایه به احکام مختلف مربوط به این بازار پرداخته شده و به‌نظر می‌رسد از جامعیت خوبی برخوردار است؛ با این حال در کمیسیون اقتصادی مجلس تلاش داریم که اصلاحات ساختاری مطلوب، به‌خصوص در حوزه حاکمیت شرکتی داشته باشیم.

مجتبی توانگر ادامه داد: بازار سرمایه یکی از بازارهای مهم هر کشوری در دنیا است و باتوجه به حضور گسترده اشخاص حقیقی و حقوقی در این بازار، بحث حاکمیت شرکتی و حکمرانی در آن همواره از دغدغه دولتمردان است. در دنیا این مسئله را طوری تنظیم کرده‌اند که کارآیی، عدالت، شفافیت و سهولت در تامین مالی به‌وجود بیاید. وی اضافه کرد: مقام قانون‌گذار در قانون بازار اوراق بهادار ایران ناظر بر حکمرانی مطلوب در بازار سرمایه بوده و در احکام متعددی سعی در دستیابی به این اهم داشته؛ با این حال حکمرانی بازار سرمایه با چالش‌هایی مواجه است.

انتقال تجربه جهانی به ناشران

به گفته محمدامین قهرمانی، معاون ناشران و اعضای شرکت بورس اوراق بهادار تهران، سازمان بورس در همایش حاکمیت شرکتی به‌دنبال انتقال تجربه جهانی به ناشران است. به گزارش فردای اقتصاد، معاون ناشران و اعضای شرکت بورس اوراق بهادار تهران با اشاره به برگزاری همایش حاکمیت شرکتی عنوان کرد: پیرو اصلاحاتی که دستورالعمل حاکمیت شرکتی در اواخر سال گذشته داشت، این مهم با جدیت و الزامات بیشتری پیگیری شد.

وی گفت: حاکمیت شرکتی مجموعه‌ای از رویه‌ها و فرآیندهایی است که هدایت و راهبری شرکت را به‌دنبال دارد. در واقع این مقوله به‌دنبال این است که روابط موجود بین مدیران، هیات‌مدیره و سهامداران و سایر ذی‌نفعان، تنظیم شود. معاون ناشران و اعضای شرکت بورس اوراق بهادار تهران در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه در اقتصاد خصولتی آیا همایش بورس نتیجه‌بخش خواهد بود، گفت: به‌دنبال شکل‌دهی ادبیات موضوعی و گفتمان هستیم. از امسال رتبه‌بندی ناشران شروع خواهد شد و به عموم مردم نیز اعلام می‌شود. ضمن اینکه در دستورالعمل حاکمیت شرکتی سیاست‌های تنبیهی و انضباطی برای هیات مدیره، ناشران نیز دیده شده است.

حاکمیت شرکتی بورس چیست؟

حاکمیت شرکتی مجموعه‌ای از قواعد و سازکارهای قانونی و مالی است که اجرای آن ضمن هدایت و کنترل شرکت‌ها و روابط بین سهامداران، موجب اثربخشی، کارآیی، رشد پایدار و ثبات مالی شرکت می‌شود. براساس ماده ۳۱ دستورالعمل جدید حاکمیت شرکتی، به‌منظور حفظ حقوق سهامداران، سود سهامداران عمده و کنترلی نباید پیش از سایر سهامداران پرداخت شود. همچنین طبق ماده ۷ این آیین‌نامه، هیات مدیره شرکت‌ها باید ضمن استفاده از گزارش کارشناس رسمی منتخب مراجع ذی‌صلاح قانونی در معاملات بااهمیت، جزئیات معاملات را نیز افشا کنند.

بر همین اساس سازمان بورس برای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، پیشگیری از وقوع تخلفات و ساماندهی و توسعه بازار شفاف و منصفانه اوراق بهادار و طبق بندهای ۲، ۸، ۱۱ و ۱۸ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار، دستورالعمل حاکمیت شرکتی ناشران ثبت‌شده نزد سازمان بورس را که در ۶ فصل، ۴۳ ماده و ۲۸ تبصره در مهر ۱۴۰۱ به تصویب هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسیده بود، دی همان سال به کلیه ناشران و موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار ابلاغ کرد. به‌واسطه این دستورالعمل جدید سود دریافتی سهامداران کنترل و به‌موقع و درست پرداخت می‌شود؛ یعنی سود سهامداران عمده پیش از سود سایر سهامداران واریز نخواهد شد.

سخن پایانی

بسیاری از کارشناسان و فعالان حقوقی بازار سرمایه معتقدند در دستورالعمل قبلی، برخی موارد غیرواقع‌بینانه تنظیم شده بود و امکان اجرای برخی از بندهای آن به‌علت شرایط خاص حاکم بر بسیاری از شرکت‌ها و عدم پیش‌بینی در لایحه اصلاحی قانون تجارت نبود. در این زمینه می‌توان به تعداد اعضای مستقل هیات مدیره که نباید کمتر از ۲۰ درصد تعداد کل آن باشد، اشاره کرد.

موضوعاتی از جمله تشکیل کمیته‌های تخصصی و بررسی معاملات با اشخاص وابسته که در دستورالعمل جدید حاکمیتی بر آن تاکید شده، می‌تواند مانع تضییع حقوق سهامداران، به‌ویژه سهامداران اقلیت شود. سازمان بورس اوراق بهادار به‌عنوان ناظر بر بازار سرمایه، مکلف است اجرای دقیق دستورالعمل را توسط اشخاص تحت نظارت خود رصد و با هرگونه نقض اصول حاکمیت شرکتی و تخلف شرکت‌ها، قاطعانه و با فوریت و بدون هرگونه تسامح و اغماضی برخورد و رسیدگی کند.

آگهی فراخوان عمومی

نوبت اول
شناسه ۱۴۲۴۸۵۰

شرکت فرودگاه‌های کشوری ایران
اداره کل فرودگاه‌های استان اصفهان

شناسایی متقاضی بهره‌برداری در فرودگاه بین‌المللی شهید بهشتی اصفهان به شماره ۱-۰۴-۱۴۰۲

«۱. جایگاه تشریفات اختصاصی (CIP)

۲. پارکینگ‌های وسائط نقلیه و راهبری چرخ‌های دستی حمل بار مسافر»

اداره کل فرودگاه‌های استان اصفهان در نظر دارد **به منظور تامین خدمات مورد نیاز مسافرین و مراجعین فرودگاهی، نسبت به واگذاری جایگاه تشریفات اختصاصی (CIP) و پارکینگ‌های وسائط نقلیه و راهبری چرخ‌های دستی حمل بار مسافر، به مدت حداکثر ۳ سال در قالب انعقاد قرارداد واگذاری محل**، با رعایت لایحه قانونی واگذاری و تخلیه اماکن و محل‌ها در فرودگاه‌های کشور مصوب (۱۳۵۸) و آئین‌نامه اجرایی آن، از طریق فراخوان عمومی به اشخاص حقوقی واجد شرایط اقدام نماید.

بدینوسیله از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط که دارای توان مالی، اجرایی و مدیریتی لازم می‌باشند، دعوت به عمل می‌آید حداکثر تا ساعت **۱۳:۰۰** روز **چهارشنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۴/۲۸**، ضمن واریز مبلغ ۳،۰۰۰،۰۰۰ ریال جهت خرید هر یک از بسته‌های فراخوان به شماره حساب شبا IR ۱۸۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۶۸۴۰۴۰۰۶۳۳۸ خزانه نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نام شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران با شناسه پرداخت ۶۱۹۲۰۹ ۳۷۲۰۶۸۴۸۲۲۸۰۵۲۰۰۰۰

اعطای تسهیلات اشتغال به ۷ دهک پایین درآمدی در البرز

معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد استان البرز گفت: تسهیلات اشتغال به مددجویان مورد حمایت و ۷ دهک پایین درآمدی این استان تا سقف ۱۵۰ میلیون تومان اعطامی‌شود. کیومرث عدل‌بخش در گفت‌وگو با مهر با تاکید بر اینکه اصلی‌ترین هدف این نهاد توانمندسازی از طریق اشتغالزایی و خودکفایی است گفت: در امسال تسهیلات اشتغال به مددجویان مورد حمایت و ۷ دهک پایین این استان تا سقف ۱۵۰ میلیون تومان اعطا می‌شود. وی با اشاره به اینکه اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه اشتغال از طریق برخی بانک‌های عامل استان انجام می‌شود افزود: به‌منظور مساعدت به مددجویان مجری طرح‌های خودکفایی، اعطای وام‌های اشتغال از بند ب تبصره ۱۶ در تعامل با بانک‌ها، از محل تبصره ۱۸ دستگاه‌های اجرایی استان و صندوق کارآفرینی امید از منابع صندوق امداد ولایت، اشتغال پایدار روستایی و... به گروه‌های هدف پیش‌بینی شده پرداخت می‌شود. معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد استان البرز با اشاره به شرایط عمومی دریافت تسهیلات اشتغال گفت: ایرانی‌الاصل بودن، انجام خدمت سربازی یا معافیت، سکونت در محله ارائه درخواست، دارا بودن مدارک هویتی (کارت ملی و شناسنامه)، عدم دریافت مستمری از سازمان‌ها و یا نهادهای دولتی، عدم استفاده از وام اشتغال بانک‌ها و سازمان‌ها، سن (بین ۱۸ تا ۶۰ سال از شرایط عمومی وام اشتغال است. وی همچنین افزود: نداشتن سابقه بیمه و دریافت حقوق و دستمزد از سایر سازمان‌ها و نهاد، توان ارائه تضامین به بانک‌ها، دارابودن مجوزهای لازم پیرامون شغل موردنظر، نداشتن چک برگشتی وام گیرنده و ضامن از شرایط اختصاصی دریافت وام است.

چالش کارشناسان درباره تاثیر سدسازی بر منابع آب و محیط زیست ادامه دارد

«سد» عامل تخریب یا مدیریت منابع آب؟

با وجود اینکه سدها هم‌اکنون بخش قابل توجهی از آب مورد نیاز کشور را تامین می‌کنند و کارکردهای متعددی در کنترل سیلاب، مدیریت آب‌های سطحی و... دارند اما سدسازی گسترده در ایران به محل مناقشه بین کارشناسان محیط‌زیست و وزارت نیرو به‌عنوان متولی طرح‌ها و پروژه‌های سدسازی تبدیل شده است. کارشناسان ضمن تاکید بر کارکردهای مثبت سد، افراط در سدسازی را علاوه‌بر اینکه عامل تخریب کوه‌ها، بستر طبیعی رودخانه‌ها، درختان و... می‌دانند، آن را در مواقعی عامل وقوع سیلاب‌های مصنوعی و هدررفت آب توصیف کرده‌اند.

در سیلاب‌های سال‌های ۹۷ و ۹۸ استان خوزستان، سدها به‌عنوان مهارکننده سیل عمل نکردند و حتی خود شتاب‌دهنده سیلاب بودند

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

بحث‌های گنگ کم‌آبی

نیما حامد انسانیت، کارشناس مدیریت منابع آب با اشاره به تعریف واژه ورشکستگی آبی گفت: به‌عنوان‌مثال نخستین مطلبی که پس از شنیدن واژه نامشخص و بدون تعریفی نظیر ورشکستگی آبی به ذهن متبادر می‌شود این است که در شرایط خشکسالی، یعنی شرایطی که در یک بازه زمانی یک یا چندساله بارش به‌صورت کاملا طبیعی کمتر از میانگین بلندمدت رخ دهد، دسترسی کشاورز به آب پایدار از میان می‌رود و یا شرایط محیط‌زیست در رقابت با توسعه که توسط بشر اتفاق افتاده دچار مشکل می‌شود؛ یعنی به‌عنوان‌مثال جریان پایدار رودخانه محقق نمی‌شود یا تامین حقابه دریاچه پایین‌دست صورت نمی‌گیرد. این کارشناس مدیریت منابع آب ایران خاطرنشان کرد: نبود مطالعه لازم برای کمّی‌کردن و برآورد دقیق مفاهیم پایه‌ای و مهمی نظیر میزان آب تجدیدپذیر، درصد نفوذ و درصد تبخیر و تعرق واقعی به‌عنوان تنها عامل خروج آب از چرخه، کوتاه بودن بازه ثبت داده‌های مورد استناد و عدم توجه به لزوم تحلیل داده‌های آماری به‌عنوان مبنای تصمیم‌گیری، ازجمله دلایلی است که باعث ایجاد فضای نامشخص و گنگ در بحث‌های اجتماعی و حتی در فضای تصمیم‌گیری کشور شده است. انسانیت گفت: می‌توان به‌سادگی و با ذکر مثال‌هایی از عالم واقعیت که در آنها بازه زمانی بررسی داده‌ها به‌اندازه کافی کوتاه نباشد، به این نتیجه رسید که دوره‌های خشک و تر هر دو در طبیعت به‌صورت دوره‌ای وجود دارند. وی ادامه‌داد: نکته بسیار مهم و کلیدی در این زمینه فهم این مطلب است که تنها عاملی که به‌صورت کاملا مؤثر می‌تواند این تغییرپذیری طبیعت، یعنی رخداد دوره‌های طبیعی خشک و تر را تحت کنترل درآورد، حجم ذخیره و یا همان مخزن سد است.

این کارشناس مدیریت منابع آب بابیان اینکه عامل اصلی در ایجاد این ذهنیت که ایران ازلحاظ موضوع آب و کشاورزی دچار بحران است و به تولید واژه‌هایی مثل بحران آب، کم‌آبی و یا ورشکستگی آبی می‌انجامد، این تلقی است که ظرفیت تولید غذا در ایران به دلیل محدودیت در منابع آب خاک به‌اندازه کافی نیست.

انسانیت بیان‌داشت: چنانچه یک رجوع ساده به آمار فائو و مقایسه شرایط تولید ایران با کشورهای کم‌جمعیت و توسعه‌یافته نظیر بریتانیا، آلمان یا ژاپن انجام شود، به‌خوبی مشخص می‌شود که سرانه تولید ناخالص داخلی کشاورزی ایران در همین شرایط فعلی با وجود این‌که بسیاری از حوضه‌های آبریز ما عملا هنوز توسعه‌نیافته و یا «کم توسعه‌یافته» هستند، با کشورهای کم‌جمعیت و توسعه‌یافته یا برابر است (مانند کشور آلمان) و یا حتی در مواردی مثل بریتانیا، ژاپن و یا کره جنوبی سرانه تولید ناخالص کشاورزی به‌مراتب وضعیت بهتری دارد. وی افزود: علت این امر البته این است که برای توسعه کشاورزی به‌غیر از دسترسی به آب تجدیدشونده، مباحث بسیار مهم‌تری از جمله دسترسی به زمین قابل‌کشت نیز در تعیین توان تولید یک کشور نقش اساسی ایفا می‌کند. این کارشناس مدیریت منابع آب خاطرنشان کرد: مطلب دیگری که در فضای بحث‌های اجتماعی فراوان شنیده می‌شود، تقسیم روش‌های کنترل سیل و مدیریت منابع آب به روش‌های «سازه‌ای» و روش‌های «غیرسازه‌ای» است.

انسانیت گفت: بررسی استدلال‌های مطرح شده نشان می‌دهد که روش‌های به‌اصطلاح غیرسازه‌ای که مرتب تبلیغ می‌شود از ابتدا بیشتر متمرکز بر پاک‌کردن صورت‌مسئله و حذف محدوده توسعه‌یافته، عمدتا زمین‌های کشاورزی در محدوده دشت سیلابی رودخانه‌ها هستند.

چرا سدها غیر محیط‌زیستی هستند

وی افزود: نکته دیگری که در این زمینه مطرح می‌شود و به نظر من بیشتر از اینکه با شرایط عالم واقعیت سازگاری داشته باشد جنبه تبلیغاتی دارد، این تلقی است که روش‌های سازه‌ای مانند احداث سدهای مخزنی و یا سازه‌های مورداستفاده در مهندسی رودخانه نظیر «گوره‌ها» - یا همان خاکریزهای سیل‌بند که به‌صورت طولی در ساحل رودخانه‌ها احداث می‌شود و دهه‌ها و بلکه قرن‌هاست که در کشورهای اروپایی و امریکا در ابعاد بسیار گسترده مورداستفاده است - احتمالا به دلیل دخل و تصرف در رژیم و شرایط هیدرولیکی جریان رودخانه، گزینه «غیر محیط‌زیستی» هستند. وی گفت: به نظر من دلیل ایجاد این تلقی و ذهنیت در فضای اذهان عمومی که روش‌های به‌اصطلاح سازه‌ای عامل ازبین‌بردن محیط‌زیست هستند این است که تصور می‌شود که سازه یعنی سد با بالابردن تقاضا تا سرحد توان تحمل طبیعت، منجر به خشک شدن منابع آبی پایین‌دست اعم از رودخانه یا دریاچه می‌شود؛ ازاین‌رو پنداشته می‌شود که روش‌هایی که عنوان غیرسازه‌ای بر آن می‌گذارند؛ مانند تغذیه مصنوعی و پخش سیلاب، به دلیل آن که هیچ کنترل و دخالتی بر رژیم طبیعی جریان رودخانه ندارند برای محیط‌زیست مناسب‌تر هستند و این استدلال به نظر من به‌سادگی قابل رد کردن است.

سدسازی افراطی حاکم بر کشور

گرچه سد یکی از راه‌های استحصال آب در حوضه آبخیز است اما کارشناسان محیط‌زیست سدسازی افراطی و بی‌ضابطه در کشور را بیش از آنکه دارای کارکردهای مفید باشد، مخرب توصیف کرده‌اند. عباس محمدی - مدیر گروه دیده‌بان کوهستان - ضمن اشاره به اینکه اکنون بیش از ۷۰۰ سد بزرگ در کشور وجود دارد، معتقد است که تداوم روند فعلی سدسازی در کشور باعث از بین رفتن منابع جبران‌ناپذیر و باارزش آب، مصب رودخانه‌ها و زیر آب رفتن صدها روستا، مرتع، مزارع و... می‌شود.

به گزارش ایسنا، حتی درصورتی‌که بپذیریم سدسازی امری ضروری و مفید است شاهد افراط بی‌مانندی درزمینه ساخت‌وساز، بتن‌ریزی و تعویض مسیر رودخانه‌ها به‌منظور احداث سد در کشور هستیم به‌طوری که دست‌کاری در سامانه رودخانه‌ها بسیار شدیدتر از آن مقدار آبی است که به گفته وزارت نیرو قرار است مدیریت شود و این مدیریت منابع آب به هیچ عنوان تناسبی با حجم ساخت‌وسازها ندارد.

به گفته محمد درویش، پژوهشگر محیط‌زیست نخستین اصلی که در سدسازی باید رعایت شود حفظ جریان پایه رودخانه‌ها است چراکه سد قرار نیست دبی ثابت یک رودخانه را تغییر دهد اما متاسفانه این اصل مهم و حیاتی را صنعت سدسازی ما به کل نادیده گرفته است. حسین رفیع، کارشناس محیط‌زیست نیز با اشاره به سدسازی‌های گسترده در سطح کشور طی سال‌های اخیر می‌گوید: اینکه آیا سد می‌تواند از وقوع سیل جلوگیری کند یا خیر محل اختلاف نظر بسیاری از کارشناسان است. برخی کارشناسان معتقدند که علت سیل‌هایی که طی سال‌های گذشته در برخی استان‌های کشور رخ داده، بیش از نقش افزایش میزان بارندگی‌ها، مدیریت ناکارآمد و گاه اشتباه محاسباتی در رهاسازی آب از دریچه سدها بوده است. یکی از معضلات اساسی در رابطه با سدسازی عمر مفید محدود سدها است و مشخص نیست در آینده که عمر مفید این سدها به پایان رسید چه برنامه‌ای برای آنها داریم؟ بنابراین لازم است مسئولان و متولیان به‌دنبال راهکارهای جایگزینی باشند که هم هزینه‌کمتری و هم کارآمدی و پایداری بیشتری داشته باشد. علی سلاجقه، رئیس سازمان محیط‌زیست نیز معتقد است: با وجود کارکردهای مثبتی که سدسازی دارد اما برای برخی سدها مانند سدهای استان خوزستان هدف کنترل سیلاب تعریف نشده است. در سیلاب‌های سال‌های ۹۷ و ۹۸ استان خوزستان، سدها به‌عنوان مهارکننده سیل عمل نکردند و حتی خود شتاب‌دهنده سیلاب بودند و نقش آنها در ایجاد سیلاب‌های مصنوعی مشهود است. سیلاب به‌خوبی می‌تواند مدیریت شود اما لازم است وزارت نیرو پیش از ساخت سد با عملیات بیولوژیک و سازه‌ای حوضه آبخیز را به نحو مطلوب پوشش دهد.

> گرچه سد یکی از راه‌های استحصال آب در حوضه آبخیز است اما کارشناسان محیط‌زیست سدسازی افراطی و بی‌ضابطه در کشور را بیش از آنکه دارای کارکردهای مفید باشد، مخرب توصیف کرده‌اند

سخن پایانی

این اظهارات همه در حالی است که بر اساس اطلاعات وزارت نیرو آخرین وضعیت سدهای کشور نشان می‌دهد که میزان ذخایر آب در مخزن سدها به ۲۹ میلیارد و ۶۷۰ میلیون مترمکعب رسیده که در مقایسه با سال آبی ۹۹-۹۸ (۳۶ میلیارد و ۸۳۰ میلیون مترمکعب) ۱۹ درصد کاهش‌یافته است همچنین تا ۵ اردیبهشت ۱۴۰۰ ورودی آب از ابتدای سال آبی ۱۴۰۰-۹۹ تاکنون برابر با ۲۲ میلیارد و ۳۲۰ میلیون مترمکعب بوده که نشان از کاهش ۴۰ درصدی ورودی سدهای کشور نسبت به سال گذشته دارد.

رئیس خانه صنعت ومعدن خراسان رضوی:

برنامه‌ریزی‌ها با ظرفیت‌ها همخوانی ندارد

رئیس خانه صنعت ومعدن خراسان رضوی گفت: بخش صنعت خراسان رضوی ۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان به شهرداری‌ها ودهیاری‌ها عوارض داده است. به گزارش مهر، فیروز ابراهیمی در دیدار با صنعتگران تربت حیدریه اظهارکرد: برنامه توسعه هفتم باید ریل‌گذاری ۵ سال آینده را در حوزه‌های مختلف به نحوی مطلوب اجرا کند، لذا وقتی در برنامه می‌نویسید رشد مستمر اقتصاد ۸ درصد و تورم را به ۹ درصد برسانید، همه اقتصاددان می‌دانند برای رسیدن به این نوع رشد و تورم سالانه بین ۶۰ تا ۸۰ میلیارد دلار نیاز سرمایه‌گذاری است و سوال اینجاست آیا ما ظرفیت این حجم سرمایه‌گذاری در کشور را داریم؟ رئیس خانه صنعت و معدن خراسان رضوی تصریح کرد: ۶ برنامه پنج ساله در این کشور تمام شده و میانگین تحقق آن ۳۰ درصد است و باید در آستانه برنامه هفتم آسیب‌شناسی شود چرا ۳۰ درصد تحقق یافته‌است. وی گفت: رویا پردازانه و بدون دانستن ظرفیت‌ها برنامه‌ای می‌نویسیم که قابلیت اجرا ندارد یا با ظرفیت بالقوه ما همخوانی ندارد. ابراهیمی با بیان اینکه از شهریور گذشته نظام بانکی روی بخش تولید قفل شده است گفت: پارسال ۸۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات دادند که ۵۰ درصد آن تکلیفی بوده واین بدان معناست به جای اینکه تولید اولویت باشد اولویت جای دیگر است، در عین حال ما مخالفتی با سایر حوزه‌ها نداریم اما باید تولید اولویت کشور باشد.

رئیس خانه صنعت و معدن خراسان رضوی با اشاره به اینکه پارسال ۱۸ هزار میلیارد تومان مالیات در استان وصول شده افزود: قریب به ۸۵ درصد این مبلغ از بخش صنعت و معدن بوده اما در عین حال پارسال بخش صنعت استان ۳ هزار و ۷۰۰میلیارد تومان به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها عوارض پرداخت کرده است.

انتقاد از طرح جدید ایجاد وزارت بازرگانی

وی با انتقاد از طرح جدید ایجاد وزارت بازرگانی گفت: ۸۵ درصد کشورهای دنیا تولید و تجارت‌شان در یک کانال مدیریت می‌شود و یک وزیر تصمیم‌گیرنده است لذا از نماینده مردم تربت حیدریه که نماینده موثری در مجلس است تقاضا داریم با روکش‌های قشنگ تنظیم بازار را برهم نزنید و وزارت واردات را ایجاد نکنید.

ابراهیمی افزود: در زمان تدوین بودجه ۱۴۰۲ نماینده تربت حیدریه را به خانه صنعت و معدن استان دعوت کردیم و بزرگ‌ترین ایرادی که به لایحه برنامه و بودجه گرفتیم این بود که در تورم ۵۰ درصد حقوق کارکنان دولت را ۲۰ درصد افزایش دادید و این در حالی است که ۵۵ میلیون از جمعیت کشور اعم از کارمند و کارگر معیشت‌شان متاثر از حقوق است. رئیس خانه صنعت و معدن خراسان رضوی گفت: حدود ۶ دهه است که اقتصاد روستایی به اقتصاد رو به مدرن و صنعتی شدن و رفتارهای جدید اقتصادی روی آورده و در تمام این شش دهه تراز تجاری ما منفی بوده جز این ۶ سال اخیر که با ادغام این ۲ وزارتخانه تراز تجاری ما مثبت شده و این در شرایطی است که وضعیت اقتصادی کشور خوب نبوده و این ماحصل ادغام تولید و تجارت بوده است.

فعالیت فقط ۲۰ درصد ظرفیت معادن در تربت‌حیدریه

در ادامه جلسه، علیرضا ناصری، نایب رئیس خانه صنعت و معدن تربت حیدریه گفت: منطقه تربت حیدریه با ۳ شهرستان همجوار حدود ۱۰۰ پروانه بهره‌برداری معدن دارد که تنها ۲۰درصد آن فعال است.

نایب‌رئیس خانه صنعت و معدن تربت‌حیدریه افزود: سازمان صمت نشست تخصصی با حضور معدنکاران بگذارد و بررسی کند چرا باوجود پروانه بهره‌برداری ۸۰ درصد ظرفیت معادن غیر فعال است.

وی بیان کرد: پروژه فولاد رخ در دو هفته اخیر با مشکل تامین ال سی متوقف شده و این در حالی است که با راه‌اندازی این پروژه اشتغالزایی فراوانی در منطقه ایجاد می‌شود اما باید مشکلاتش برطرف شود.

یادداشت

استخراج غیرمجاز رمزارز عامل افزایش بار شبکه برق

پرویز فرزین پور_مدیر روابط عمومی شرکت توزیع برق بوشهر

از آنجایی که تامین برق مطمئن و پایدار جزو اساسی‌ترین رسالت‌های وزارت نیرو و صنعت برق برای مشترکان است، لیکن در سال‌های اخیر علاوه بر افزایش مصرف برق که بار شبکه برق کشور را افزایش داده، گسترش استخراج رمزارزهای غیرمجاز چه در ابعاد وسیع با نام مزارع استخراج رمزارز و چه نوع کوچک‌تر آن در خانه‌ها معادلات تامین برق پایدار و مستمر را برای مشترکان با چالش روبه‌رو کرده است.

راه‌اندازی و استخراج گسترده رمزارزها و استفاده غیرمجاز از این پدیده نوظهور و مشکل‌آفرین برای پایداری شبکه برق، طی یکی دو سال گذشته خسارات زیادی به صنعت برق کشور وارد کرده که از آن جمله می‌توان به سوختن ترانس‌ها، پارگی سیم‌ها و آسیب رساندن به سایر تجهیزات برقی بر اثر افزایش ناگهانی بار شبکه اشاره کرد. طبق اعلام وزارت نیرو، استخراج یک واحد بیت‌کوین به بیش از ۳۰۰ مگاوات ساعت برق نیاز دارد که این میزان بیشتر از برق مصرفی حدود ۳۵ هزار واحد مسکونی در یک شبانه‌روز است. همچنین یک ماینر ۲ تا ۳ کیلوواتی به اندازه ۳۵ پنکه یا ۱۵ یخچال فریزر و برابر ۵ کولر آبی یا یک کولر گازی برق مصرف می‌کند. بنابراین ایجاد مزرعه استخراج بیت کوین با مصرف برق زیاد همراه است. به بیان ساده‌تر برای تامین برق پردازنده‌هایی که رمزارز دیجیتال اسخراج و از سیستم‌های کامپیوتری پردازش می‌شوند، نیازمند فعالیت ۲۴ ساعته است که به خودی خود گرمای شدیدی تولید می‌کند و برای خنک نگهداشتن تهویه محیط بسته، باید شبانه روزی از کولرهای گازی استفاده کرد که این موضوع ارتباط مستقیم با روند افزایش مصرف برق دارد.

قانون‌گذار برای برون‌رفت از این وضعیت (فعالیت غیرمجاز رمزارزها)، مبادرت به تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه استخراج رمزارز با تامین برق توسط نیروگاه‌های تجدیدپذیر کرده که متقاضیان می‌توانند با بستن قرارداد با ساتبا خرید تضمینی برق داشته باشند. به این طریق که اگر انرژی مصرفی آنها بیشتر یا کمتر از مقدار انرژی تزریق شده نیروگاه به شبکه برق باشد باید مابه‌التفات انرژی مصرفی یا تولیدی پرداخت یا دریافت شود. قطعا این شیوه‌نامه اقدامی مثبت و رو به جلو در ایجاد هماهنگی بین وزارتخانه‌های نیرو، صنعت‌و سرمایه‌گذار را در جهت حل مشکلات حوزه ماینینگ‌ها است و موجب توسعه بیشتر احداث نیروگاه‌های تولید پراکنده و خورشیدی در کشور شده و در عین حال استخراج رمز ارز را به مسیر قانونی آن هدایت خواهد کرد.

خبر

ضرب الاجل یک ماهه برای انتقال کانتینر آلوده

رئیس کل دادگستری استان هرمزگان از ضرب الاجل یک ماهه دستگاه قضایی برای انتقال ۶۰۰ کانتینر آلوده با هدف جلوگیری از آسیب زیست محیطی در بندر شهید رجایی بندرعباس خبر داد.

به گزارش ایسنا مجتبی قهرمانی با اشاره به آلودگی ناشی از نشت ترکیبات نفتی در محوطه بحر بر گستر پارس و انبار اُپکس بندر شهید رجایی بندرعباس، برای انتقال این کانتینرها با هدف جلوگیری از خسارت بیشتر زیست محیطی در این مجتمع بندری، ضرب‌الاجل یک ماهه تعیین کرد. مجتبی قهرمانی در تشریح جزئیات این موضوع اظهار کرد: پس از حادثه دریایی کشتی ایرانی شهراز در تنگه سنگاپور، ۶۰۰ کانتینر قیر و فرآورده‌های نفتی و مس، در حالی که سوخت مازوت کشتی به داخل سایر کانتینرها نفوذ کرده بود، پس از نجات کشتی، با یک تصمیم غیراصولی، کانتینرهای خسارت دیده از کشتی خارج و به وسیله کشتی آذرگون بارگیری و به بندر شهید رجایی بندرعباس عودت داده شده است. وی در ادامه افزود: تخلیه غیر اصولی بشکه‌ها و کانتینرهای آسیب دیده به همراه دمای بالای هوا، جابجایی و حمل و نقل مکرر کانتینرها و سایر عوامل موثر محیطی و انسانی، باعث جاری شدن قیر و آر پی آو در محوطه و کانال‌های بندر شهید رجایی و آلودگی زیست محیطی در این مجموعه شده است. رئیس کل دادگستری استان هرمزگان تصریح کرد: بر این اساس مقرر شد؛ اداره کل بنادر و دریانوردی، گمرک، اموال تملیکی و کشتیرانی به همراه ۵ شرکت پتروشیمی مارون، امیرکبیر، جم، بازرگانی پتروشیمی و اس پی آی اینترنشنال پروپرتیری به سرعت نسبت به تخلیه این کانتینرها از محل مذکور اقدام کنند و در غیر این صورت برای متخلفان پرونده قضایی تشکیل خواهد شد. وی یادآور شد: تخلیه غیر اصولی این محموله موجب واژگون شدن بسیاری از بشکه‌های قیر و پاره شدن مشک‌های حاوی مواد نفتی نیز شده که در نتیجه آن، علاوه بر خروج حجم زیادی از ترکیبات نفتی از کانتینرها، شرایطی نامناسب به لحاظ آسیب به محیط زیست و تخریب محوطه بحر بر گستر پارس بندر شهید رجایی بندرعباس ایجاد شده است.

یکشنبه
۱۸ تیر ۱۴۰۲- ۲۰ ذی‌الحجه ۱۴۴۴ - ۹ ژوئیه ۲۰۲۳- شماره ۲۳۵۵-پیاپی ۳۶۷۳

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: امید نشر و چاپ ایرانیان

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

«آرش»؛ از خط مرزی تا زیاده‌خواهی همسایگان

بعد از ادعاهای عجیب وزیر نفت کویت این بار یک منبع در وزارت خارجه عربستان نیز مدعی شد که میدان گازی آرش حق مشترک عربستان و کویت است و از ایران می‌خواهیم که مذاکرات در این خصوص را آغاز کند. میدان نفتی و گازی آرش یکی از میادین توسعه‌نیافته استراتژیک کشورمان است که مشترک با ناحیه بی‌طرف بین کویت و عربستان است. امتداد ساختمان میدان آرش در آب‌های ایران و ناحیه بی‌طرف بین کویت و عربستان، به میدان الدوراء کویت می‌رسد که از سال ۱۹۷۵ در حال بهره‌برداری است.

طبق این مرز حدود ۴۰ درصد ساختمان نفتی و گازی موجود میدان آرش، در آب‌های ایران قرار دارد. سال‌ها پیش شرکت ملی نفت ایران به منظور تعیین میزان ذخائر در جا اقدام به حفر یک حلقه چاه اکتشافی (چاه شماره یک آرش) کرد که موقعیت این چاه نزدیک به خط مرزی مورد قبول کشورمان است. طی ۱۲ سال گذشته کشور کویت با مستمسک قرار دادن نتایج لرزه‌نگاری انجام شده توسط شرکت شل برای این کشور، اقدام به تعریف خط مرزی جدید کرده که بر اساس این مرز کل ساختمان میدان آرش در بخش عربی میدان قرار می‌گیرد، اما این مرز هیچ‌گاه مورد پذیرش کشورمان قرار نگرفته است.

ادعاهای کویت و عربستان درباره میدان گازی آرش در حالی مطرح می‌شود که پیش از این عربستان سعودی و کویت برای مشخص شدن حد شرقی این منطقه فراساحلی مشترک، از ایران دعوت به مذاکره کرده و بر حق خود برای توسعه این میدان گازی تاکید کردند. به گزارش ایسنا، پس از این درخواست محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با تاکید بر اینکه میدان نفتی مشترک تعیین تکلیف‌نشده‌ای بین ایران و عربستان وجود ندارد، گفت: با توجه به احیای روابط بین دو کشور کارهای مقدماتی برای انجام همکاری دوجانبه آغاز شده است. خجسته‌مهر با اشاره به دریافت مصوبه‌های لازم برای افزایش تولید و نگهداشت توان تولید برای همه میدان‌های مشترک بین ایران و عربستان، تصریح کرد: آمادگی کامل برای آغاز حفاری در میدان مشترک نفتی آرش وجود دارد و منابع قابل‌توجهی را برای اجرای طرح توسعه این میدان در هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران مصوب کرده‌ایم و با آماده شدن شرایط، حفاری را در میدان آرش آغاز می‌کنیم. حال کویت و عربستان مدعی شده‌اند منابع طبیعی میدان گازی الدره(آرش) تنها حق مشترک این دو کشور است و طرف دیگری در آن حق ندارد.

معاون اسبق امور بین‌الملل نفت گفت: اگر وزیر کویتی مدعی است که به دلیل نبود خط مرزی ایران حقی ندارد به همین دلیل آنها هم حقی در میدان ندارند، باید خط مرزی تعیین و مشخص شود که ایران هم در میدان مشترک آرش صاحب حق است. سیدمهدی حسینی در گفت‌وگو ایلنا، درباره ادعای اخیر مقامات کویتی و عربستانی مبنی بر اینکه ایران نسبت به «میدان آرش» هیچ حقی ندارد، اظهارکرد: واقعیت این است که خط مرزی ایران در منطقه بی‌طرف بین عربستان و کویت و همان منطقه‌ای که اکنون میدان آرش (الدره) قرار دارد؛ تعیین نشده است بنابراین اگر به این دلیل که خط مرزی مشخص نیست مقام کویتی عنوان می‌کند ایران حقی ندارد به همان استدلال و ادعای آنها در خصوص این میدان رد می‌شود و درواقع آنها هم حقی ندارند.

تاریخچه اکتشاف میدان آرش

وی با اشاره به تاریخچه اکتشاف میدان آرش گفت: ماجرا این است که اوایل دهه ۸۰ میدان الدره (آرش) کشف شده بود و طبق نقشه می‌توانست مشترک باشد اما خط مرزی تعیین نشده بود، بر اساس بررسی پرونده‌ها از سال ۱۳۴۹ یعنی از ۴ دهه قبل کویت حاضر نشده بود که روی خط مرزی مذاکره کند. بنابراین ما موضوع را به شورای‌عالی خلیج‌فارس ارجاع دادیم که آن زمان مرحوم هاشمی‌رفسنجانی رئیس و علی‌اکبر ولایتی دبیر این شورا بود و بنده هم به‌عنوان معاون امور بین‌الملل وزارت نفت در جلسه‌ای که به این منظور تشکیل شد حضور داشتم. در آن برهه تصمیم بر این شد که ما هم در منطقه کار اکتشافی انجام دهیم بنابراین بلافاصله یک دکل به منطقه اعزام و کار اکتشافی را در منطقه مرزی آغاز کردیم که منجر به اکتشاف میدان آرش و ثابت شد که میدان الدره (آرش) مشترک است. معاون اسبق امور بین‌الملل نفت ادامه داد: همان زمان هم کویت و عربستان فشار بسیار زیادی را در بخش دیپلماسی روی وزارت خارجه ما اعمال کردند که چرا ایران به منطقه دکل مستقر کرده است. از سوی دیگر روزنامه‌های کویت دکل ما را با تانک‌های صدام حسین و اشغال کویت مقایسه کرده و اینگونه مطرح کردند که چه تفاوتی بین دکل‌های ایران و تانک‌های عراق وجود دارد؛ بنابراین فشار زیادی را وارد می‌کردند، آن زمان وزارت امور خارجه بارها تشکیل جلسه داد و بنده هم در برخی از این جلسات حضور داشتم، هرچند مطمئن بودم که ممکن است که تحت فشار تصمیمات متفاوتی گرفته شود. تا نزدیک پایان کار اکتشاف و ارزیابی دیتا و اطلاعات بنده در جلسه یاد شده اعلام کردم فشارها را تا چند هفته آینده هم باید تحمل کنیم تا عملیات اکتشاف تمام شود و بعد در خصوص برنامه‌های بعدی تصمیم‌گیری کنیم.

سد مذاکره شکسته شد

وی تصریح کرد: بعد از پایان کار که دکل را عقب کشیدیم بنده در یک مصاحبه تلویزیونی اعلام کردم که کار اکتشافی پایان یافته و در موضعی دیپلماتیک اینگونه مطرح کردم که نظر به حسن همجواری و جهت رفع نگرانی همسایگان دکل را عقب کشیدیم. نتیجه اینکه یک ساعت بعد از مصاحبه بنده؛ وزیر نفت کویت اعلام کرد با توجه به حسن نیت ایران آماده مذاکره برای تعیین خط مرزی هستند و اطلاع دادند که ظرف دو ماه آینده به ایران سفر خواهند کرد یعنی سدی که چند دهه حاضر نبودند در این رابطه مذاکره کنند شکسته شد و وزیر نفت این کشور با آمادگی کامل، نقشه‌های دقیق و آلترناتیوهایی که داشتند وارد ایران شدند، بنده قبل از ورود وزیر نفت کویت تلاش کرده بودم که در جلسه‌ای مشترک با وزارت خارجه کشورمان خط مرزی را تعیین کنیم. ما نقشه‌ها را تهیه و اعلام کردیم که آماده مذاکره هستیم با وزیر نفت کویت نیز مذاکراتی را انجام دادیم و همه چیز آماده بود که خط مرزی را به سرانجام برسانیم، اما به دلایلی به سرانجام نرسید وزیر نفت کویت قرار شد که برای مذاکره مجدد بار دیگر به ایران سفر کند که البته آن زمان بنده بازنشست شده بودم و از مابقی ماجرا اطلاعی ندارم. در هر حال از این به بعد قضیه باید توسط وزارت خارجه ایران مورد پیگیری قرار می‌گرفت اما متاسفانه یا ما قضیه را دنبال نکردیم و یا اینکه طرف کویتی علاقه‌ای به پیگیری کار نداشتند؛ جلسه تشکیل نشده و خط مرزی هم تعیین نشد، بنابراین ما اکنون خط مرزی نداریم.

ضرورت تعیین خط مرزی

حسینی یادآور شد: حال اگر وزیر کویتی مدعی است که به دلیل نبود خط مرزی ایران حقی ندارد به همین دلیل آنها هم حقی در میدان ندارند، باید خط مرزی تعیین شود تا مشخص شود که ایران هم در میدان مشترک آرش صاحب حق است.

وی در ادامه بیان کرد: بنده معتقدم اگر بتوانیم در همه میدان‌های مشترک با همکاری طرف مقابل برداشت کنیم بهترین روش است چون هم فضا صمیمی و دوستانه خواهد بود و هم اینکه به میادین آسیب نمی‌رسد. معاون اسبق امور بین‌الملل نفت خاطرنشان کرد: اکنون فضای بهتر سیاسی بین ایران و عربستان در نقطه مثبتی قرار دارد، بنابراین باید با کویت و عربستان خط مرزی را تعیین کنیم و این یک واجب اساسی است.

وی گفت: اکنون در تمامی منطقه خلیج‌فارس جز میدان آرش و بخشی از جنوب عراق خط مرزی مشخص است، باید در فضای مثبت سیاسی جلساتی برگزار و با همکاری وزارت نفت نقشه‌ها تهیه شده و خط مرزی تعیین شود، همچنین سهم هر کشور از این میدان مشخص شود و مشترکا به صورت یک میدان برداشت داشته باشیم و منافع نیز متناسب با سهم هر کشور تقسیم شود.

از فضای مجازی

داووس چینی

محمود سریع‌القلم - پژوهشگر و نویسنده: ۵ تا ۸ تیر ۱۴۰۲، حدود ۱۵۰۰ نفر از ۹۰ کشور در چین گرد هم آمدند تا آخرین تحولات اقتصادی و ژئوپلیتیکی جهان را بررسی کنند. این اجلاس به ابتکار داوس و با میزبانی چین برگزار شد. در ابتدای اجلاس و شاید جذاب‌ترین سخنرانی، ارائه نخست‌وزیر چین Li Qiang بود. به نظر می‌رسید سخنرانی نخست‌وزیر چین را شاید تیمی ۲۰ نفره از اقتصاددانان، سیاست ورزان و استراتژیست‌ها تهیه و تنظیم کرده بودند. واژه‌های دقیق، جمله‌بندی‌های حساب شده، قالب روشن و علمی و متن مملو از جهت‌گیری و پیغام بود. مانند هر سیاست مدار حرفه‌ای دیگر در سطح جهان، سخنرانی پر از آمار و ارقام بود زیرا دقت و تمرکز و فاصله گرفتن از ابهام تنها با آمار امکان‌پذیر است. نخست‌وزیر چین بر کار جمعی، رقابت مسالمت‌آمیز، گسترش حجم اقتصاد جهانی، ثبات سیاسی، نظام بازار و سرمایه‌داری، تداوم تماس و معاشرت میان قدرت‌های بزرگ، تاکید بر محوریت شرکت‌ها، جلوگیری از سوءتفاهم، بازی برد-برد اقتصادی و سیاسی، اجماع‌سازی سیاسی و ژئوپلیتیک، ایدئولوژی‌زدایی از روابط اقتصادی بین‌الملل و پذیرش یک سیستم جهانی سرمایه‌داری اقتصادی با تنوعات تمدنی تاکید کرد. آقای Li، چین را موتور اقتصاد جهانی خواند و نرخ رشد اقتصادی این کشور را ۴.۶ که ۲.۵ درصد بالای متوسط جهانی است اعلام کرد. زبان بدن او سرشار از اعتماد به نفس بود. کلمات و جملات او را نیز می‌توان معرف اجماع نظر میان حاکمان، دانشمندان، متخصصان و بخش خصوصی چین تفسیر کرد.

از جمله مباحث کانونی در طول کنفرانس، دیجیتالی شدن نظام‌های اقتصادی به ویژه اقتصاد امریکا، چین، کره‌جنوبی و عربستان بود. درحال‌حاضر، ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی چین از طریق اقتصاد دیجیتال است. با توجه به اینکه بخش خصوصی در عموم کشورها جز روسیه، بلاروس، کره شمالی، ونزوئلا، کوبا و نیکاراگوئه، بر فعالیت‌های اقتصادی حاکم هستند، پخش زنده تبلیغات و بازاریابی کالا و خدمات در چین بالغ بر ۷۲۰ میلیارد دلار است. از مباحث کانونی دیگر کنفرانس، انتقال به انرژی‌های غیرفسیلی به‌ویژه در اقتصادهای برتر جهان بود. اروپا و امریکا در این هدف پیشرو هستند. سرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی و کاهش شگفت‌انگیز هزینه‌های تولید انرژی خورشیدی از جمله تحولات جدی صنعت و انرژی در دهه آینده است. حتی عربستان و دیگر کشورهای عربی عضو اوپک در این راستا برنامه‌های گسترده‌ای را آغاز کرده‌اند. در عرصه ژئوپلیتیک بحث شد که معنای بازدارندگی دچار تحول مفهومی اساسی شده است. ۶ کشور جایگاه مهمی در میان قدرت‌های میانی پیدا کرده‌اند: برزیل، عربستان، هند، افریقای‌جنوبی، ترکیه و اندونزی. هر شش کشور هم با شرق کار می‌کنند و هم با غرب. همه آنها با روسیه هم روابط حسنه‌ای را حفظ کرده‌اند و مبنای این سیاست خارجی، حداکثر بهره‌برداری از امکانات همه قدرت‌های بزرگ است ضمن اینکه به این شش کشور توان بازی‌گری، چانه‌زنی و فضاسازی می‌دهد. قدرت‌های بزرگ از حمله روسیه به اوکراین آموختند که کار نظامی مستقیم بسیار پر هزینه است و اقتصاد کشورها را زیر و رو می‌کند و مانند روسیه از هرگونه بهره‌وری و سرمایه‌گذاری محروم می‌کند. با پایان ایدئولوژی در جهان و فرصت رشد برای همه کشورها در نظام بین‌المللی متکثر، جوامع به طرف دو قطبی شدن فقیر و ثروتمند حرکت می‌کنند. اجلاس داووس به وضوح نشان می‌دهد جهان، جهان توانایی و ارتباط است. در این اجلاس کسی بر دیگری فخر نمی‌فروخت. همه با توان فکری یکدیگر ارتباط برقرار می‌کردند. دانش در محیطی که همه توان فکری و خلاقیتی دارند، تبختر و توهم و تخیل و خودبزرگ‌بینی را به صفر می‌رساند. اگر کشوری به توانمندی بخش خصوصی و دانشمندان و نوآوران خود اتکا نکند، از قافله جهانی باز خواهد ماند. فقط در یک ماه مه ۲۰۲۳ م در امارات، ۴۴۵ میلیون دلار Startup شکل گرفت. عربستان تا سال ۲۰۳۰ معادل ۲ تریلیون دلار در صندوق ملی خود، دارایی خواهد داشت. ۴ کشور عربی حوزه خلیج‌فارس در ۴ سال گذشته، ۳ تریلیون دلار ذخایر صندوق ملی جمع کرده‌اند. امارات ۷ درصد یک شرکت تولیدکننده خودرو در چین را خریداری کرده است (Nio). عربستان ۸.۷ درصد نرخ رشد اقتصادی دارد که رتبه اول جهان است. تجارت چین با عربستان که به ۸۷ میلیارد دلار رسیده بیش از تجمیع تجارت امریکا و اروپا با این کشور است. عربستان یک شرکت جدید هواپیمایی برای گسترش توریسم تاسیس کرده است (Riyadh Air) که صدها هواپیمای نو از بوئینگ و ایرباس خریداری خواهد کرد. کشورهای عربی خلیج‌فارس در سال ۲۰۲۲ معادل ۱۰۰ میلیارد دلار اقتصاد دیجیتال داشتند.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

بازار

آیا شما خبره بازار هستید؟

نیما بیات

سبک و سیاق سرمایه‌گذاری در بورس روند دیگری را در پیش گرفته و در حال تغییر است.

اما همچنان تحلیلگران بورس، مردم عادی را تشویق به سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار می‌کنند که در نوع خود رفتار قشنگ و انسان دوستانه‌ای است برای اینکه ما بخواهیم سفره اقتصادی مردم بازتر شود. اما نوع دعوت مردم به سمت بورس از طرف تحلیلگران به راه خطا رفته است.

آنها دائما تاکید دارند سبد سهام خود را بررسی و تحلیل کنید و به سراغ سهم‌های بنیادی بروید تا در زمان ریزش بازار، ریزش کمتری را تجربه کنید.

این در حالی است که باید گفت؛ سهامی که در زمان ریزش بازار، ریزش کمتری را تجربه می‌کند در زمان رشد بازار نیز رشد کمتری را تجربه می‌کنند.

در ادامه باید خطاب به تحلیلگرانی که به مردم توصیه می‌کنند، سهام بنیادی بخرید و با سهام بنیادی در بورس حضور داشته باشید و به نظر دلسوز سهامداران عادی هستند نیز باید گفت لیست سهام بنیادی را در اختیار عموم قرار دهند تا همه ببینند و بر اساس نظر آنها تصمیم بگیرند.

در نهایت به سوال اساسی ابتدا یادداشت می‌رسیم که آیا شما خبره بازار هستید یا خیر؟

در نتیجه اگر شما خبره بازار هستید و استراتژی فعالی دارید و با آن (ترید) می‌کنید، به مسیرتان ادامه دهید اما باز هم می‌گویم که سبک و سیاق سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه مسیر جدیدی را پیش گرفته است و این را می‌توان از حجم صندوق‌های عرضه شده در بازار سرمایه فهمید.

خبر

توصیه ستاد مبارزه با قاچاق:

آیفون ۱۴ نخرید

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: گوشی شماره ۱۴ آمریکایی (آیفون۱۴) در ایران سرویس دریافت نمی‌کند و از این رو مردم باید از خرید آن اجتناب کنند.

به گزارش مهر، حمیدرضا دهقانی‌نیا در یک برنامه تلویزیونی در مورد رجیستری گوشی آیفون ۱۴ اظهارکرد: بر خلاف برخی شایعات و گمانه‌زنی‌ها، امکان دریافت خدمات و سرویس برای آیفون ۱۴ در ایران وجود ندارد و حتی اگر این گوشی بعد از خریداری تا یک ماه سرویس بگیرد نیز پس از آن سامانه‌های اف ام اس آن را شناسایی می‌کنند و در نهایت خدماتی به آن ارائه نخواهد شد.

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز تاکید کرد: با توجه شرایط قانونی و امکان شناسایی این مدل گوشی، خریداران احتمالی آن قطعا متضرر خواهند شد، از این رو تاکید ما این است که مردم نسبت به خرید این گوشی اقدام نکنند.

تحلیل روز

شکاف بین پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

حسن ولی‌بیگی، مشاور رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی: براساس آمارهای ارائه‌شده نرخ پس‌انداز به تولید ناخالص داخلی در ایران در دوره ۱۴۰۰-۱۳۸۳ به‌طور متوسط ۳۵.۴ درصد بوده است، این در حالی است که نسبت تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به تولید ناخالص داخلی در طی همین دوره معادل ۲۳ درصد است که حاکی از شکاف ۱۲.۴ واحد درصد بین این دو شاخص است.

از تقسیم پس‌انداز ملی به تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به شاخصی به نام خود تامینی ایستا می‌رسیم.

این شاخص بیان می‌کند که به چه میزان می‌توان سرمایه مورد نیاز را از پس‌انداز داخلی تامین کرد.

همان‌طور که از شاخص خود تامینی استنباط می‌شود، همواره امکان تامین سرمایه‌گذاری از پس‌انداز داخلی فراهم بوده اما سوال این است که چرا پس‌اندازها در ایران به سرمایه‌گذاری (رشد اقتصادی بالاتر) تبدیل نشده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد افزایش در پس‌اندازها در صورت وجود بسترهای لازم، منجر به افزایش سرمایه‌گذاری می‌شود، اما چنانچه این بسترها فراهم نباشد پس‌انداز از سرمایه‌گذاری پیشی خواهد گرفت و شاخص خودتامینی بیشتر از یک خواهد بود.

شواهد حاکی از آن است که بخشی از مازاد پس‌انداز در داخل و بخشی به خارج از کشور طبق مدل شکاف سرمایه‌گذاری و پس‌انداز هدایت می‌شود.

صاحبان پس‌اندازها بخش از درآمدهای مازاد خود را به خرید کالاهای سرمایه‌ای (برای حفظ ارزش پول) نظیر خرید خودرو، خرید مسکن و... اختصاص می‌دهند و بخش دیگر را نیز در قالب خروج سرمایه از کشور خارج می‌کنند.

درصورتی‌که هزینه تامین سرمایه کمتر، دسترسی به سرمایه مناسب‌تر، بازدهی فعالیت‌های اقتصادی بالاتر، زیرساخت‌ها، عوامل نهادی و امنیت سرمایه‌گذاری بهبود یابد، انتظار می‌رود شکاف بین پس‌انداز و سرمایه‌گذاری کاهش یابد و پس‌اندازهای انجام شده به سرمایه‌گذاری هدایت شود.

